

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra historie – sekce archeologie

**Halštatské nože a jejich varianty
na Moravě**

Magisterská diplomová práce

Autor práce: Bc. Denis Hübsch

Vedoucí práce: doc. Mgr. Martin Golec, Ph.D.

Olomouc 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou magisterskou diplomovou práci „Halštatské nože a jejich varianty na Moravě“ vypracoval samostatně. K práci jsem použil pouze literaturu a prameny uvedené v soupisu použité literatury.

V Olomouci dne

Podpis autora práce

Anotace

Magisterská práce se zaměřuje na problematiku halštatských nožů v prostoru halštatské kultury na Moravě. V práci jsou popsány vybrané lokality platěnické a horákovské skupiny s nálezy nožů. Na základě těchto nálezů, je pak v práci vypracován návrh typologického a chronologického rozčlenění a všechny vyhodnocované nálezy jsou katalogizovány v závěru práce. Na základě vyhodnocených stanovených typů a nálezových kontextů nožů práce poukazuje na jejich funkci, původ a sociální aspekt.

Klíčová slova

Doba halštatská, platěnická skupina, horákovská skupina, nože, srpy, břitvy, typologie, chronologie, sociální systém

Annotation

The master's thesis focuses on the issue of Hallstatt knives in the area of the Hallstatt culture in Moravia. The thesis describes selected sites of the Platěnice and Horákov groups with knife finds. On the basis of these finds, a proposal for typological and chronological classification is then made and all the evaluated finds are catalogued in the conclusion of the thesis. Based on the evaluated established types and finding contexts of knives, the thesis points out their function, origin and social aspect.

Hallstatt Period, Platěnice group, Horákov group, knives, sickles, razors, typology, chronology, social system

Poděkování

Velké poděkování náleží vedoucímu mé magisterské diplomové práce, panu doc. Mgr. Martinu Golcovi Ph.D., který mi ve spoustě ohledech věcně poradil a zapůjčil celou řadu materiálů. Jeho trpělivé postřehy a odborné konzultace pomohli velkou měrou ke vzniku práce. Dále bych rád poděkoval všem moravským archeologům, kteří mi poskytli svůj čas a umožnili mi přístup do moravských archivů a depozitářů. Největší dík pak patří mým přátelům a mé rodině, hlavně mým rodičům, Tomášovi a Zdeňce Hübschovým, kteří mi svou podporou, povzbuzujícím duchem a láskou umožnili studovat a celou práci vůbec napsat.

Obsah

Úvod	1
Cíle a metodika práce s prameny	1
Pramenná základna – kritika pramenů	2
Prostorové a kulturně-chronologické vymezení práce	5
Chronologie	5
Doba halštatská	5
Platěnická skupina/bývalá platěnická skupina	6
Horákovská skupina/bývalá horákovská skupina.....	7
Popis a struktura nože	8
Rukojeť.....	9
Čepel.....	11
Fragmentarizace	15
Doba halštatská	16
Výroba železa a železná produkce do doby halštatské.....	16
Výroba železa v době halštatské	17
Varianty nožů	18
Typologie železných nožů.....	18
Bronzové nože v době halštatské	24
Nože platěnické skupiny	26
Drahanovice – „Za Kapličkou“	26
Křenovice – „Trávníky“	27
Mohelnice – „Cukrovar“	27
Moravičany – „Dílečky“	27
Podivice – „Na valech“	29
Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách, ul. Olšová“	30
Pustiměř – „Pod Grefty“	30
Seloutky – „Na Šťastných“	31
Slatinky – „Nivky“	33
Nože horákovské skupiny	36
Bošovice – „U dvou závor“	36
Bratčice – „Melčanská“	37
Brno-Holásky – „U Tuřan“	37
Brno-Obřany – „V Širokých“	38
Brno-Zábrdovice	39

Brno-Židenice – „Kasárna“	39
Bučovice-Marefy – „Člupy“	40
Habrůvka – „Býčí skála“	42
Horákov – „Nová seč“	43
Hrušovany u Brna H1 – „U Tří mostů“	43
Hvězdlice.....	44
Jaroměřice nad Rokytnou.....	44
Jířkovice – „Na Parvízu“	45
Modřice – „Sádky“ a „Rybníky“	45
Vojkovice – „Vojkovické nivy“	47
Machaira.....	49
Analýza nožů na zkoumaných lokalitách.....	58
Pohřebiště	59
Výskyt nožů v hrobech.....	59
Břítvy.....	61
Srpy	65
Závěr.....	68
Seznam použité literatury	72
Katalog	78
Nože platěnické skupiny	80
Nože horákovské skupiny	110
Obrazová příloha	132
Platěnická skupina.....	133
Horákovská skupina	143
Tabulka přehledu nožů platěnické skupiny.....	150
Tabulka nožů horákovské skupiny.....	159

Úvod

Nože jsou jedním z nejčastěji používaných multifunkčních nástrojů v lidské historii. V rámci lidské evoluce, na počátku vyspělejších forem lidského druhu, zastávali nože a jim podobné nástroje nepřeklenutelné handicapy běžného života. Přírodou zvířatům dané „zbraně“, jako jsou ostré zuby a drápy, o které jsme jako vývojově nejvyspělejší tvorové byli přírodou připraveni, nahradil tento univerzální nástroj. Ztrátu tesáků a drápů nahradili nástroje. Nože, jako jeden z prvních dokonalejších nástrojů člověk využíval již od doby kamenné. Původně byly tvořeny hlavně kamennou štípanou čepelkou a organickou rukojetí. Čepele nožů porcovali a usmrcovali potravu stejně tak jako usnadňovaly klasické denní úkony.

S nástupem metalurgie byly nože materiálně inovovány kovovou výrobou. Nejdříve se používali nože měděné a v době bronzové byly nahrazeny bronzovými. V době halštatské nicméně proběhl další zlom ve výrobě tohoto artefaktu. Lidé se naučili zpracovávat železo a tento nový kov postupně nahrazoval výrobky z ostatních kovů. Mezi takovéto artefakty patřily i železné nože, které od té doby využíváme dodnes. I v současnosti jsou nože velice podstatnou součástí běžného dne. Díky nepřebornému množství tvarů a materiálů je však rozdělujeme podle toho, kde se používají (např. kuchyňské nože, elektrikářské, košíkářské, lékařské, ad.). Méně přikládána důležitost nožům je v současnosti daná snadnou a poměrně lacinou dostupností těchto nástrojů. V minulosti však, a hlavně tedy pokud hovoříme o počátcích kovových artefaktů, materiál ať už nejprve měděný, bronzový či železný nebyl levnou záležitostí, ale prestižní surovinou. Nože, nebo jejich varianty, byly lidmi vždy využívány jako nástroj denní potřeby. V celé své minulosti nůž lidem usnadňoval podmanění přírody, ulehčoval denní práce a přípravy pokrmů. Dokonce i dnes pro některé jedince nejsou kvalitní nože jen spotřebním zbožím, ale něčím, k čemu si vytváří jakýsi osobní vztah.

Problematikou nožů v době halštatské se v České republice zatím nikdo komplexněji nevěnoval. Naposledy se jimi pro Moravu specializovaně zabýval Vladimír Podborský v roce 1972, nicméně jen okrajově v přehledu halštatských kovových artefaktů (Podborský 1972).

Cíle a metodika práce s prameny

Ve své práci shromažďuji artefakty nožů vážící se k moravskému halštatu. Veškeré získané prameny pak podrobují syntéze, z pohledu kulturního zasazení ustáleného pro moravskou dobu halštatskou. Pro celkový soubor nožů jsem pak vytvořil tvarovou typologii na

základě tvaru čepelí a druhů rukojetí. Tato typologie v práci figuruje jako základ, pro sledování regionálních rozdílů, které jsou v práci hodnoceny.

V práci jsem pro získávání dat využil publikovanou i dosud nepublikovanou archeologickou odbornou literaturu, která se noži přímo zabývá, nebo byly nože součástí katalogů těchto prací. Na základě vyhodnocení kontextů a tvarů nožů z pohřebišť a sídlišť, jsem pak vytvořil aktualizovaný katalog, který je faktografickým pilířem práce. Katalog obsahuje zmínky o celkem 273 kusech moravských halštatských nožích. Pro větší přehlednost je rozdělen na platěnickou a horákovskou skupinu (161 a 112 nožů). Důležitou součástí předložené diplomové práce je pak i osobní fotodokumentace z depozitářů moravských muzeí, která napravila některé chyby z dříve publikovaných katalogů a prací ve vztahu k nožům z doby halštatské. Na základě sumarizace těchto dat a vyhodnocení katalogu jsou následně vytvořeny obrazové dokumentace, tabulky a grafy. Tato obrazová dokumentace je pro rychlejší orientaci seřazena čísly lokalit vázících se ke katalogu. (označení KPS pro katalog náležící k platěnické skupině a KHS pro skupinu horákovskou).

Hlavním cílem práce bylo shromáždit co nejvíce dat, aby bylo možné odpovědět na vztahy nožů vůči společnosti v tehdejší živé kultuře. Jedním z cílů je také odpovědět na problematiku otázek. Například zdali jsou nože artefaktem, který je citlivěji ukotven i v jednotlivých stupních chronologie. Jestli jsou nástrojem rituálním nebo osobním. Práce si taky bere za cíl osvětlit výskyt nožů v hrobových celcích, popsat daný kontext a osvětlit sociální diferenciaci mezi halštatskou populací.

Pramenná základna – kritika pramenů

Předložená práce není postavena jen na publikaci nově zpracovaných nálezů, ale i na publikování nálezů nožů z jiných odborných publikací a článků. Vycházím v ní především z dříve publikované literatury a navazuji na jiné badatele, kteří se však noži nezabývali do hloubky. Poslední, kdo se halštatským nožům na Moravě věnoval, byl již zmíněný Vladimír Podborský v sedmdesátých letech. Ten se soustředil předně na nálezy z jihomoravských sídlišť a z jeho dvou prací, věnovaných halštatským sídlištím, částečně vycházím – „*Jihomoravská halštatská sídliště – část I a II*“ (Podborský 1970; 1972). Jeho práce jsou dodnes aktuální, přesto že jsou přes čtyřicet let staré. Dalšími důležitými prameny, pro mě byly publikace a články od jiných autorů, kteří nože na lokalitách dokumentovali a publikovali. Jejich práce jsou pramennou základnou práce, stejně tak jako jejich dokumentace, která je v práci citována.

Nože dokumentované u platěnické skupiny má ve své disertační práci Erika Makarová – „*Halštatská fáza pohřebiska v Moravičanech*“ (Makarová 2017). Z jejího přepracovaného katalogu a z katalogu od Jindry Nekvasila – „*Pohřebiště lužické kultury v Moravičanech*“; Nekvasil 1982) jsem zpracoval největší část svého katalogu. Další katalogizované lokality jsou z publikace od Martina Golce a Pavla Fojtíka – „*Centrum platěnické skupiny východohalštatské kultury*“ (Golec – Fojtík 2020). Z této práce jsem zpracoval lokality: Seloutky – „Na Šťastných“, Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách“, ul. Olšová“ a Drahanovice – „Za Kapličkou“. Od těchto dvou autorů jsem ještě do katalogu zapracoval nože z článku „*Počátek platěnické kultury na základě nálezů z Prostějovska*“ ze sborníku věnovaného době bronzové a halštatské (Fojtík – Golec 2007, 75–90). Tento článek popisuje mimo jiné i povrchové nálezy z doby halštatské na lokalitě Podivice – „Na Valech“. Další tři nože publikovala ve stejném sborníku i Zuzana Baarová v článku „*Platěnické pohřebiště s komorovými hroby v Pustiměři*“ (Baarová 2007, 13–33) z pohřebiště Pustiměř – „Pod Grefy“, které jsou taktéž součástí katalogu práce. Poslední citovanou platěnickou lokalitou jsou Slatinky – „Nivky“ z magisterské diplomové práce Michala Přichystala – „*Pohřebiště kultury lužických popelnicových polí na „Nivkách“ u Slatinek* (Přichystal 2003).

Pro horákovskou skupinu jsem pak využil celou řadu různých monografií, sborníků a diplomových prací. Samostatně publikované lokality s malým počtem artefaktů jsou nejpočetněji zastoupeny v katalogu monografie od Susanne Stegmann-Rajtár. V této práci jsou jak na nože četnější lokality, tak i lokality s třeba jen jedním exemplářem. Patří sem například nože z Horákova – „Nová seč“, Hvězdlic, okr. Vyškov, Mohelna – „sv. Antoníček“, Suchohrdel – „Starý Zámek“, Těšetic – „Vinohrady“, Velkých Hostěrádek, okr. Vyškov, Vedrovic – „Za kostelem“, Šaratic – „Pískovna za hřbitovem“, Podolí – „Palouk“, Ořechov, okr. Brno-venkov, Morašic – „U mohyly“, Jiříkovic – „Na Parvízu“, Brna-Židenic – „Kasárna“ a Bošovic – „U dvou závor“ (Grabfunde der älteren Hallstettzeit aus Südmähren, 1992). Nože lokalit z moravského „Pošataví“ zpracoval Petr Kos (Hroby horákovské kultury v mikroregionu říčky Šatavy; Kos P. 2014a) a jiné další publikace, tohoto autora vážících se k pohřebišti v Modřicích jako například poslední vydaná práce – Nekropole halštatské kultury Modřice 2 (Kos a kol. 2022a; 2022b). Práce P. Kosa obsahují nože ze dvou modřických tratí: Modřice – „Sádky“ a „Rybníky“. Pro Slavkov u Brna je použita práce; Halštatské pohřebiště ze Slavkova u Brna (Dobisíková a kol. 2010). Nože z výšinných sídlišť, jako jsou mimo jiné Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč, zpracoval již zmíněný Vladimír Podborský – „*Jihomoravská halštatská*

sídlíště – I. a II.“ (1970 a 1972). Všechna literatura, která byla v utváření katalogu použitá je v práci řádně ocitována.

Problémem je, že v některých těchto zdrojích jsou nože jen zmíněny bez bližších nálezových okolností, nebo bez kresebné dokumentace. Řada z nich také obsahuje některé chybné interpretace, popis umístění v depozitářích, nebo špatné zdokumentování nožů. Některé nože se kvůli korozi například vůbec nedochovaly. V předložené práci jsem se pokusil všechny tyto chyby z použitých publikací opravit a celý soubor katalogu finálně utřídit.

Můj přínos a hlavní výstup z mé práce, tvoří sumarizace nasbíraných dat ze starších i novějších publikací a depozitářů, jejich textové zpracování a představení zjištěných výsledků v souvislosti s halštatskými noži, dále pak možné interpretace srpů a břitev na Moravě, které jsou součástí katalogu. Zjištěná data jsem zpracoval, a vytvořil typologické rozčlenění pro železné a bronzové nože. Nálezové okolnosti jsem pak utřídil do grafů, které jsou součástí grafových příloh, které jsou součástí textu práce. Díky těmto vyhodnoceným a opraveným datům a katalogizaci, jsem pak mohl poukázat na několik diskutabilních, zcela nových závěrů pro zmíněné předměty v prostoru Moravy. Zvláštní typy nožů, které se pak díky celkové katalogizaci ukázaly být v solitérním zastoupení, pak v jednotlivých kapitolách popisují podrobněji.

Prostorové a kulturně-chronologické vymezení práce

Chronologie

Moravský halštát je chronologicky zařazen do první poloviny 1. tisíciletí př. Kr. V absolutních datech jsou pak jednotlivé fáze zařazeny do tzv. Reineckových stupňů, fází a subfází, které odpovídají následujícímu přehledu podle M. Golec (Fojtík – Golec 2020, 22–24):

Ha C1a (800–725 př. Kr.)

Ha C1b (725–675 př. Kr.)

Ha C2 (675–625 př. Kr.)

Ha D1 (625–550 př. Kr.)

Ha D2 (550–500 př. Kr.)

Ha D3 (500–450 př. Kr.)

Chronologie PS je stejně jako terminologie nedořešena. V klasické fázi, Ha C1, narůstají počty kovových předmětů, které byly spáleny se zemřelým. Tyto artefakty mohly být často osobními předměty pochovaných, viz níže. Vrcholná fáze probíhala ve fázích Ha C2–D1. V tomto období se kontakty s horákovskou skupinou prohlubují a PS přejímá mimo jiné i právě pohřbívání vlivných jedinců (sociální diferenciaci na pohřebištích). V této fázi se objevují bohaté komorové hroby bojovníků s jezdeckou výbavou a mění se také způsob uložení do hrobů. Popelnice ustupují a začíná se pohřbívat do amforovitých nádob. V pozdním období, Ha D2–D3, lze vyzorovat opevňování sídlišť a obnovení některých sídlišť z pozdní doby bronzové (Mírová 2017, 10).

Doba halštatská

Doba halštatská je obdobím starší fáze doby železné, pojmenované podle eponymní lokality, obce Hallstatt v Horním Rakousku. Halštatská kultura se však dělí na celou řadu regionálních skupin, které se nazývají odlišně. Pro Moravu jsou zařazeny do tohoto období především dvě skupiny, horákovská a platěnická. Obě skupiny patří do východohalštatské kultury. Platěnická skupina byla rozšířena převážně na území střední a východní Moravy a s

horákovskou skupinou, těsně sousedila v jejím jižním regionálním vymezení. (Golec – Fojtík, 2020) Touto jižní hranicí je Vyškovská brána. Mezi oběma skupinami je ustanovena hraniční linie na Vyškovsku a Brněnsku, a to na hranici skrze obce Pozořice – Viničné Šumice – Rousínov – Letonice – Staré Hvězdlice (Nekvasil 1962, 143). Tou třetí skupinou je skupina kalenderberská. Ta je rozšířena zejména v Dolním Rakousku, Burgenlandu a na jihozápadním Slovensku. Tato skupina se také řadí do východohalštatského kulturního okruhu. Nicméně na území Moravy se vyskytuje jen na malém území jižně od Břeclavi a moravské halštatské nože z ní publikované nejsou, proto se jí v předložené práci zabývám jen okrajově.

Doba halštatská je důležitým milníkem ve formování „železné civilizace“, která naplno propukla až v době laténské. Železo se postupně stává materiálem, z něhož se vyrábějí i předměty denní potřeby. Změny se ale projevují i ve společensko-ekonomických souvislostech. Je to doba kdy ve střední Evropě vznikají výrazná „mocenská centra“. Tato skutečnost dala vzniknout novým mocenským společenským vrstvám. Přejít z doby bronzové do doby železné totiž sebou přinesl i války a boje. Z těchto bojů vyvstala vedoucí společenská funkce. Hrobové výbavy těchto „velmožů“ byly někdy opravdu honosné a milodary měly doprovázet zemřelého i na onen svět.

Celý způsob života halštatských lidí byl tehdy více ritualizován. Na velmožských dvorech se prováděli slavnosti, pohřební hostiny a průvody. Mezi halštatskými středisky byla rozeseta hustá síť dálkového obchodu. Spolu s obchodem se po stezkách šířily nejen vynálezy a vylepšení z oblasti architektury, řemesla, umění, zemědělství a náboženství, ale také inovace z vědních oborů. Značně také vzrostla důležitost koní. Díky středomořským vlivům také stoupl ve společnosti vliv některých žen, jejichž hrobová výbava se někdy vyrovná i výbavě nejmocnějších mužů (např. hrob ženy H 111 z Vojkovic; Kos 2014, 145–149). Důležitý zásah do přechodu od doby bronzové na železnou mají na svědomí také Kimeriové (kultura Mezöcsát). Tito kočovníci pronikli do střední Evropy z Asie a přinesli s sebou i některé železné inovace. V pozdním halštatu se pak do prostoru Moravy rozšířili další nomádi – Skýtové (kultura Vegerzug). Vpády těchto kočovných kmenů zapříčinili mimo jiné i zpomalení vývoje kultur ve střední Evropě, například oproti západním kulturám (Golec 2005, 9–14).

Platěnická skupina/bývalá platěnická skupina

Platěnická skupina (PS), nebo také kultura je jednou ze tří halštatských skupin na Moravě. Její vymezení a zařazení do kontextu kultury halštatské je složité a badatelé se na jednotné interpretaci neshodují. Ve své práci používám terminologii převzatou od Martina Golce a Pavla

Fojtíka z jejich knihy „Centrum platěnické skupiny východohalštatské kultury na Moravě“ (Golec – Fojtík 2020).

Autoři řadí PS mezi halštatské skupiny východohalštatské kultury. Centrum této skupiny by se mělo nacházet v oblasti Prostějovska / Jižního Olomoucka. Tato skupina se vyvinula z kultury lužických popelnicových polí a její pohřební ritus je přísně žárový, na rozdíl od většiny dalších halštatských skupin, kde se ujala biritualita. Tato skupina je silně ovlivňována z Jihu skupinou horákovskou a vstřípala si postupem času její moderní vlivy a převzala je po svém, a to už od fáze Ha C1. Oproti kultuře horákovské však vždy inovace převzali s lehkým časovým zpožděním. Velice silné lužické kulturní tradice postupně rychle mizí a objevují se trendy halštaticizace, ke kterým se PS plně přizpůsobila, a to v plném kulturním rozsahu. Od fáze Ha D2 už nelze lužické prvky v PS prakticky rozpoznat.

Pohřební ritus zpočátku ještě navazoval na tradici jamkových hrobů z pozdní doby bronzové, Ha B. Poté se však zvyklosti mění a začíná se po vzoru horákovské skupiny pohřbívat do komorových hrobů, a to zejména pro sociálně výše postavené jedince či elity. V těchto hrobech se objevuje kamenný věnec nebo obložení. Hroby mohly být také navíc kryté kamenným závalcem (Golec – Fojtík 2020).

Halštatská sídliště jsou buď prostá nebo výšinná (často opevněná). Jisté sídelní aktivity však lze najít i v jeskyních (např. v jeskyních Moravského krasu – Habrůvka – „Býčí skála“). Nejvýraznějšími sídelními areály jsou nicméně výšinná sídliště. Tyto výšinné polohy se osidlovaly a fortifikovaly především v pozdním halštatu a k usídlení se využívala starší hradiště z pozdní doby bronzové. Halštatské hradby měly vstupy a brány, které je dodnes možné v terénu zachytit. Prostá sídliště se pak objevují nejčastěji na mírných svazích, a to ve středních a nižších polohách terénních vyvýšenin (Podborský 1970, 11–21).

Horákovská skupina/bývalá horákovská skupina

Horákovská skupina (Böhm 1941) nese název podle eponymní lokality Horákov – „Hlásnica“, kterou poprvé zkoumal K. J. Maška již v roce 1892. Vznik horákovské kultury je kladen do subfáze Ha C1a. Svěbytná horákovská společnost se začíná formovat z podolské kultury značně ovlivněné vpádem nomádské kultury Mezöcsát ve fázích Ha B2–B3. Časná horákovská skupina (Ha C1a) je charakterizována jednak dožívajícími kulturními tradicemi doby bronzové, jako například existencí hradišť (Podivice, Brno-Obřany, která ale hned v subfázi Ha C1b přestávají plnit svoji funkci a jsou postupně opuštěna), ale také novými vlivy, které se objevují zejména v pohřebních zvyklostech. Z tohoto období známe již první bohaté kostrové hroby, často s

jezdecko-bojovníckou výbavou (Brno-Obřany, H140; Klentnice H78) (Golec 2005) či 2 velmožské hrobové celky z Hrušovan u Brna – „U Tří mostů“ (Ha C1b–C2). Fáze Ha C2 prezentuje horákovskou kulturu, již plně halštaticizovanou. Z tohoto období známe jak velmožské komorové hroby (Brno-Holásky – „U Tuřan“, Horákov – „Hlásnice“, Morašice – „U Mohyly“), tak plochá žárová pohřebiště, jejichž popelnicové hroby jsou chudší na milodary, mohou ovšem také obsahovat jezdeckou výbavu (Bošovice, Dobelice). Objevují se i vícenásobné pohřby, kdy je společensky výše postavená osoba pohřbena kostrově a její společník žárově (Mokrý-Horákov, Brno-Holásky, Velké Hostěrádky) (Podborský 1996). Patrné jsou také vazby na antický svět a alpské oblasti, což můžeme pozorovat například na toreutice. I keramika má svůj svébytný styl, geometrické obrazce, tuhování a malování. Objevují se velké nádoby na nápoje (amfory, amforovité zásobnice) a celý picí servis (malé nádoby, misky, picí rohy). Ve fázi Ha D1 se proměňuje skladba hrobového inventáře, přibývá kovových artefaktů, vedle chudých žárových hrobů a bohatých celků se objevuje vrstva středně vybavených hrobů na pohřebištích. Objevují se také bohaté ženské hrobové celky (Modřice H818, Vojkovice H 111). Do tohoto období lze zařadit bohatý komorový hrob z Bratčic – „Mělčanské“ (Golec 2005; Holubová 2011). Pozdně halštatská fáze Ha D2 je poznamenána násilným vpádem východní vekerzugské (skýtoidní) kultury (Golec 2005). Bohaté hrobové celky mizí, zanikají některá sídliště (Kyjovice, Morašice), jsou budována dočasná opevněná útočiště – hradiště (Podborský a kol. 1993, 368). Začíná také ukládání obětí v jeskynním obětišti (např. Parzinger – Nekvasil – Barth 1995) či svatyni (Golec 2005) Habrůvka – „Býčí skála“, kde můžeme pozorovat bohatství tehdejší společnosti, včetně zlatých, jantarových a jiných luxusních předmětů. Poslední fáze horákovské kultury Ha D3 je charakteristická nepočtenými nálezy chudých hrobů (Marefy, Mikulov), celkovým úbytkem kovového inventáře a vůbec nedostatkem archeologických pramenů. Po odeznění bezprostřední Skýtské hrozby se objevuje nová výzva, první vlna keltské okupace, která plně propuká ve stupni LT A (Podborský a kol. 1993, 396).

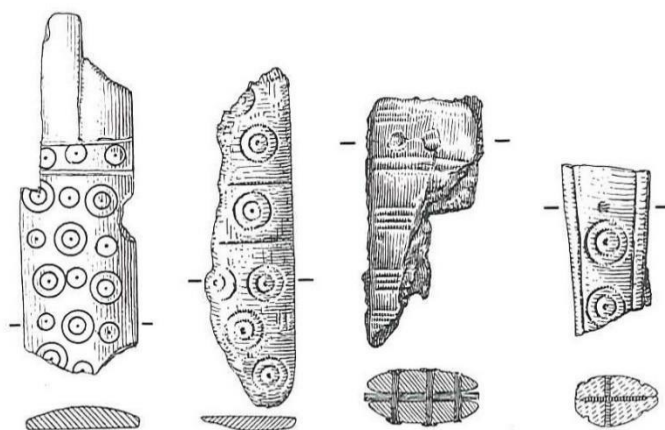
Popis a struktura nože

Nůž může být klasifikován jako zbraň, ale především bývá klasifikován jako nástroj denní potřeby. Jde o jednoduchý nástroj určený především k řezání a je vždy jednobřitý. V době halštatské nože nemají jednotný tvar a dalo by se říci, že každý takový artefakt je unikátní. Přesto ale stejně tak jako i pro nože moderní se skládá z částí, které se až do současnosti téměř nepozměnili. sklenář

Nože mají dvě hlavní od sebe jasně rozlišitelné části, rukojeť a čepel. Tyto části bývají zpravidla viditelně odlišitelné. Rukojeť je částí nože, která neslouží k jeho aktivní funkci nástroje a nazývá se v archeologické terminologii jako řap.

Rukojeť

Pokud není rukojeť celokovová, bývá složena z více částí. Vedle celokovové rukojeti známe ještě pro moravský halštát dva hlavní typy rukojetí, které bývají obloženy organickým materiálem tzv. střenkou. Řap a střenka pak vytváří dohromady další dva možné typy rukojeti.

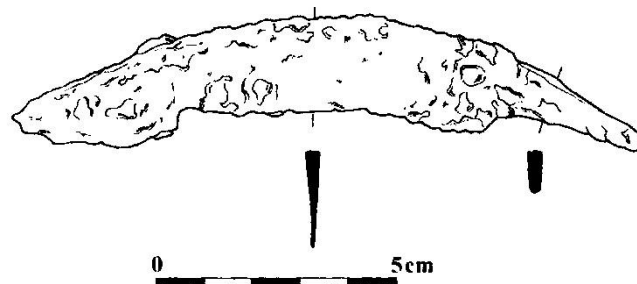

Obrázek 1. Příklady střenek halštatských nožů z lokality Habrůvka – „Býčí skála“

(Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, Taf. 46: 410–413)

Pro dobu halštatskou je předpokládaným jevem, že se střenka z organického materiálu nedochová a v tom případě lze její podobu odhadovat pouze na základě kovové části řapu, který vybíhá z čepele a bývá dvojího typu.

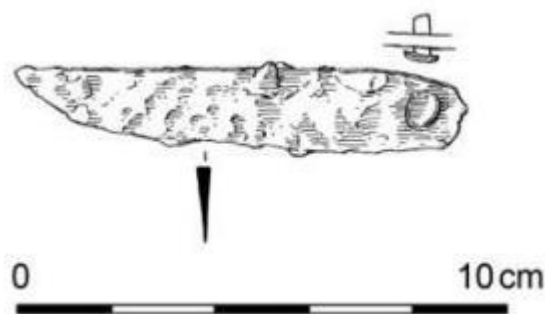
Řap trnovitý či trnový je v halštatské době nejčastějším a zároveň nejjednodušším řešením ukotvením čepele nože do rukojeti. Tím druhým a méně zastoupeným typem je řap jazykovitý.

Obrázek 2. Typický příklad nože s trnem. Podivice – „Na Valech“ 1, okr. Vyškov (Fojtík – Golec 2007, 75–90).

Trnovitý řap jak název napovídá má tvar jednoduchého v průřezu symetrického trnu vybíhajícího z těla čepule a do střenky jej lze jednoduše zasunout. Střenka zde tedy z organického materiálu je jednodílná.

Druhou variantou je řap jazykovitý. U jazykovitého řapu převyšuje šířka kovové části řapu její sílu. Často pak je v tomto dochovaném řapu několik otvorů pro hřeby nebo nýty, které zde dříve držely oboustranně ukotvenou střenku, která se tedy skládala z více částí. Nýty se v řapu dokonce občas dochovávají a jde tedy o jasně identifikující jev, který je typický jen pro jazykovitý řap.

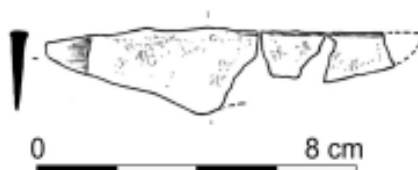
Obrázek 3. Typický příklad nože s řapem. Seloutky H1/2012 – „Na Štátných“, okr. Prostějov (Golec – Fojtík 2020, 389, Tab. 53:A/3.).

K těmto třem typům se patří ještě sdělit, že existují ještě další typy ukotvení. Například se v minulosti velice vzácně objevuje i takzvaný tulejovitý řap, který se ale v době halštatské ještě nevyskytuje.

Z lokality Bučovice – „Marefy“ se zachoval jediný exemplář nože s kuličkou na patce a to z hrobu 45 (Baarová 2004a, 358). Časově odpovídající analogie pro tento nůž, lze nalézt, například v polské Domaslawi (2, 309, 347). Tento typ je ale pro Moravu opravdu jedinečným zástupcem. V polské Domaslawi je ještě několik zajímavých typů, železných nožů, které svým tvarem jistě navazují na některé starší tvary nožů z doby bronzové. Jsou jimi nože s očkem a

s rombickou rukojetí. Tyto železné nože jsou v malém poměru na lokalitě v Domaslawi zastoupeny, avšak pro Moravu doposud známi nejsou. Lze však jejich výskyt v budoucnu na Moravě předpokládat.

Dalším důležitým popisujícím prvkem u dochovaného řapu je odsazení vůči samotné čepeli. To může být trojí varianty: shora odsazené od čepele, zdola odsazené od čepele, nebo odsazené z obou stran. Výjimečně se ale u všech tří typů objevují i řapy, které nejsou od čepele odsazené v žádném směru a tvoří jakousi přechodnou variantu, mezi trnem a jazykovitým řapem. Tyto nože jsou v katalogu řazeny mezi nože s trnem, kvůli zjevné nedostačující železné plošce pro ukotvení organické střenky z obou stran.

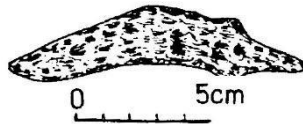

Obrázek 4. Přechodná varianta nože mezi trnem a řapem. Modřice H1802 – „Sádky“ ().

Čepel

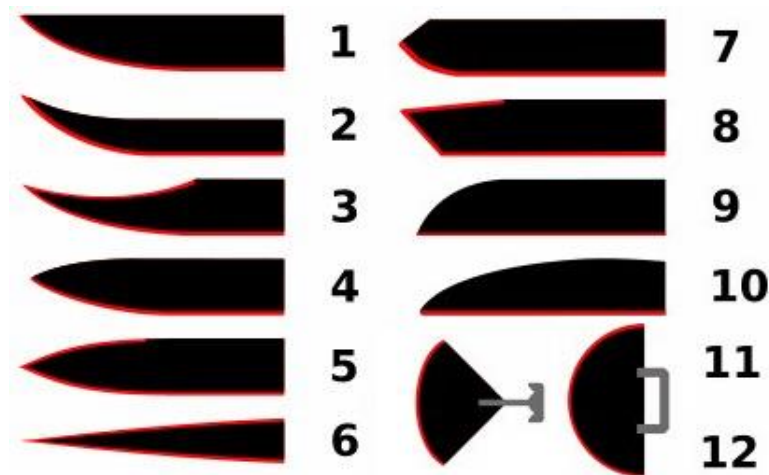
Hlavní a pracovní částí nože je čepel. Tu z hlediska popisu dělíme na pět hlavních částí: hřbet, tyl, břit, ostří a hrot. Břit je součástí čepele přiléhající k hraně, která je opatřena ostrím a v minulosti již byla vlastníkem ostřena. Protikladem břitu je nezbroušený tyl, který přiléhá ke hřbetu čepele. Ostří je pouze vlastní hrana nože, do které je břit celkově zbroušen. Ostří je tak pro halštatské nože díky fragmentarizaci a korozi železných nožů téměř nezachytitelné, a proto jsem si nastavil pro další popis tvaru a typologie čepelí termín břit, který bývá lépe zachytitelný a popisované skutečnosti odpovídá přesněji.

Hřbet je poslední ze čtyř částí hlavního těla čepele a bývá nejlépe zachován. Pro halštatské nože zároveň platí, že bývá zastoupen rozsáhlou variabilitou jeho tvarů, a proto se stává velice dobrým identifikačním prvkem v popisu jednotlivých variant nožů. Na břitech a hřbetech pak lze ještě pozorovat tzv. výčnělky, které z tvaru čepele výrazně vyčníhají. Podle tvaru hřbetů je ze zmíněných důvodů v práci vytvořena typologie.

Obrázek 5. Železný nůž s trnem, varianta A5 s výstupkem na hřbetu. Velké Hostěrádky H10 – okr. Vyškov (KHS 112).

Tvary čepelí a jejího zakončení mohou napovědět i něco o funkčnosti nožů a o jejich možném využívání za určitým pracovním úkonem. Podle tvaru a funkcí pak bývají běžně v současnosti rozdělovány do dvanácti skupin:

Obrázek 6. příklady funkčních ostří čepelí

Tyto funkce by pak mohly odrážet i vlastnosti nožů z doby halštatské. Tuto skutečnost lze sledovat i na základě etnografie či pomocí experimentální archeologie.

1. Normální čepel má zakřivené ostří a plochý hřbet.

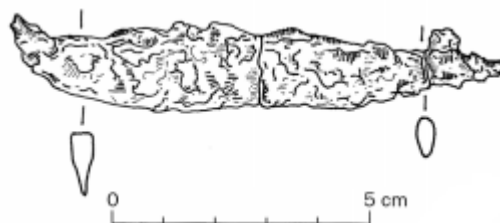
Křivka soustředí síly na malém místě, což usnadňuje řezání. Jde o nejběžnější tvar čepelí. Ostří je prohnuté a hřbet rovný. Tupý hřbet umožňuje větší přítlak druhou rukou pro zvětšení síly. Zároveň činí svojí velikostí čepel těžkou a odolnou. Prohnutí koncentruje sílu do jednoho bodu, což činí řezání snadnějším. Nůž je univerzální a vedle řezání se s ním dá snadno i sekat a bodat.

Obrázek 7. Slavkov u Brna H3 – „Rauscher“, okr. Vyškov (KHS 98).

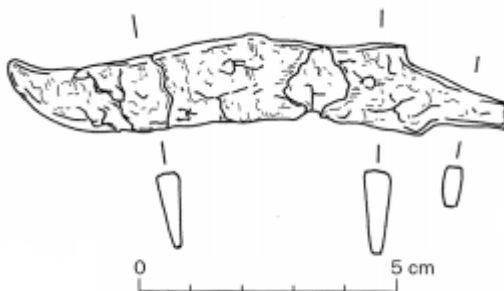
2. **Zakřivená čepel**– čepel se zakřivenou zadní hranou.

Nůž je lehký, ale s větším zakřivením. Takový nůž je optimalizován pro krájení a sekání. Hrot bývá nad úroveň hřbetu z důvodu prodloužení prohnutého ostří. Vhodné pro ostří střední velikosti. Jde o tvar speciálně uzpůsobený pro stahování kůže a je tedy oblíbený mezi myslivci a řezníky.

Obrázek 8. Moravičany H1022/1 – „Dílečky“, okr. Šumperk (KPS 58)

3. **Clip point (Bowie)** čepel je jako normální čepel s do hloubky vybranou a přihnutou špicí, hrot může být tenčí a ostřejší. Ostrý hrot je užitečný pro bodání nebo pro řezání v úzkých místech. Tím je možno dosáhnout menších omezených prostor při stahování nebo vyřezávání. Někdy je konkávní snížení hřbetu ostřeno pro větší univerzálnost.

Obrázek 9. Moravičany H1005 – „Dílečky“, okr. Šumperk (KPS 53)

4. **Drop-point čepel** má nesymetricky konvexní tvar hrotu.

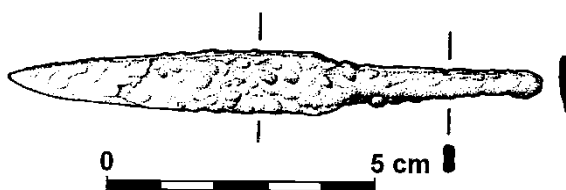
Tato skutečnost umožňuje snadnější bodání. Jde o čepel se špičkou sníženou přibližně o čtvrtinu výšky čepelky a konvexním tvarem. Používány jsou pro libovolnou délku čepelky. Snížená špička umožňuje snazší vrtání a bodání. Konvexní tvar zase zaručuje špičce ostrost se zachováním pevnosti. Prohnutá čepel je jen o něco kratší než Straight Back verze, takže má velmi podobné kvality při stahování nebo obecně řezání. Tento tvar čepelky je nejuniverzálnější, proto je v dnešní době nejpoužívanějším u tzv. nožů na přežití.

Obrázek 10. Jaroměřice nad Rokytinou, okr. Třebíč (KHS 45)

5. **Spear-point čepel** (spear=oštěp) je symetricky konvexní s vystouplou páteří ve středu, která ho zpevňuje. Typická pro dýky a vrhací nože. Jde o oboustranné ostří, kdy u dýky je ostří symetrické, s řeznou fasetou na obou stranách rovnocennou nebo jen se mírně lišící konfigurací fasety, zatímco u tvaru Spear Point je jedna faseta kratší. S dvojitým ostřím vydrží nůž dvakrát tak dlouho ostrý a zároveň je tento tvar ideální pro bodné užití, proto jej můžeme vidět nejčastěji na bojových čepelích.

6. **Needle-point čepel** (needle=jehla) je symetrický trojúhelník, velmi zúžený, většinou oboustranné ostří je primárně určeno k boji. I když se často označuje jako nůž, je to v podstatě vždy dýka.

Obrázek 11. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov (KPS 155)

7. **Spay-point čepel** (spay=kastrace)

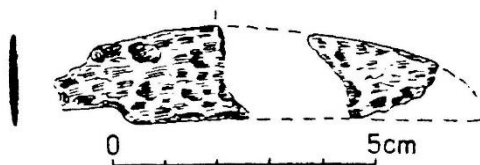
Čepel používaná pro sterilizace a stahování zvířat.

8. **Tanto čepel**

Tvar podobný dlátu je stejný, jaký používali výrobci tradičních japonských mečů a nožů v dnešní době. Stejně jako Straight Back jde o velmi odolný tvar čepel.

9. **Sheepsfoot čepel** (Ovčí noha) je v podstatě obrácená normální čepel, kde ostří je zcela rovné a zahnutý je hřbet. Vhodný krájení a řezání. Výborný pro čisté řezy na plochém podkladu. Naopak nevhodný pro stahování, vrtání nebo hloubení.

10. **Wharncliffe čepel** je podobná profilu ovčí nohy, ale křivky zadní hrany začínají blíže k rukojeti a jsou pozvolnější. Čepel je mnohem silnější než nůž srovnatelné velikosti.

Obrázek 12. Těšetice H1 – „Vinohrady“, okr. Znojmo (KHS 104)

11. a 12. **Ulu** (nůž Inuitských žen), čepel je nabroušený segment kruhu. Tento typ nože má rukojeť ve středu. Je to dobrý pro škrábání, porcování a někdy i sekání. Je to nejrobustnější tvar nože. Polokruhová verze se objevuje i jinde ve světě než u Eskymáků a nazývá se „head knife“. Je používán ke stahování a škrábání kůže.¹

Obrázek 13. Moravičany H1183 – „Dilečky“, okr. Šumperk (KPS 88)

Fragmentarizace

Všechny artefakty, ekofakty i naturfakty podléhají archeologickým transformacím. Jednou z nich je i fragmentarizace. Železné nože obecně podléhají špatnému dochování jednotlivých artefaktů, díky korozi. Koroze, může být dokonce natolik fatální, že se nože mohou interpretovat jako jiný artefakt, anebo nemusí být interpretovány vůbec. Je proto třeba dbát na celkovou strukturu dochovaného artefaktu a nezaměnit jej například za břitvy, srpy, sekáče, bojové nože, krojidla, nůžky atd.

Fragmentarizace je částečně kvantitativní problém, ale na základě některých fragmentů nelze pokaždé rozpoznat celek. Přesto však, jedním z vývojových trendů zůstává snaha odhadnout celek i na základě menších fragmentů. Železné části nože se ale díky svému tvaru, dají do jisté míry kompletovat a přesvědčivě přiřadit k původnímu celku. To se dá přiřadit i díky kontextu nalezení jednotlivých fragmentů. Velkou část fragmentarizace či dokonce celkovou ztrátu artefaktu může zapříčinit bohužel i lidský zásah při začišťení archeologického kontextu (například přehlédnutí, neodborná manipulace či nedostatečná míra konzervace, hlavně u starších výzkumů atp.). Archeologický kontext ale není to samé jako dokumentace, která kontext nevysvětluje, ale jen dokumentuje výslednou podobu archeologické transformace.

¹ Rozdělení čepelí: http://www.armyport.cz/pages/blade_types

Proto se pečlivá dokumentace, stává v souvislosti s železnými noži tou nejdůležitější formou zachování informací o existenci nože v kontextu.

Archeologické transformace, ovlivňují kontextuální uložení nožů. Pokud nože nejsou v nálezech například uloženy v urně, kde je jejich původní poloha zřejmá a nepozměněna od uložení. Při dokumentaci, může být výsledná proměna post depoziční transformace nejasná a nelze jasně stanovit, kde se původně artefakt nacházel. To ovšem neplatí vždy. Jedním z možných dalších poměrně přesvědčivých uložení nožů při určování kontextu, mohou být logické relace mezi ostatním náleзовým souborem. Pokud se nůž nachází blízko masité obětiny nebo u boku zemřelého, který má například na opasku kroužek pro uchycení pochvy, lze s jistotou určit, kde se nůž původně nacházel a zdali měl v kontextu rituální podstatu či byl osobním majetkem zemřelého jedince.

Doba halštatská

Výroba železa a železná produkce do doby halštatské

Doba halštatská je obdobím, kdy se ve střední Evropě rozšířila znalost zpracovávání železa. Počátky železné metalurgie lze však objevit už ve 3. tisíciletí př. Kr. Tehdy se už využívalo železo jak meteorické, tak i zemské. Z této doby byly archeology nalezeny železné zbraně a amulety, a to především z oblasti Předního Východu, Mezopotámie, Anatolie a Egypta (Zelina 2013, 8).

Výroba železných produktů se nicméně osvojila až dlouhou dobu po výrobě artefaktů z barevných kovů. Jedná se o technický paradox, neboť vytavit železo je technologicky snazší než připravit bronz. Předpokládá se, že železo na počátku vznikalo jako vedlejší produkt při slévání mědi. Při tavbě se k měděným rudám (pokud neobsahovaly železo), přidával krevel jako strusková přísada. Po vytavení obou rud, se ve vzniklé strusce mohly vyskytovat malé hrudky metalického železa. Karel Stránský se domnívá, že se zpočátku šířilo železo regiony pomalu, hlavně díky tomu že ke zpracování železa byly potřeba jiné postupy než u zpracování bronzu, které se odlévalo. Železo bylo potřeba ukovat a trvalo dlouhou dobu, než si tuto schopnost pravěcí řemeslníci osvojili (Stránský 2008, 11).

Nejstarší železné předměty v rámci Evropy pochází ze stejného období a našly se na pohřebišti ve volsko-uralském regionu ve východní Evropě (ve všech případech se jednalo o

hroby mužů). Podle ruských badatelů šlo o železo s meteorickým původem, které se identifikuje díky vysokému obsahu niklu (6–20 % Ni ve vzorcích, pod 5 % jde o železo ne meteorického původu). Do závěru 3. tisíciletí př. Kr. spadá i Bimetalický nožík z Bělgorodské oblasti. Tento exemplář má měděnou obdélníkovitou rukojeť, na kterou byla nakována železná plechová čepel. Toto železo bylo téměř bez niklu a nejspíše už bylo získáno tavbou železa v redukční peci (Bátora – Rassmann 2007, 36). Tento nálezn ukázal, že v této době již lidé dokázali tavit železo. Podobné výsledky jsou u stejně starých předmětů potvrzeny i z Mezopotámie, Anatólie i z Egypta (Pleiner 2000, 8).

V 2. tisíciletí př. Kr. už je železných artefaktů dokumentováno více a objevují se dokonce i v západní a střední Evropě. Jako nejstarší nález železného artefaktu ve střední Evropě, je interpretovaná dýka (neobsahující nikl a jde tak o vytavené železo) s bronzovými nýty ze slovenského Gánovce, která má délku 90 mm a datovaná je do 15. století př. Kr. (Pleiner 2000, 24, Fig. 5). Železo se začíná využívat čím dál častěji. Za tuto skutečnost může nejspíše nárůst počtu obyvatel a s ním spojená zvýšená poptávka po bronzu, se kterou si těžba mědi nemohla vystačit. Zpracování železných rud na konci doby bronzové nebylo ještě natolik kvalitní a výrobky neměli požadovanou tvrdost, snadno se ohýbaly a čepele se rychle otupovaly (Zelina 2013, 8–9).

Výroba železa v době halštatské

V době halštatské se technologie vylepšila a železo se stalo hlavním výrobním (kovovým) materiálem. To bylo nejspíše rozšiřováno do Evropy ze dvou hlavních center, z Černomoří a Itálie. Z těchto center se pak dovážely železné polotovary do střední a východní Evropy. V této době se rozvíjí také řemeslné znalosti kovářů a kov už se nepracovává za studena, ale už se tepelně zpracovává (Zelina 2013, 9). S železem se tehdy nemohla měřit žádná jiná surovina, která byla dříve používána na výrobu zbraní a náradí (měď byla měkká a bronz křehký). Železné zbraně vynikaly svou kvalitou, a to zejména poté co kováři zdokonalili techniky tepelného zpracování (Pleiner 1958, 7).

Jako jedna z prvních železářských pecí z doby halštatské na Moravě je podle Radomíra Pleinera hutnická pec platěnické skupiny, která byla objevena ve třicátých letech 20. století, německými archeology na katastru obce Králová, okr. Litovel. Na místě byla mj. zachycena hutnická pec situovaná v sídlištní jámě, jinde zase struska a kousky krevele s mazanicí. V popisu situace byla zdokumentována jáma oválného charakteru, v níž se v severní části našla spousta

střepů z nádob a v jižní části pak byla zaznamenán zmíněný krevel, rudky a mazanice. U stěny pak bylo zapuštěné ohniště. V něm byly zbytky strusky a sklovité masy k železným hroudám. Některé z nich vyčnívaly i přes okraj výhně. Nákres situace sice chybí, ale díky třem nálezovým zprávám se dá prokázat původ objektu, jako jednoduchá tavárna k získání železné rudy malého lokálního významu. Podobné primitivní objekty, lze etnologicky zachytit například v Africe dodnes (Pleiner 1958, 81–82).

Nezpochybnitelný význam má tzv. kovárna v Habrůvce – „Býčí skále“, kterou v roce 1872 prozkoumal H. Wankel. Kovárna má být jednou z nejstarších ve střední Evropě. U jedné ze stěn byly objeveny stopy po zpracovávání železa. H. Wankel nález brzy po objevu interpretoval jako kovářskou dílnu. Ta se nacházela v zadní části Předsíně, prostory rozsáhlé přibližně 50 m². Výrobní železa a bronzu obsahovala polotovary / ingoty, železné lupy, dláta, kladiva, kovářské kleště, kovadliny (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, Taf. 46–49; Golec 2017, Fig. 69). Kovárna tvořila kompaktní polygon v jeskyni. Nalezený archeologický materiál obsahuje stovky dalších železných předmětů a místo interpretuje jako dílnu zpracovávající jak bronz, tak železo. Přesné datování dílny není jasné a jasné není ani to, proč její obyvatelé místo opustili a zanechali v jeskyni značný majetek v podobě náradí a materiálu. Dnes se usuzuje, že šlo o kultovní a obětní místo, které bylo využíváno lidmi ze širšího okolí po řadu let (Přichystal – Náplava 1995 80–87; Golec 2017, 76). Současně mohla být jeskyně využívána i jako místo rituálního zpracování železa. Jde tedy o jasný doklad znalosti výroby železa, nikoliv však o doklad výroby tohoto kovu na místě (Stránský 2008, 17–19).

Varianty nožů

Typologie železných nožů

Nože jsou především nástrojem denní potřeby a objevují se jak na pohřebištích, tak i na sídlištích. Jsou ale bohužel halštatským artefaktem, který není chronologicky spolehlivý. Z hlediska typologie mají železné nože velké množství tvarů, jejichž roztřídění nepřináší jednoznačné výsledky. Tvar hřbetu a ostří čepele je hodně variabilní a v kontextech i v datacích se mnohdy rozchází s tvary jim podobným. Absence chronologické citlivosti a tvarová variabilita z nich udělala badatelsky ne moc zajímavý artefakt, pro určování chronologie. Přesto však je lze na základě jemných rozdílů určitým způsobem charakterizovat a zařadit do skupin.

Problém s tvarovým rozčleněním způsobuje především fragmentarizace a rez na železných nožích. Typologicky se však dají železné nože dělit podle mnoha zákonitostí. Hlavní identifikační prvek nožů bylo pro účely předložené práce ustanoveno uchycení nože na rukojeť, které jsem rozdělil do čtyřech hlavních typů:

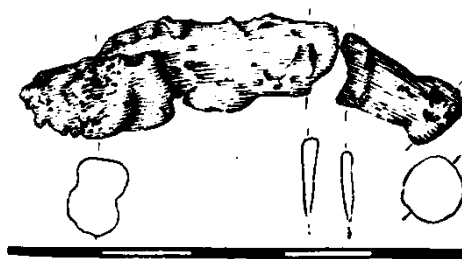
A – je nůž s trnem;

B – je nůž s řapem;

C – je nůž s železnou rukojetí;

D – je nůž s kuličkou na patce rukojeti

Na rozdíl od typů A a B pochází jediný mnou zachycený moravský exemplář nože typu C z hrobu H 1114 z Moravičan – „Dílečků“ (KPS 77; Nekvasil 1982, 337–338, tab. 301; Makarová 2017, tab. 45:1). Pokud se tento prvek zachová, jde asi o nejvýraznější a neměnný prvek nože.

Obrázek 14. Nůž typu C z Moravičan.

Dalším prozatím ojedinělým typem je nůž s kuličkou na patce z lokality Bučovice-Marefy – „Člupy“, z hrobu H 45. Tento nůž dostal označení typ D (KHS 25; Baarová 2004a, 358, obr. 7:3). Typy A a B tak zahrnují více jak 95 % všech určených typů rukojetí nožů. Po rozdělení kategorií rukojeti jsou nože rozděleny ještě do pěti číselných stupňů podle tvaru hřbetu čepele na nože:

1 – s rovným hřbetem;

2 – s mírně vyklenutým až srpovitým hřbetem;

3 – s prohnutým hřbetem;

4 – s esovitě prohnutým hřbetem;

5 – se zalomeným hřbetem;

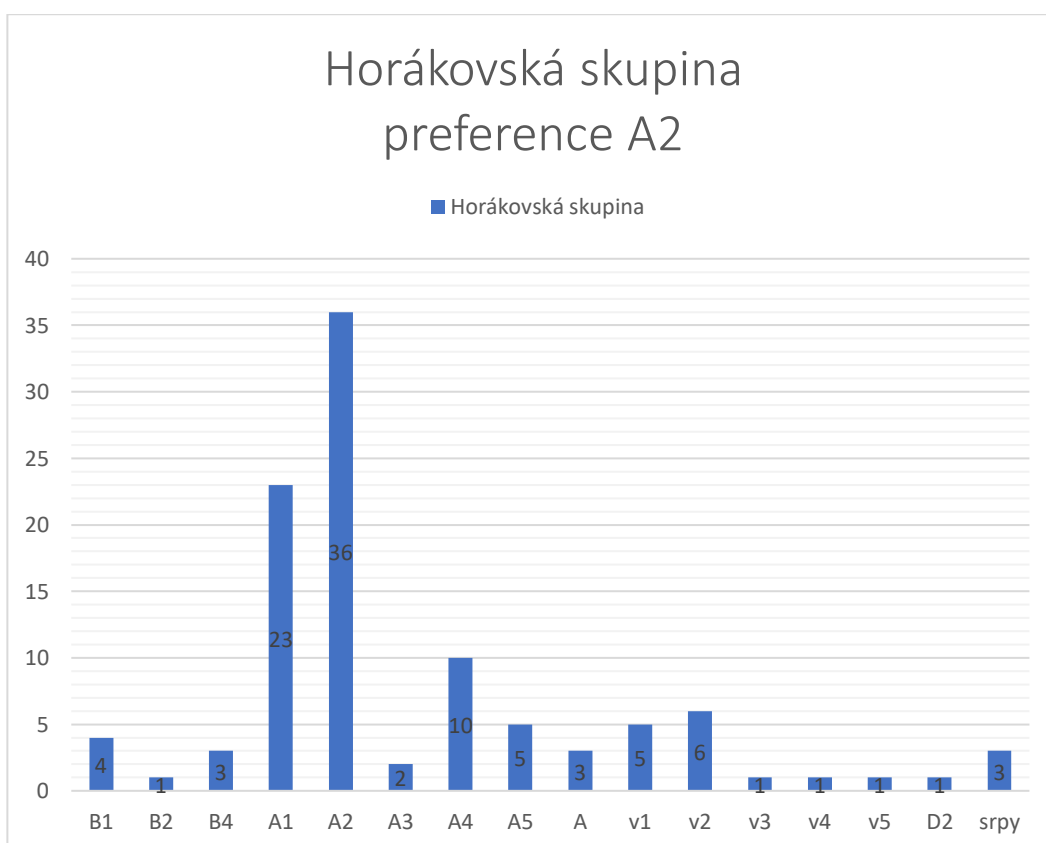
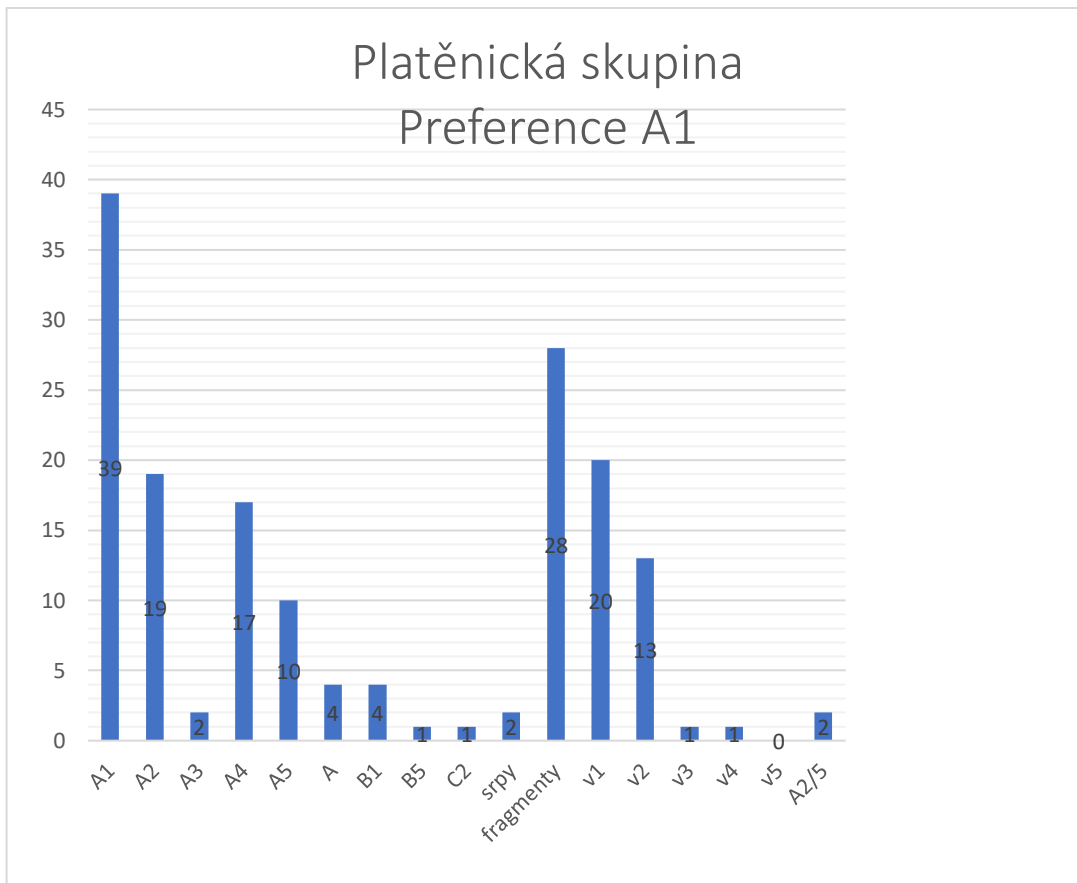
Tvarová variabilita nožů je však tak velká, že nože mívají mezi těmito variantami i další přechodné varianty, způsobené nejistým tvarem či poškozením daného předmětu. V takovém případě je nůž zařazen mezi více číselných variant. Poslední rozlišovacím prvkem jsou anomálie ve formě zahnuté špičky hrotu nože, nebo výstupku na hřbetu nože.

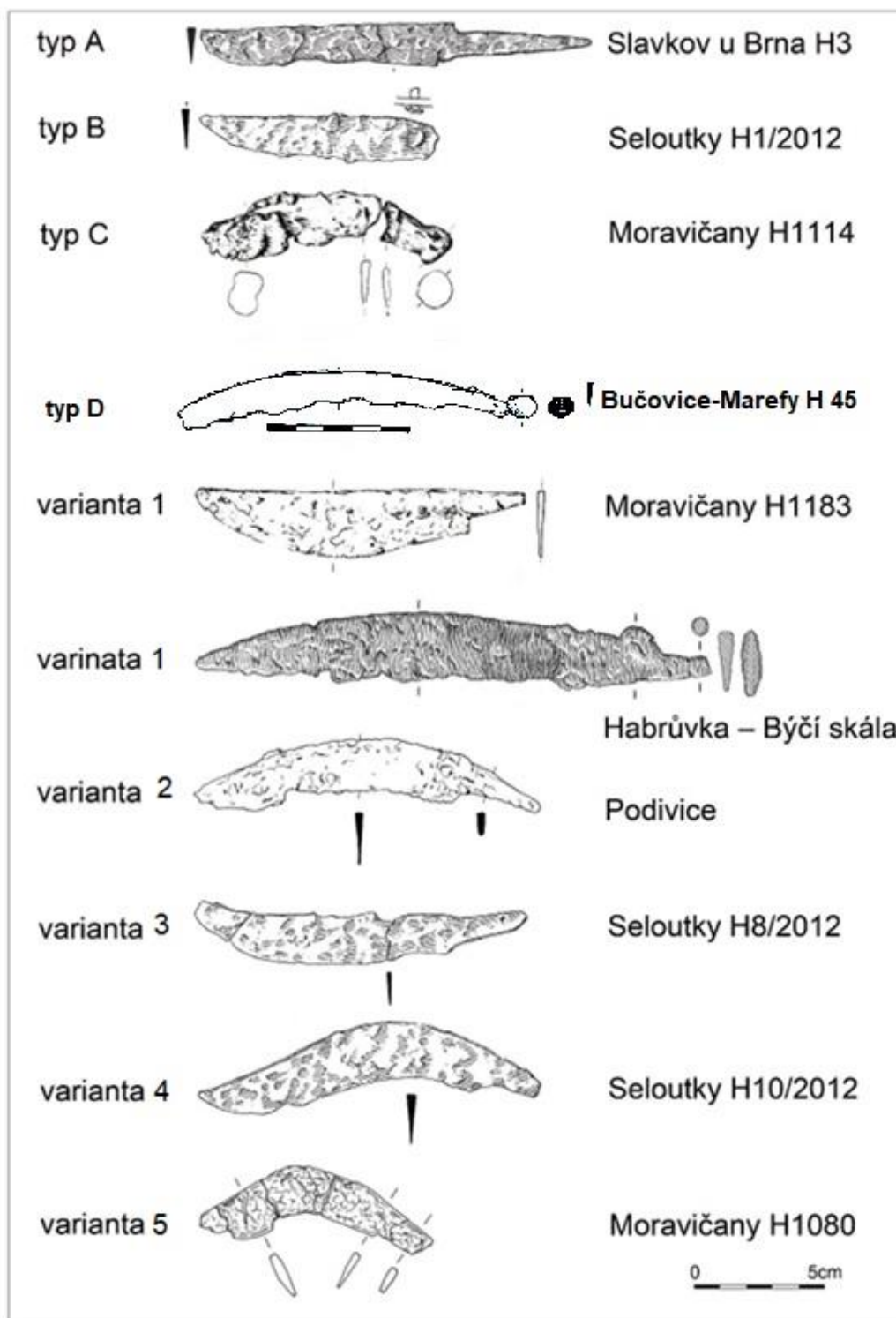
U platěnické skupiny jsou v naprosté dominanci zastoupeny nože s trnem. Jedná se o celkem 189 kusů z celkového počtu 289 dokumentovaných halštatských nožů. Trn má tvar pravidelného jehlanu a sloužil k jednoduchému uchycení nože na dřevěnou či kostěnou střenku, která dle analogií z Habrůvky – „Býčí skály“, byla zdobena soustřednými kroužky. Například oktogonální parohová střenka z Habrůvky – „Býčí skály“ (KHS 28, Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, Taf. 45:405).

Obrázek 15. oktogonální střenka z Habrůvky (foto M. Golec).

Trn bývá různě dlouhý, ale jeho vzhled zůstává zhruba stejný. Rozdílně jsou na tom nože s řapem typu B (neboli destičkou), které se mohou ve vzhledu, šířce a délce lišit. Jasným identifikačním prvkem takového nože jsou nýty nebo otvory pro nýt. Nýty sloužily k uchycení dvou střenek na každou stranu jazykovité rukojeti (viz Obr. 1). Nože s řapem nejsou tak časté jako nože s trnem a katalogizovaných je jich v práci pouze 13 z celkového počtu.

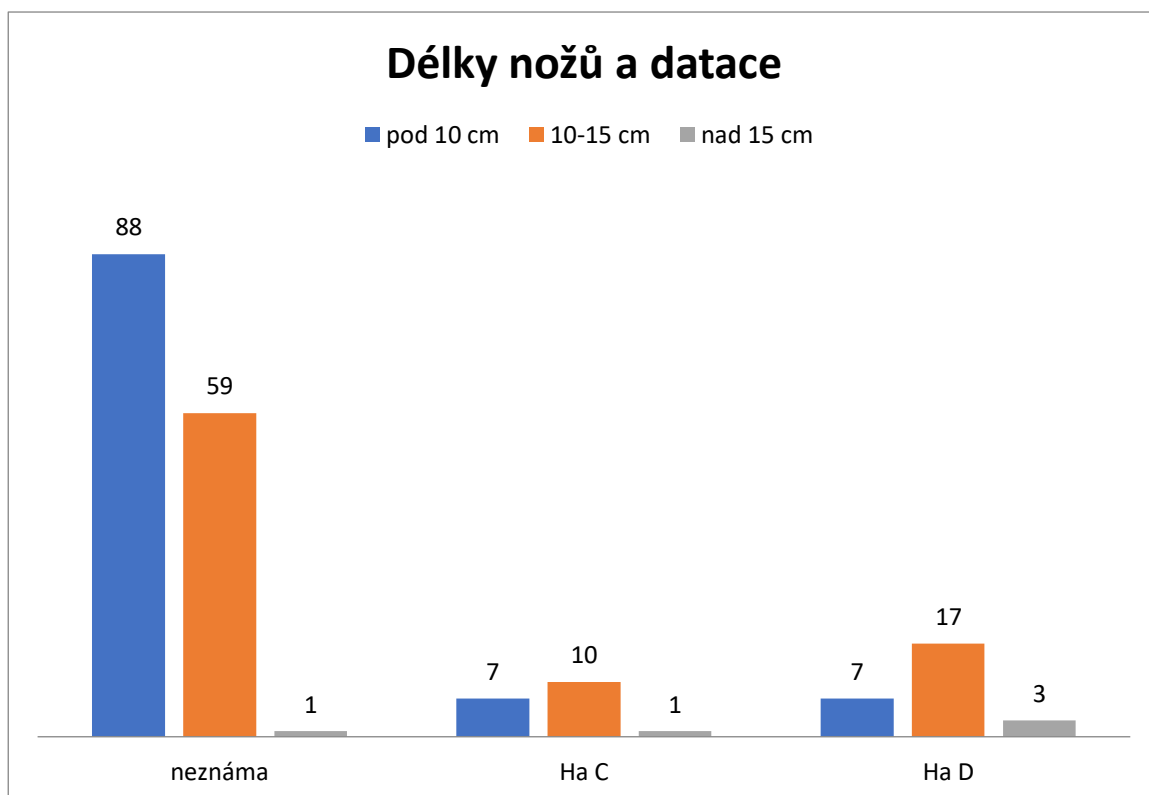

Typologie železných halštatských nožů z Moravy (podle D. Hübsch).

Poslední významnou charakteristikou, která nože typologicky rozlišuje, jsou rozměry. Na základě rozměrů lze pak stanovit určitou funkci daného železného artefaktu. Prvním

rozměrem by mohla být délka. Pro bližší zkoumání byly stanoveny tři umělé hranice zaokrouhlené na délku v centimetrech. Nože jsou buď dlouhé (například kolem 150 mm i delší) anebo krátké, které by se daly považovat za „kapesní nožičky“. Pokud bych zvolil umělou hranici dlouhých nožů nad 100 mm a krátkých pod tuto hodnotu. Lze poukázat na fakt, že nože opravdu dlouhé se objevují v hrobech s o něco movitější výbavou, než mají hroby, kde jsou nože kratší. Další podstatná může být šířka čepele, která společně s délkou napovídá, zdali nejde například o srp atd. Poslední rozměrem je tloušťka čepele, která může na základě své mohutnosti některé fragmenty identifikovat spíše jako břitvy.

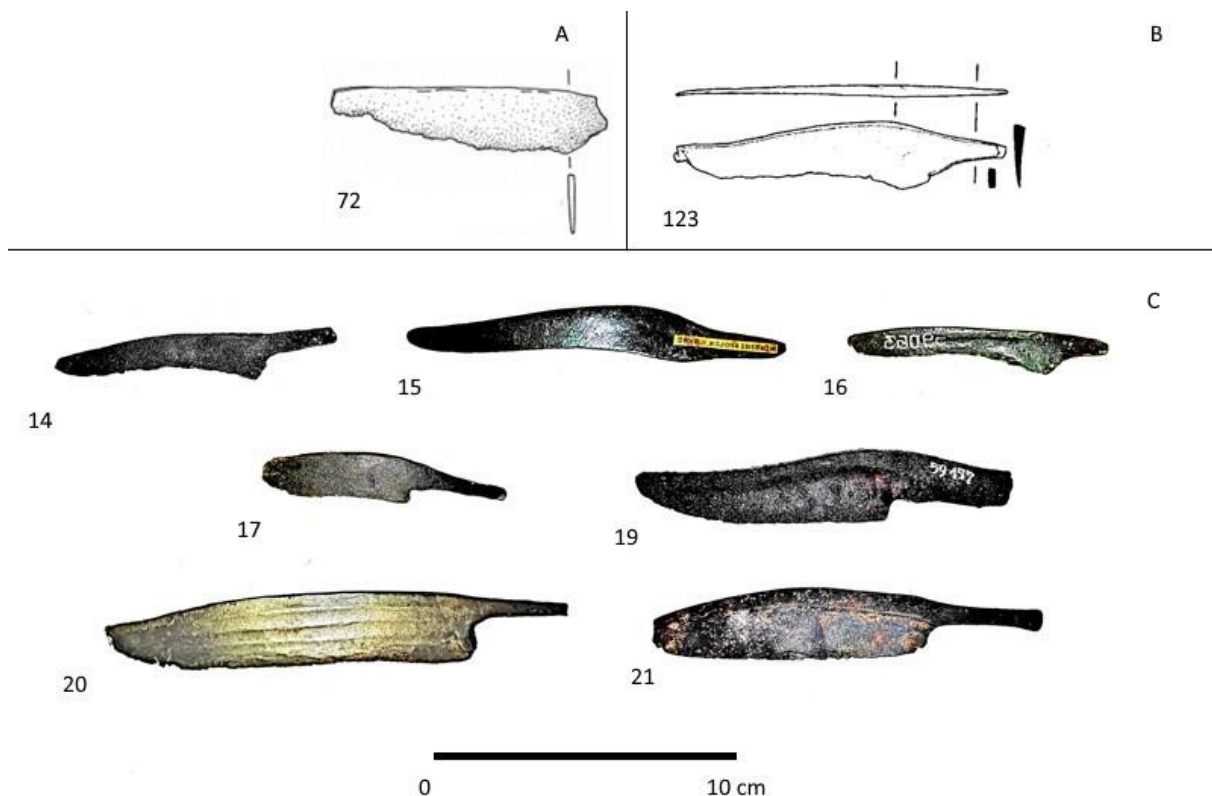
Zastoupení nožů pod hranici 100 mm je o trochu větší než u nožů s délkou nad tuto hranici. Jedná se ovšem o 102 exemplářů oproti 91, což ve výsledku dává téměř 50 % shodu. Je také nutné brát v úvahu i fragmentarizaci nálezů, která celkové měření dlouhých nožů může zkreslit, či dokonce znemožnit.

Graf měřitelných délek nožů a jejich datování

Bronzové nože v době halštatské

Bronz se z výroby kovových artefaktů nevytrácí, bývá však v halštatu používán spíše jako materiál, z něhož se vyrábí předměty luxusního charakteru. Bronzové nože jsou oproti nožům železným absolutní vzácností. Je jisté, že jde o pokračování tradic z doby bronzové a v době halštatské v podstatě postupně vymizely. Předpokládá se, že byly do hrobů vkládány jen velmi krátce po skončení doby bronzové a že je železné nože nahradily možná už v subfázi Ha C1a (Fojtík – Golec 2007, 77, obr. 68).

Obrázek 16. Bronzové nože z moravského halštatu (A:72- Moravičany; B:123- Slatinky; C: 14-21- Brno-Obřany).

Z platěnické skupiny známe pouze dva exempláře. První pochází z hrobu PH 46 z lokality Slatinky – „Nivky“ a nalezen byl mezi nádobami a zvířecí kostí, varianta A4 s esovitě prohnutým hřbetem (KPS 123; Přichystal 2003, 78–79, tab. XIV/PH 46:2). Druhý je z pohřebiště v Moravičanech – z trati „Dílečky“ z hrobu H 1093 (KPS 72) a jde o variantu B1 s rovným hřbetem a nalezen byl mezi nádobami (Nekvasil 1982, 316, tab. 296:8; Makarová 2017, 316, tab. 42:9).

Z Moravičan – „Dílečků“ pochází i jeden exemplář nože s řapem s bronzovým nýtem z hrobu číslo H 1002, varianta A1, který byl nalezen mezi spálenými kostmi (KPS 51; Nekvasil 1982, 285, tab. 268:19; Makarová 2017, 285–286, tab. 29:7). Toto bimetalické spojení nože s nýtem je posledním dokladem bronzů v souvislosti s platěnickými noži na Moravě.

Do horákovské skupiny je řazeno celkem 7 bronzových nožů z lokality Brno-Obřany – „V Širokých“, ovšem bez bližšího nálezového kontextu. Až na jedinou výjimku nože s jazykovitým řapem, kterou tvoří nůž s katalogovým číslem KHS 19 se jedná o nože s trnovým řapem. Tento exemplář je podobně jako nůž ze Slatinek z hrobu PH 46 výrazně esovitě prohnutý a je tedy řazen do varianty B4. Pět bronzových nožů spadá do varianty A1. Jejich katalogová označení jsou KHS 14, 16, 17, 21 a 20, s celkovou délkou 141 mm, což z něj činí nejdelší bronzový nůž horákovské skupiny.

Nůž KHS 21 se ale oproti ostatním trnovým nožům z této lokality drobně odlišuje svým trnem. Ten je směrem dále od čepele více a více se rozšiřující. Mohlo by se tak jednat o nůž s celokovovou rukojetí a na nůž by také mohlo být nahlíženo jako na variantu C1, která by vedle nože z Moravičan – „Dílečků“ z hrobu H 1114 mohla být druhým zástupcem celokovové rukojeti v moravském halštatu.

Poslední bronzový nůž z lokality „Hradisko“ patří do varianty A4 a má katalogové označení KHS 15, který je dlouhý 123 mm. Tato lokalita datovaná rebešovickým depozitářem do období halštatu, poskytla největší regionální koncentraci bronzových nožů. Celkem sedm z devíti zde nalezených nožů je bronzových, zbylé dva jsou železné.

Nože platěnické skupiny

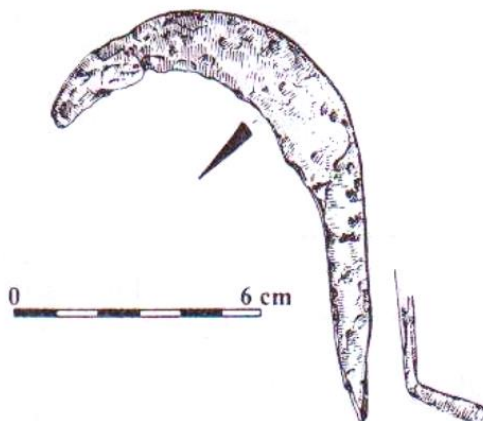
Drahanovice – „Za Kapličkou“

Na pohřebišti v Drahanovicích se našel platěnický železný nůž (KPS 1) v žárovém hrobě H 2/2014 s kamenným závalem (Golec – Fojtík 2020, 338, Tab. 2:14).

Obrázek 17. KPS 1

Jedná se o variantu A2 s výrazně srpovitě vyklenutou čepelí. Nůž ležel mezi amforovitou zásobnicí a zvířecím skeletem a jedná se tak o rituální milodar, přiložený do hrobu společně s masitou obětinou. (Tab. 1:1) Tento nůž je velikostně i tvarem velice podobný latěnským nožům na listí a na řezání prutů tzv. Laubmesser. Jako příklad poslouží analogie z latěnské lokality Bořitov (Čižmářová 2004, 137–139). Není tedy vyloučeno že tento výrazně srpovitý nůž menších rozměrů, mohl sloužit jako nástroj právě k řezání prutů a mohl tak být využíván například při košíkářství.

Obrázek 18. latěnský nůž na řezání prutů z lokality Bořitov.

Křenovice – „Trávníky“

Z tohoto hradiska platěnické skupiny z přerovského okresu pocházejí dva exempláře nožů (KPS 2 a 3). Oba jsou variantou A4, která střídá konvexně konkávní tvar čepele a datovány jsou do pozdního halštatu, do stupně Ha D. Oba měly původní délku přes 100 mm. Jenom první nůž (KPS 2) se však dochoval skoro celý a má délku přes 165 mm, což z něj činí jeden z největších katalogizovaných platěnických exemplářů (Podborský 1970, 39, 84, tab. 30:20, 21; 1972, 39).

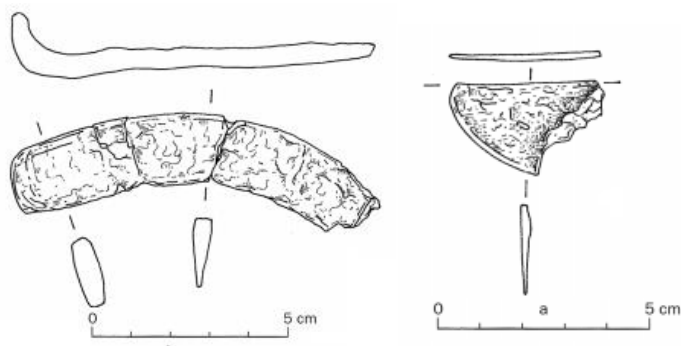
Mohelnice – „Cukrovar“

Okr. Šumperk

Z pohřebiště v Mohelnici jsou známy dva nože. Z hrobu H 4 (KPS 4; Stuchlík 2004, 529, Obr. 3:3) pochází fragment varianty 2 s vyklenutou čepelí. Do této varianty je řazen i druhý nůž z hrobu H 24 varianta A2, který ležel v nádobě (KPS 5; Stuchlík 2004, 531, Obr. 5:7).

Moravičany – „Dílečky“

Toto pohřebiště přináší ze všech pohřebišť z doby halštatské nejvíce exemplářů nožů z celého území Moravy. Celkem zde bylo zachyceno něco kolem 83 platěnických nožů. K dalším železným předmětům patří například jeden srp z ženského hrobu H 323 (KPS 27; Makarová 2017, 110, tab. 21:7; Nekvasil 1982, 110, tab. 101:3) a ještě fragment břitvy z mužského hrobu H 1144 (KPS 82; Makarová 2017, 337–339, tab. 51:7; Nekvasil 1982, 337–339, tab. 313:9).

Obrázek 19. KPS 82 a KPS 323

Oba typy těchto předmětů se obvykle na moravských halštatských pohřebištích nevyskytují a jejich analogie se nacházejí jen velmi vzácně. Ve většině případů mohou být, ale tyto typy

nástrojů interpretovány jako nože, a tak k bližšímu určení, zdali se jedná o srp či břitvu zpravidla nedochází.

Statisticky byly nože nalezeny celkem v 76 hrobech z celkového počtu 330 hrobů z celého pohřebiště, náležící do halštatského horizontu. Celkem v šesti hrobech byly nalezeny železné nože po dvou kusech v jednom hrobovém celku (hroby H 110, H 998, H 999, H 1005, H 1007 a H 1122). V hrobě H 1144 byla objevena břitva společně s jedním železným nožem.

U kontextově zdokumentovaných celků se nože nacházejí nejčastěji (celkem 51 kusů) mezi nádobami (zásobnicemi a hrnci). Druhou nejpočetnější skupinu tvoří nože, které byly nalezeny mezi, nebo na spálených kostech pohřbených jedinců (celkem 17 kusů). Blízko uren se pak nacházelo pouze 5 nožů. Jeden nůž byl nalezen v rohu hrobové jámy, a to 3 cm nade dnem. Nálezové okolnosti nebyly u zbylých nožů zdokumentovány a kontext nožů tak nelze zpětně vyhodnotit.

Až na jedinou bronzovou výjimku z hrobu H 1093 (KPS 72; Makarová 2017, 319–320, tab. 42:7; Nekvasil 1982, 319, tab. 300:5) jsou všechny ostatní nože železné. Nože a jejich fragmenty se našly jak v hrobech mužů a žen, tak i dětí, a to i u dětí spadajících do kategorie *infans* I., tedy mladších šesti let. Celkem bylo v 8 hrobech identifikovaných jako hroby dětské nalezeno 9 nožů (v hrobě H 998 byly nalezeny dva exempláře, KPS 46 a 47).

Do nožů s trnem, typ A, spadá celkem 18 nožů železných a zmíněný jeden bronzový nůž do varianty A1 s rovným hřbetem. Další varianta A2, která má hřbet vyklenutý má celkem 23 nožů. Do druhé varianty pak čistě spadá 5 srpovitě zahnutých kusů. Kvůli nedochování špičky nože, je nůž z H998 (KPS 47; Makarová 2017, 282–283, tab. 28:10; Nekvasil 1982, 282–283, tab. 271:12) řazen mezi variantu A2/5. Variantu A4 s esovitě prohnutým hřbetem tvoří 9 nožů. U varianty A5 se zalomeným hřbetem, se zachovaly pouze 4 nože, které mají jednotný kontext. Všechny tyto nože byly uloženy mezi nádobami. Mezi nádobami byly převážně nalezeny i 3 nože tvořící skupinu patřící mezi variantu A5. Mezi nádobami ležela převážná většina nožů, nicméně všechny ostatní varianty se nacházejí příležitostně i na spálených kostech pohřbených.

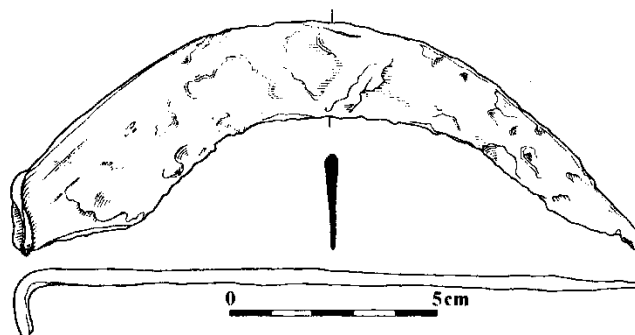
Nože s řapem se zde podařily zachytit jen tři. Všechny se našly mezi spálenými kostmi dospělých jedinců a jedná se tak pravděpodobně o osobní milodar. Nůž z hrobů H 1002 (KPS 51; Makarová 2017, 285–286, tab. 29:7; Nekvasil 1982, 285, tab. 268:19) a H 1119 (KPS 78; Makarová 2017, 327–328, tab. 46:6; Nekvasil 1982, 327, tab. 305:19) mají nýt a jejich tělo

napovídá, že by mohlo jednat o tzv. zavírací nožíky, které měly nejspíše parohovou nebo dřevěnou střenku.

Poslední typ C s celokovovou rukojetí tvoří nůž z hrobu H 1114 (KPS 77; Makarová 2017, 326, tab. 45:1; Nekvasil 1982, 323–324, tab. 301:16) má krátkou železnou rukojeť s terčovitým zakončením. Je také jediným exemplářem z Moravy, který má celou rukojeť železnou. Tento exemplář má vyklenutý hřbet a byl tak zařazen do katalogu jako typ C2. Nůž ležel na spálených kostech dospělého jedince. Původně měl nůž délku jistě přes 100 mm, avšak díky fragmentarizaci a silné korozi je přesné měření nemožné.

Podivice – „Na valech“

Jedná se o výšinné sídliště / hradiště platěnické skupiny. Našly se zde tři nože a železný srp s vertikálním trnem. Celý inventář byl nalezený ještě s jinými železnými předměty při povrchovém sběru (jehlice, spona, postranice koňského udidla a železné kruhy), které celý nalezený soubor datovaly do stupně Ha C1a. První nůž je varianta A2 (KPS 90; Fojtík – Golec 2007, tab. 78, 2:8) a je dlouhá přes 130 mm, druhý nůž nemá jasné ukončení rukojeti, ale jedná se též o variantu číslo 2 (KPS 91; Fojtík – Golec 2007, tab. 78, 2:9), tento nůž by, mohl být ale díky málo patrnému odsazení od hřbetu a ostří na obou stranách šířky, interpretován jako nůž s jazykovitým řapem. Třetí nůž je velice mírně esovitě prohnutý, jedná se tak o variantu A4 a je ze zmíněných nožů jediný krátký, 74 mm (KPS 92; Fojtík – Golec 2007, tab. 78, 2:10). Důležitý je ovšem srp s vertikálním trnem, který svým tvarem navazuje jako jediný moravský srp, na předchozí srpy z pozdní doby bronzové a je tak chronologicky důležitým artefaktem (KPS 93), celková délka tohoto artefaktu činí 153 mm. (Fojtík – Golec 2007, 75–90, tab. 78, 2:13)

Obrázek 20. Železný srp z Podivice (KPS 93)

Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách, ul. Olšová“

Na pohřebišti v Prostějově-Domamyslicích – „V Loučkách, ul. Olšová“ byly odkryty tři žárové hroby se třemi kusy nožů. Uloženy byly mezi nádobami, většinou blízko amforovitých zásobnic.

Variantu A5 zastupuje nůž z hrobů H 2/2016 (KPS 95; Golec – Fojtík 2020, 350, Tab. 14:4), který je v centrální části zalomený. Jeho špiče má sice velice jemně patrné zvedání špičky a mohlo by se tak i jednat o variantu A4, avšak stav zachování není ideální a míra prohnutí není veliká, a tak tento nůž nalezený v míse zůstává interpretován jako varianta 5 se zalomeným ostřím. Variantu A1 se zahnutou špičkou zastupuje nůž z hrobu H 4/2016 (KPS 96; Golec – Fojtík 2020, 359, Tab. 23:5). Třetí nůž poměrně špatně zachovaný, avšak jedná se o variantu A2, hrob H 1/2016 (KPS 94; Golec – Fojtík, 2020, 346, Tab. 10:16).

Pustiměř – „Pod Grefty“

Na pohřebišti v Pustiměři v okr. Vyškov, bylo objeveno celkem sedm platěnických komorových hrobů s kamennými konstrukcemi. Je zde zachycen i sociální statut halštatských obyvatel. Jsou zde totiž doloženy hroby jak chudé, tak středně bohaté i bohaté. Nože zde byly zachyceny jen u tří nejbohatších hrobů. Všechny tyto nože byly orientované na amforovitou zásobnici a dva ze tří ležely u zvířecích kostí (doklad rituálního uložení k masité obětiny).

Z žárového komorového hrobu s kamenným závalem H 2/84 pochází varianta A1 s vyklenutým hřbetem a s rovným ostřím o celkové délce 87 mm bez trnu. V tomto hrobě

mohlo být dokonce i více jedinců. Na základě ostatní hrobové výbavy je nůž datován do stupně Ha C2-D1 (KPS 97; Baarová 2007, 15–16, tab. 8:11).

H 4/84 obsahoval variantu A2, která má celkovou délku téměř 150 mm, což z nože činí jeden z největších v platěnické skupině. Hrob, ve kterém se nůž našel vedle zvířecích kostí, blízko amforovité zásobnice, byl hrob s kamenným závalem a konstrukcí (KPS 98; Baarová 2007, 16, tab. 9:8).

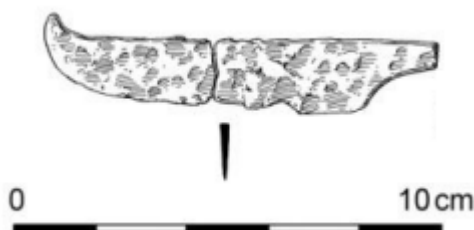
H 1/85 měl kamenný zával a varianta nože číslo 1 ležela u zvířecí kosti (KPS 99; Baarová 2007, 17, tab. 13:1). Na základě ostatní hrobové výbavy je nůž datován do stupně Ha C2-D1.

Seloutky – „Na Šťastných“

Okr. Prostějov

Jedná se o jedno z nejdůležitějších platěnických pohřebišť na Moravě. Do roku 2017 zde bylo objeveno nejméně 15 hrobů a v současné době zde výzkum stále probíhá. Na této lokalitě se podařilo zachytit celkem 18 nožů z 15 objevených hrobů. Tvary nožů jsou pak ve všech typologických variantách a z celkového počtu nožů je celkem 12 s trnem. Důležitá je na tomto pohřebišti datace. Nože datuje nálezový inventář a tři hroby patří do fáze Ha C2 a čtyři hroby do fáze Ha D1, zbylých osm hrobů není datovaných.

Varianta 1 je zastoupena pěti exempláři, z nichž jeden z hrobu H 10/2012 (KPS 110; Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:8.) má výrazně zvednutou špičku, ležel v urně a mělo by se tak jednat o osobní předmět muže. Tento nůž mohl být používán i jako břitva. Tvar čepele rovněž může poukazovat na další funkci nože, jako nůž na stahování zvěře, pro níž je tento tvar ideální. V tomto hrobu byl společně ještě se dvěma dalšími noži, které leželi mezi nádobami a zvířecími kostmi.

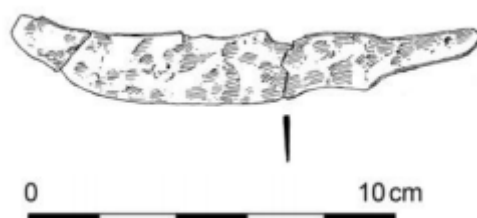
Obrázek 21. KPS 110

Dalším nůž spadající do varianty rovných nožů je z hrobu H 2/1926 a datován je do stupně Ha C2b. Tento nůž má výrazný výstupek na hřbetu. Jeho tělo je v místě rukojeti mírně rozšířeno a mohlo by se tak jednat o nůž s trnem (KPS 100; Golec – Fojtík 2020, 366, Tab. 30:21).

Nůž z hrobu H 13/1926 (KPS 101; Golec – Fojtík 2020, 372, Tab. 36:A/1), který je sice s mírně vyklenutý hřbetem, ale tvar ostří ho řadí stále do varianty 1. Z hrobu H 3/2017 pochází exemplář nože s podobným tvarem, interpretován jako nůž A1, který se nacházel v blízkosti zvířecích kostí a datován je do fáze Ha D1 (KPS 115; Golec – Fojtík 2020, 429, Tab. 93:8). Se stejným kontextem i datací je pak katalogizován i poslední nůž patřící do A1, nalezený v hrobě H 4/2017 (KPS 117; Golec – Fojtík 2020, 436, Tab. 100:17b).

Varianta 2 má na tomto pohřebišti čtyři zástupce. Tři z nich mají dochovaný trn a řadí se do varianty A2. Jsou to nože z hrobů H 14/1926 (KPS 102; Golec – Fojtík 2020, 372, Tab. 36:B1), H 6/2012 (KPS 108; Golec – Fojtík 2020, 398, Tab. 62:A/23) a H 4/2017 (KPS 116; Golec – Fojtík 2020, 436, Tab. 100:17a). Všechny nože byli nalezeny mezi nádobami a zvířecími kostmi. Posledním nožem, který je špatně zachován a chybí mu zcela rukojeť, se našel mezi nádobami a je z hrobu H 2/2017 (KPS 114; Golec – Fojtík 2020, 423, Tab. 87:4).

Variantu A3 s prohnutým hřbetem i čepelí zastupuje nůž z hrobu H 8/2012, který se nacházel u zvířecí kosti a datován je do fáze Ha D1 (KPS 109; Golec – Fojtík 2020, 403, Tab. 67:15).

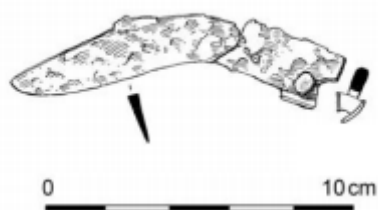

Obrázek 22. KPS 109

Varianta 4 je zastoupena třemi exempláři. Do Ha C2 spadá nůž s trnem A4 z hrobu H 26/1934 (KPS 104; Golec – Fojtík 2020, 379, Tab. 43:7). Se stejnou datací, byl nalezen u zvířecích kostí i nůž s trnem A4, v hrobu H 10/2012 (KPS 112; Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:6.). Třetí nůž varianty 4 není datovaný a je z hrobu H 1/2017. Nemá zachovaný řap a nalezen byl mezi nádobami (KPS 113; Golec – Fojtík 2020, 418, Tab. 82:15).

Tři nože jsou zastoupeny variantou A5, která se na lokalitách objevuje poměrně ojediněle. Z H 24/1934 pochází 128 mm dlouhý nůž, který byl nalezený mezi nádobami a vázaný na urnu. Jeho čepel se ke špičce mírně rozšiřuje a nůž je v tomto nejširší, 27 mm (KPS 103; Golec – Fojtík 2020, 376 Tab. 40:15). Dále je zde pak nůž varianty A5 z hrobu H 4d/2012 (KPS 107; Golec – Fojtík 2020, 391, Tab. 55:B/5) a nůž z hrobu H 10/2012, který se našel mezi nádobami u zvířecích kostí a je datován do fáze Ha C2 (KPS 111; Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:4).

Na pohřebišti jsou také dva nože typu B s jazykovitým řapem, které jasně určuje nýt, varianty B1 a B5, ze dvou hrobů H 1/2012 Kašina (KPS 105; Golec – Fojtík 2020, 385, Tab. 49:18) a H 1/2012 (KPS 106; Golec – Fojtík 2020, 389, Tab. 53:A/3). Podle stavu zachování je možné odhadnout, že oba nože mohli být zavíracími noži. Pokud by tato skutečnost byla pravdivá, jednalo by se o dva nejdelší zavírací nože z platěnické skupiny, jelikož železná těla nožů měří 111 mm a 92 mm.

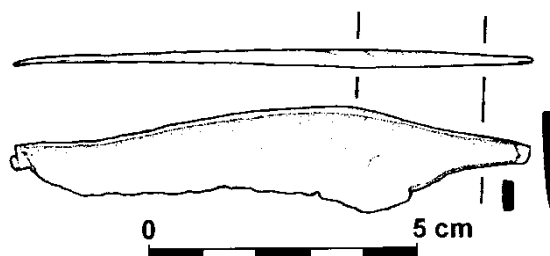
Obrázek 23. KPS 105

Slatinky – „Nivky“

Okr. Prostějov

Posledním zkoumaným velkým pohřebišťem PS se železnými noži je pohřebiště ze Slatinek. Z tohoto pohřebiště je popsáno celkem 29 hrobů, ve kterých se našlo celkem 31 železných nožů a jeden nůž bronzový. Překážkou u této lokality je nejasná dokumentace, 18 nožů je neztotožněno s nálezovými kontexty v hrobech a výpovědní hodnota celého souboru je tak o něco menší.

Zmíněný bronzový nůž byl nalezen v hrobě PH 46 mezi nádobami a zvířecími kostmi a M. Přichystal ho interpretuje jak typ Stillfried (KPS 123; Přichystal 2003, 78–79, 128–129, tab. XIV/PH 46:2). V mé typologii je ale zařazen jako varianta A4 s esovitě prohnutým hřbetem.

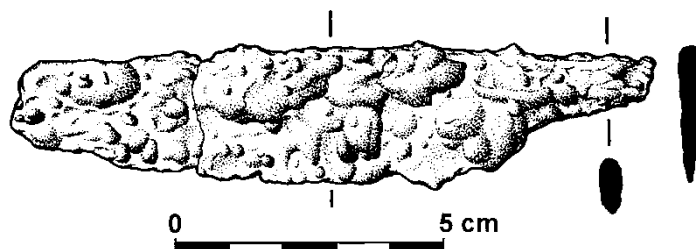

Obrázek 24. KPS 123

Z tohoto souboru také pochází nejspíše druhá platěnická břitva z Moravy. Ležela v urně mezi spálenými kostmi pohřbeného jedince z hrobu PH 61 (KPS 125; Přichystal 2003, 130, tab. XVIII/PH 61:2). Tvar břitvy nůž opravdu má. Neodpovídá ovšem tloušťka, která činí 5 mm a to v místě, které není natolik zasažené korozí. Nicméně právě kvůli silné korozi je interpretace nesnadná a mohlo by se i jednat o variantu nože 3 s prohnutým hřbetem.

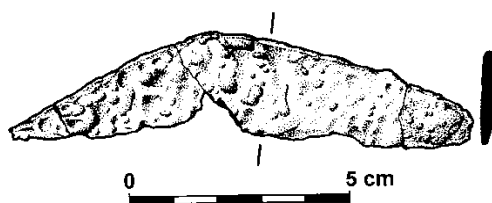
Dochoval se zde také nůž varianty A1 se zahnutou špičkou z hrobu PH 86, který ležel u amforovité nádoby (KPS 131; Přichystal 2003, 134, tab. XXIV/PH 86:8). Pouze další tři nože varianty A1 mají v citované literatuře uvedený kontext:

Nůž z dětského hrobu PH 31 (KPS 121; Přichystal 2003, 127, tab. X/PH 31:4), který ležel u žeberní kosti (Inv. č.: G3123 – podle osteologické analýzy by se mohlo jednat o žebro lidské, které bylo možná lehce přepálené). Pokud by se jednalo přeci jen o lidské žebro, tak by se jednalo zatím o jediný známý případ z Moravského halštatu, kdy byl nůž vložen dítěti jako osobní milodar. Samotná osteologická analýza, která určila žebro není ovšem stoprocentní, a tak lze o tomto závěru jen spekulovat.

Obrázek 25. KPS 121

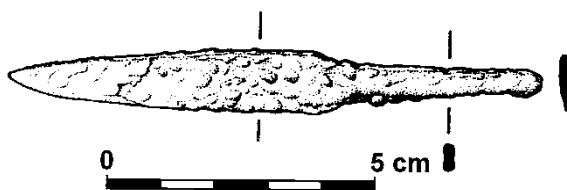
Nůž z hrobu PH 81 (KPS 129; Přichystal 2003, 133, tab. XXII/PH 81:3) byl nalezen mezi amforovitou nádobou a zvířecí kostí. Další nůž řazený do A1 je z hrobu PH 84 (KPS 130; Přichystal 2003, 133–134, tab. XXIII/PH 84:4). Tento nůž je svým tvarem ojedinělý, neboť centrální tělo čepele vybíhá uprostřed hřbetu do maximální šířky. Tvar hřbetu vypadá jako u varianty 5 se zalomeným hřbetem, avšak ostří je rovné a hřbet vůbec nekopíruje. Celkový tvar čepele nože tak původně měl tvar jakéhosi tupouhlého trojúhelníku.

Obrázek 26. KPS 130

Tento tvar nože není jediným zástupcem tohoto specifického tvaru v moravském halštatu. Z další platěnické lokality v Seloutkách– „Na Šťastných“ v hrobu H 2/1926 se našel analogicky identický tvar, který je datovaný do subfáze Ha C2b (KPS 100; Golec – Fojtík 2020, 366, Tab. 30:21). Nicméně nožů s podobně rovným ostřím je v moravském halštatu více například KPS 48 a KPS 74 z Moravičan, KHS 104 z Těšetic atd. Tyto tvary by mohly mít archaický předobraz v nožích z doby bronzové, které rovné ostří mívají běžně. Ostří je nožů z doby bronzové až na výjimky zpravidla rovné (Jiráň 2002, nůž č. 221). Jedná se pouze o jednoduché, uměle vytvořené ztenčení materiálu na tak nepatrnou šíři, která při vyvinutí dostatečně specifického tlaku zajišťuje řeznou funkci nože (Faktor 1994, 10). Jednalo by se tak možná o jednu s chronologicky citlivějších informací vázanou na tvar čepele, při určování stáří halštatských nožů.

Ostatních deset nožů patřící k variantě 1 jsou značně fragmentalizované a nemají kontext. V katalogu jsou pod čísli KPS 148, který je bez trnu a KPS 153–161, které mají trny patrné. Z těchto devíti nožů ovšem vyčnívá mírou zachování a tvarem nůž s katalogovým označením KPS 155 (Přichystal 2003, tab. LXX:12), který má dýkovitý tvar. Ostří a hřbet se postupně symetricky sbíhají ve špici podobně jako je tomu právě u dýky. Má ovšem nezbroušený hřbet, a tak se o dýku nejedná. Je ale možné že mohl být v minulosti používán k podobnému účelu, tedy k bodání. Rozměrově je tento exemplář ale poměrně drobný. Dosahuje délky 98 mm, přičemž 2/5 této délky tvoří samotný trn a šířka je 11 mm. Jedná se o jediný takto tvarovaný nůž z moravského halštatu.

Obrázek 27. KPS 155

Nožů varianty 2 vyklenutou čepelí je ve Slatinkách pouze pět kusů a jen dva z nich mají dochovaný trn. Jeden s trnem, tedy varianta A2, se našel v urně společně s jehlicí a přeslenem

v hrobu PH 19 a je ze spodu výrazně oddělen od čepele (KPS 118; Přichystal 2003, 125, tab. V/PH 19:1). Druhý z hrobu PH 47 se našel mezi urnou a zvířecí kostí a je poměrně dlouhý, 145 mm z něj dělá jeden z nejdelších v platěnické skupině. Noži chybí špička, a tak původně dosahoval minimálně přes umělou hranici 150 mm. Stejně jako nůž z PH 19 je i tento ze spodu výrazně oddělen od čepele (KPS 124; Přichystal 2003, 129, tab. XV/PH 47:13). Zbylé tři patří do varianty a dvě a řap není dochován. Nůž z hrobu s kamenným závalem PH 74, se našel u amforovité nádoby, v níž byl šálek a u zvířecí kosti (KPS 127; Přichystal 2003, 132, tab. XX/PH 74:5). Zbylé dva, KPS 150 (Přichystal 2003, tab. LXX:7) a KPS 151 (Přichystal 2003, tab. LXX:8) nemají kontext.

Varianta 4 je zde zastoupena jedním exemplářem z hrobu PH 78 (KPS 128; Přichystal 2003, 132–133, tab. XXI/PH 78:3). Revizní výzkum opravil kresebnou dokumentaci a bylo zjištěno, že nůž se skládá ze dvou kusů. Přiřazená špička nože pak ukazuje, že je o nůž s esovitě prohnutou čepelí.

Varianta A5 má tři zástupce. V hrobu PH 71 ležel jeden nůž na zvířecí kosti u amforovité nádoby. Jde o klasickou variantu A5 s celkovou délkou 104 mm (KPS 126; Přichystal 2003, 131–132, tab. XIX/PH 71:4). Další dva jsou bez kontextového určení s katalogovými čísly KPS 162 (Přichystal 2003, tab. LXXI:6) a KPS 165 (Přichystal 2003, tab. LXXI:9), který je ale dosti neúplný.

Zbylé nože jsou ve Slatinkách zastoupeny pouze malými fragmenty znemožňující zařazení do variant. U tohoto pohřebiště navíc také platí zásada, že pokud se v nálezovém kontextu objeví nůž v urně, je keramická výbava hrobu o něco chudší a naopak. Podobně jako je tomu například na lokalitě Moravičany – „Dílečky“. To bylo pravděpodobně zapříčiněno dvojitým rituálem pohřbu, kdy nejprve nebožtíka kremačně spálili s jeho osobními předměty a poté jej rituálně pohřbili do země s další sadou milodarů.

Nože horákovské skupiny

Bošovice – „U dvou závor“

Okr. Vyškov

Na této lokalitě se našli tři železné nože. Jeden z hrobu H2, který je spolehlivě variantou A3, přestože střední část těla čepele chybí a je datován do fáze Ha C2 (KHS 1; Stegmann-Rajtár 1992, 46, Taf. 93:10; Čížmář 2014, 28–29, obr. 28:10). Tato varianta se v horákovském

prostoru objevuje pouze ve třech kusech. Další dva pocházejí z blíže neurčeného kontextu mohyl a jsou to zástupci dvou nejčastějších variant. A2 (KHS 2, dokumentace autor) a A1 (KHS 3, dokumentace autor).

Bratčice – „Melčanská“

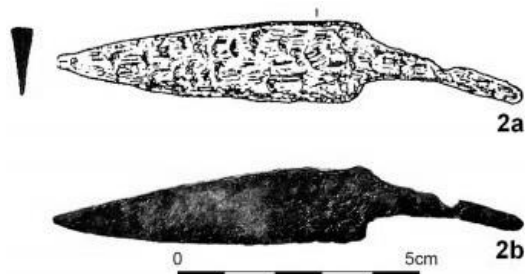
Okr. Brno-venkov

Jediný exemplář pochází z birituálního hrobu H1 klanového knížete, s kremací v bronzové situle. Jde o variantu A5 (KHS 4) a datován je do Ha D1. (Kos 2014, 22–38, tab. 19:30; Kos 1999, 337–338.) Celková délka exempláře je 140 mm, což z něj činí jeden z nejdelších horákovských nožů.

Brno-Holásky – „U Tuřan“

Celkem sedm nožů z pěti hrobů se objevuje na této lokalitě. Tři spadají do varianty 1, z nichž dva mají trnové zakončení. Je to varianta A1 (KHS 6; Mírová – Golec 2018, 18, 77, tab. 9:4–5) z mohylového hrobu H1, který se skládá ze dvou kusů. V dříve publikované literatuře jsou tyto části popisovány jako dva samostatné nože, avšak re evidence lomu a blíží měření prokázalo, že jde o jeden artefakt.

V této mohyle byl ještě druhý nůž varianty 1, který však nemá dochovaný řap (KHS 5; Mírová – Golec 2018, 18, 77, tab. 9:3). Druhý nůž varianty A1 pochází z mohylového hrobu H2 (KHS 8; Stegmann-Rajtár 1992, 10, Taf. 5:8; Mírová – Golec 2018, 19, 77, tab. 9:2a, b). Tento nůž má podobně jako nůž ze Slatinek (KPS 155) čepel symetricky se zblíhající ke špičce. Nejedná se ale o zcela symetrický tvar, a navíc má nůž mírně zahnutý trn směrem dolů, proto není označován jako dýkovitý.

Obrázek 28. KHS 8

Nůž KHS 8 byl nalezen v mohyle společně ještě s jediným zástupcem varianty A4, s celkovou délkou 128 mm (KHS 7; Stegmann-Rajtár 1992, 10, Taf. 5:7; Mírová – Golec 2018, 19, 77, tab. 9:1a, b).

Další dva nože jsou varianty A2. Jeden z hrobu H3 (KHS 9; Stegmann-Rajtár 1992, 11, Taf. 7:5; Mírová – Golec 2018, 17, 21), kde se nacházel v urně a jehož celková délka činí 120 mm a druhý nůž pochází z hrobu s označením 1959 (KHS 11; Stegmann-Rajtár 1992, 12, Taf. 8:3.), kde se našel vedle mísy. Poslední nůž z žárového hrobu H 4 se nedochoval (KHS 10, Mírová – Golec 2018, 22–23).

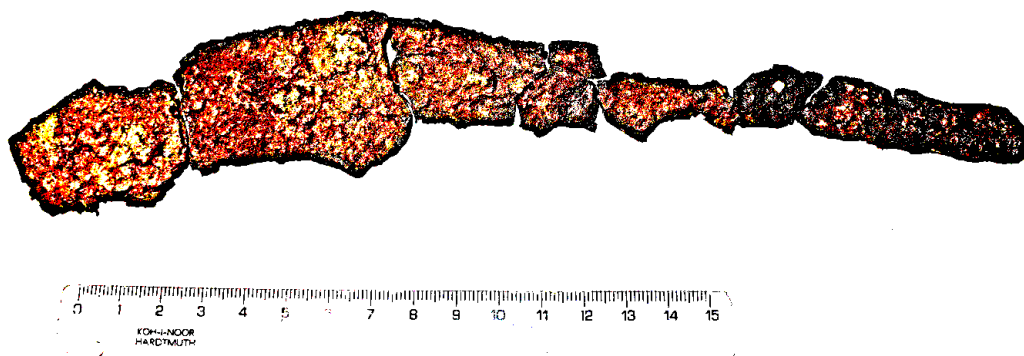
Brno-Obřany – „V Širokých“

Okr. Brno-město

Lokalita je rozdělena na pohřebiště, respektive dva kostrové knížecí hroby a depozitářem blíže neurčený kontext označený jako „Hradisko“. Celkem je zde jedenáct nožů, z nichž sedm patří do A1. To je na horákovskou lokalitu, kde se častěji vyskytuje varianta 2 v celkovém zastoupení horákovských nožů, nevídaná anomálie.

Velice důležité jsou dva knížecí hroby, ve kterých se vedle bohatého inventáře objevili i dva železné nože. Oba tyto hroby jsou datované do subfázi Ha C1a, do časného halštatu a železné artefakty zde nalezené, patří k nejstarším na celé Moravě.

Jedná se o ženský knížecí kostrový hrob H 140 (KHS 12; Golec 2005, 38–43, tab. 12; Podborský 1970, Taf. 58), ve kterém se našel masivní železný bojový nůž typu Machaira původně pocházející z prostoru Balkánu, jehož poskládané fragmenty mají délku 197 mm, avšak původně byl artefakt ještě delší (viz níže, kapitola Machaira). Druhý kostrový knížecí hrob H 169 je mužský a našli se v něm fragmenty nože varianty A1 (KHS 13; Golec 2005, 38–43, tab. 12:4; Podborský 1970, Taf. 58).

Obrázek 29. Bojový nůž typu machaira (KHS 12)

Z lokality „Hradisko“ pak pocházejí ještě dva železné nože, a to nůž KHS 18, který je varianta A5 se zalomeným hřbetem a KHS 22, který je klasickou variantou A1 o celkové délce 131 mm.

Dalších 7 nožů z této lokality je bronzových, ovšem bez bližšího nálezového kontextu jakožto i dva předešlé železné nože. Až na jedinou výjimku nože s jazykovitým řapem, kterou tvoří nůž s katalogovým číslem KHS 19 se jedná o nože s trnovým řapem. Tento exemplář je podobně jako nůž ze Slatinek z hrobu PH 46 výrazně esovitě prohnutý a je tedy řazen do varianty B4 (KPS 123; Přichystal 2003, 128–129, tab. XIV/PH 46:2). Pět bronzových nožů spadá do varianty A1. Jejich katalogová označení jsou KHS 14, 16, 17, 21 a 20, s celkovou délkou 141 mm, což z něj činí nejdelší bronzový nůž horákovské skupiny.

Nůž KHS 21 se ale oproti ostatním trnovým nožům z této lokality drobně odlišuje svým trne. Ten je směrem dále od čepele více a více se rozšiřující. Mohlo by se tak jednat o nůž s celokovovou rukojetí a na nůž by také mohlo být nahlíženo jako na variantu C1, která by vedle nože z Moravičan – „Dílečků“ z hrobu H 1114 mohla být druhým zástupcem celokovové rukojeti v moravském halštatu.

Poslední bronzový nůž z lokality „Hradisko“ patří do varianty A4 a má katalogové označení KHS 15, který je dlouhý 123 mm. Tato lokalita datovaná rebešovickým depozitářem do období halštatu, poskytla největší regionální koncentraci bronzových nožů. Celkem sedm z devíti zde nalezených nožů je bronzových, zbylé dva jsou železné.

Brno-Zábrdovice

Okr. Brno-město

Jedná se o dosud nepublikovaný železný exemplář varianty 5, s velmi mírně zalomeným hřbetem, z depozitáře v Rebešovicích. (KHS 23)

Brno-Židenice – „Kasárna“

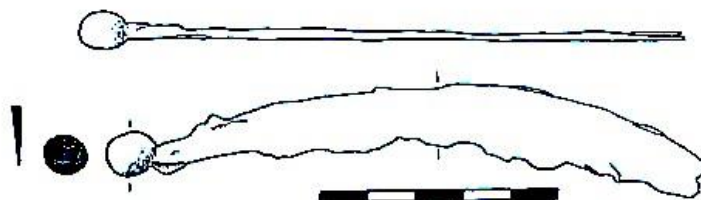
Okr. Brno-město

Z této lokality je znám exemplář varianty B2 dlouhého 187 mm. Jedná se o jeden z nejdelších horákovských nožů a nalezen byl v hrobu H1 nebo H2 (KHS 24; Stegmann-Rajtár 1992, 14, Taf. 15:9).

Bučovice-Marefy – „Člupy“

Okr. Vyškov

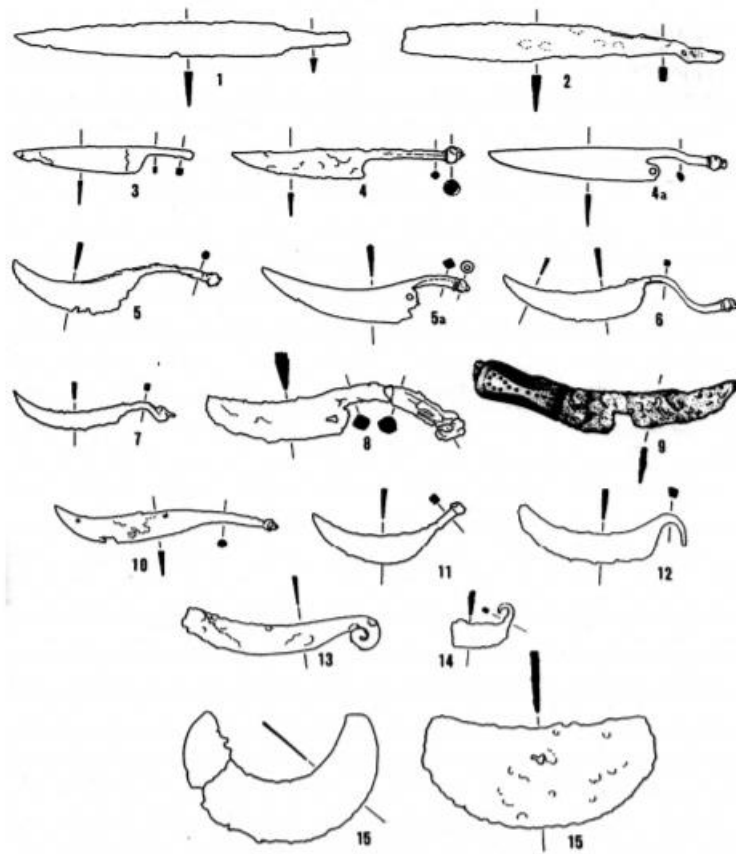
Jedná se o unikátní typ zakončení pro moravský halštat, který se našel v hrobu H 45. Rukojeť je zakončená kuličkou (knoflíkem) na konci trnovitého řapu a tento typ se na Moravě jinde nevyskytuje. Pracovně byl zařazen jako typ D2 (KHS 25; Baarová 2004a, 358, obr. 7:3).

Obrázek 30. KHS 25

Tím že je nůž vyklenutý, a ne prohnutý nastává i problematické určení bližších analogií. Jsou známi laténské břitvy s knoflíkem na patce, či dokonce zoomorfní ornamenty (Georgescu 2019, 52–53), avšak vždy se jedná o tvary s prohnutou čepelí, používaných jako břitvy. Nejblíží analogii takovýchto nožů z Moravy tak tvoří asi až nože germánské.

Pro moravské určování germánských nožů se nejběžněji používá typologické rozčlenění od E. Droberjara pro przeworskou kulturu, kde vytyčil 15 tvarových typů nožů, které se od sebe liší nejen tvarem rukojeti, zahnutím hřbetu čepelí a ostří, ale také tvarem odsazením rukojeti od čepelí nože. Zde už se nože s kuličkou běžně vyskytují, a to hned v několika variantách (Droberjar 1999, 113). Nález z Bučovic zatím tedy zůstává v době halštatské na Moravě ojedinělým unikátem.

Typy nožov vyčlenené na základe nálezov z Dobřichova-Piřhory
 (Droberjar 1999, 113). [bez mierky]

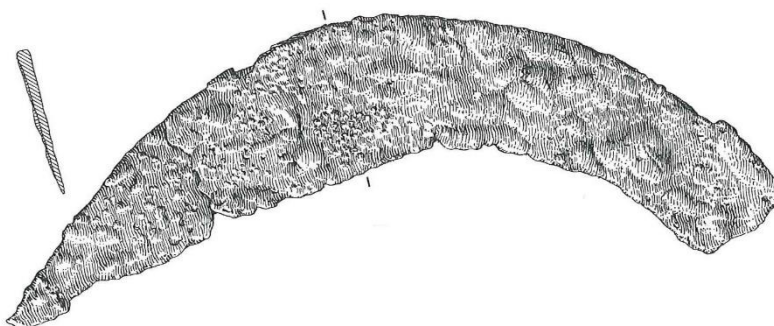
Obrázek 31. Příklady analogií germánských nožů k noži z Bučovic

Habrůvka – „Býčí skála“

Okr. Blansko

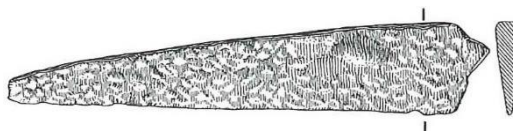
Významná lokalita Moravského halštatu. Jedná se o jeskyní svatyni s pohřebištěm datované do subfázi Ha D1b/D3 (Golec – Fojtík 2020, 24). Jedná se o unikátní lokalitu propojující skupinu platěnickou i horákovskou na jedné lokalitě a je jedinou svatyní se železnými noži ve zpracovaných datech.

Z celkového počtu sedmi blíže zkoumaných artefaktů jsou dva interpretovány jako srpy. Jeden s katalogovým označením KHS 26 s celkovou délkou 248 mm a maximální šířkou 87 mm (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:403) a druhý KHS 27 (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:404) s délkou 143 mm. Tento druhý srp je zakončen masivním trnem.

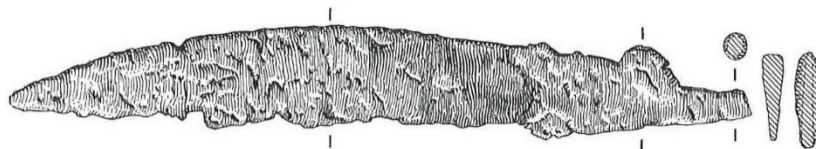
Obrázek 32. KHS 26

Dva exempláře spadají do varianty A1. KHS 29 má unikátní tvar v podobě zcela rovného ostří, které se od špičky pravidelně rozšiřuje směrem k oboustrannému odsazení vázaného na železný trn. Tento nůž je také unikátní ve tvaru svého průřezu a který jako by kopíroval samotný tvar čepule. Jeho délka je 125 mm (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:406).

Obrázek 33. KHS 29

Nůž s katalogovým číslem KHS 31, je také variantou A1, avšak zcela odlišnou od nože předchozího. Jeho ostří je rovné, ale hřbet je vyklenutý a nachází se na něm polokruhovitý výčnělek v místě kde začínala rukojeť. Celková délka tohoto nože je 195 mm, a to z něj činí nejdelší, čistě halštatský nůž (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:408).

Obrázek 34. KHS 31

Další tři nože spadají do varianty 2. Jsou to nože s označením KHS 30 o délce 138 mm, který má trnovitý řap (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:407) a KHS 32 o délce 152 mm, kterému řap schází (Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:409). Třetí nůž je také varianta A2, jenže jako jediný má dochovanou oktogonální kostěnou rukojeť, zdobenou soustřednými kroužky. Jedná se o jediný takto zachovalý artefakt ze zkoumaného souboru. Celková délka nože i s rukojetí je 143 mm (KHS 28; Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:405).

Všech sedm exemplářů z Býčí skály je datováno souhrně do fáze Ha D1-D2.

Horákov – „Nová seč“

Okr. Brno-venkov

Z této lokality jsou známi dva nože ze dvou horákovských mohyl. Z mohyly H 10 pochází nůž s řapem, varianta B1 o celkové délce 115 mm (KHS 33; Stegmann-Rajtár 1992, 17, Taf. 20:17). Z mohyly H 12 je publikován ještě fragment železného nože pravděpodobně s jazykovitým řapem a s otvorem pro nýt (KHS 34; Stegmann-Rajtár 1992, 17, Taf. 21:11).

Hrušovany u Brna H1 – „U Tří mostů“

Okr. Brno-venkov

Z této lokality pochází celkem čtyři nože ze dvou hrobů, které jsou všechny datované do fáze Ha C2. Samostatně zde stojí bohatý kostrový komorový hrob H1, který obsahoval fragment nože nejspíše varianty 2 (KHS 35; Kos 2014, 43–95, tab. 158:5; Geisler 2009, 309).

Z bohatého birituálního komorového dvojhrobu H 2 se našli tři exempláře nožů. Jeden varianty A5 byl nalezen samostatně (KHS 36; Kos 2014, 48–95, Tab. 159:13; Geisler 2009, 309). Druhý byl nalezen v plechové železné pochvě v kontextuálním vztahu s železnými pásovými garniturami mužských krojů a jedná se o fragmentarizovanou variantu A1 (KHS 37; Kos 2014, 48–95, Tab. 159:23; Geisler 2009, 309). Třetí byl nalezen společně vedle KHS 37 mezi opaskovými garniturami a jedná se nejspíše o variantu A1 (KHS 38; Kos 2014, 48–95, Tab. 159:23e; Geisler 2009, 309).

Hvězdlice

Okr. Vyškov

Z blíže neurčených horákovských žárových hrobů se zde našli dva nože. Oba jsou variantou s trnem, přičemž KHS 39 je variantou A2 (Stegmann-Rajtár 1992, 47, Taf. 95:8) a KHS 40 je varianta A4 jehož délka dosahuje 125 mm (Stegmann-Rajtár 1992, 47, Taf. 95:9).

Jaroměřice nad Rokytnou

Okr. Třebíč

Jedná se o výšinné sídliště na ostrožně, materiál je však smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztřídit. Sídliště v Jaroměřicích poskytlo celkem třináct nožů z povrchového sběru, ze kterých devět spadá do varianty A2. Variantu A1 zastupuje jeden kus a dva fragmenty které nemají zachovalý řap, varianta 1. Unikátním artefaktem je pak železný srp/kosák.

Variantu A1 zastupuje:

KHS 55 s délkou 101 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:68), který by mohl díky svému tvaru a tloušťce pouhé 2 mm i břitvou.

Obrázek 26. KHS 55

Variantu 1 zastupují fragmenty:

KHS 47 s délkou 52 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:59).

KHS 48 s délkou 33 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:60).

Variantu A2 zastupují:

KHS 43 s délkou 125 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:55).

KHS 44 s délkou 101 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:56).

KHS 45 s délkou 67 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:57).

KHS 46 s délkou 60 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:58).

KHS 49 s délkou 100 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:61).

KHS 50 s délkou 49 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:62).

KHS 51 s délkou 80 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:63).

KHS 52 s délkou 69 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:64), který dle tvaru a rozměru může být i srpem.

KHS 53 s délkou 73 mm (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:65).

Posledním artefaktem je železný srp nebo dokonce kosák KHS 54 (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:66) s délkou 152 mm a maximální šířkou 35 mm. Tento exemplář byl na základě metrických rozměrů doplněn o chybějící navazující část a byl tak poopraven z nože na srp/kosák. (pozn. autora)

Jířkovice – „Na Parvíze“

Okr. Brno-venkov

Z kostrového hrobu H 1 pochází nůž varianty A5 se zalomenou čepelí a odsazením zdola, o celkové délce 88 mm. Tento nůž ležel u pravé ruky zemřelého (KHS 56; Stegmann-Rajtár 1992, 18, Taf. 23:7).

(Na této lokalitě byl v druhém hrobě nalezen také železný nůž, nebyl však nikdy publikován.)

Modřice – „Sádky“ a „Rybníky“

Celkem 29 nožů z nichž je plně identifikovatelných pouze 16. Dominují zde nože typu A2 a A4, oba typy v počtu čtyř exemplářů. Nože typu A1 a A3, jsou zastoupeny po dvou kusech. Dva další exempláře jsou nože s trnem bez dostatečně zachovalé čepelí a bližšího popisu (KHS 65 a 87). Objevují se zde i dva nože s řapem, varianty B bez bližšího určení a jeden nůž varianty B2.

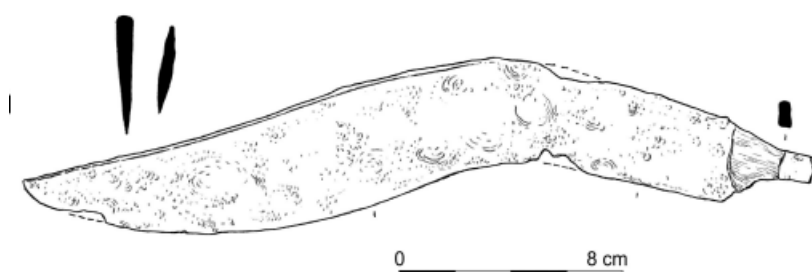
Jedním z nožů s rovným hřbetem varianty A1 je nůž z žárového komorového hrobu H 895, který je datován do subfáze Ha C1a (KHS 74; Kos 2015, 30–31; Kos 2009, 310–311; Kos – Golec 2007, 301–328; Kos 2022, 40–41, 146, Obr 55:10). Nacházel se na spálených kostech mezi amforovitou nádobou a zvířecími kostmi. Druhý nůž typu A1 byl v žárovém komorovém hrobu H 1802, který je datován mezi fáze Ha D1-D2 (KHS 75; Kos 2015, 33–35; Kos 2009,

310–311; Kos 2022, 44–45, 146, Obr 55:11). Nalezen byl u zvířecích kostí a u amforovitých nádob.

Variantu A2 s vyklenutým hřbetem reprezentuje nůž z kostrového hrobu H 11/1997, datovaný do fáze Ha C2 (KHS 59; Kos 2015, 5–6; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 17–18, 146, Obr 55:6). Dalším zástupcem této varianty je nůž z vícečetného žárového hrobu, kde se nacházel v míse společně s jehlicí a jantarovými korálky. Celý inventář je datován do fáze Ha C2 (KHS 61; Kos 2015, 12–13; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 22–23, 146, Obr 55:5). Třetí nůž varianty A2 se našel mezi nádobou a kostí v kostrovém hrobu H 1865, datovaného do fáze Ha D1 (KHS 77; Kos 2015, 37–38; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 47–48, 146, Obr 55:15). Poslední nůž této varianty byl v kostrovém hrobu H 1/1995 ze subfáze Ha C1b-C2 a našel se u jedné ze zvířecích kostí (KHS 78; Kos 2015, 7–8; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 16, 146, Obr 55:1).

Varianta A3 s prohnutým hřbetem je publikována z tohoto pohřebiště hned dvakrát v jednom nálezovém kontextu, a to z birituálního hrobu H 3816, Jeden ležel v blízkosti zvířecích kostí a druhý hned vedle, ale v blízkosti urny (KHS 84 a 85; Kos 2015, 58–59; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 67–68). Datace tohoto hrobu je mezi fáze Ha D1-D2.

Varianta A4 s esovitě prohnutou čepelí je reprezentována velkým porcovacím nožem z hrobu H 40/1997. V tomto žárovém komorovém hrobu ležel nůž u zvířecí kostry. Datován je do stupně Ha C1b a jeho minimální délka byla přes 250 mm (KHS 60; Kos 2015, 6–7; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 18–19, 146, Obr 55:3).

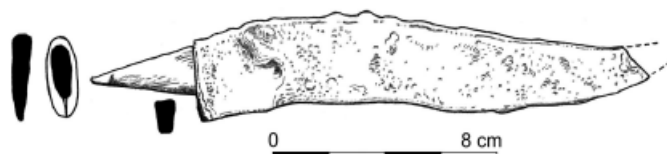

Obrázek 27. KHS 60

Tento dlouhý nůž/krátký meč podporuje tezi, že dlouhé nože střídající konvexně konkávní tvar čepele, tedy s esovitě prohnutou čepelí, mohou být nástupci, či kopiemi tzv. bojového nože, Machairy z hrobu H 140 z Brna-Obřan, který je datován do subfáze Ha C1a.

Druhým podobným nožem je exemplář z žárového hrobu H 2/1997, který pravděpodobně také přesahoval svou délkou 250 mm. Datován je taktéž do subfáze Ha C1b a

mohlo by se tak také jednat o nůž silně ovlivněný tvarem Machairy. (KHS 80; Kos 2015, 10–11; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 21–22, 146, Obr 55:2).

Obrázek 28. KHS 80

Menší nůž varianty A2 se našel také v kostrovém komorovém hrobu H 878 v oválné míse vedle amforovité nádoby a datovaný je mezi fáze Ha C2-D1 (KHS 73; Kos 2015, 29; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 39, 146, Obr 55:9). Podobně velký nůž stejné varianty, je datován do fáze Ha C2 a byl nalezen u zvířecích kostí v kostrovém komorovém hrobu H 3848 (KHS 86; Kos 2015, 60–62; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 70–71, 146, Obr 55:7).

Do fáze Ha C2 je datován nůž s řapem, varianta B2 z kostrového komorového hrobu H 818. Nalezen byl u amforovité nádoby a mísy a má na sobě patrné zbytky výdřevy, která končí přesně na hranici ze spodu odsazené hrany čepele, což poukazuje na to kam dřevěné střenky původně sahaly (KHS 63; Kos 2015, 17–19; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 27, 146, Obr 55:13). Druhý nůž patřící mezi nože s jazykovitým řapem je nůž z kostrového hrobu H 840, který byl nalezen u levého ramena a mohlo by se tak jednat o osobní předmět zemřelého. Datován je do fáze Ha C2 (KHS 72; Kos 2015, 28; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 38, 146, Obr 55:8a, 8b).

Ostatní nože jsou silně fragmentalizované a deset z katalogizovaných nožů se vůbec nedochovalo.

Vojkovice – „Vojkovické nivy“

Okr. Brno-venkov

Vojkovice jsou posledním větším pohřebištěm z katalogizovaného souboru. Obsahují celkem jedenáct nožů. Výrazně zde dominují nože varianty A2, kterých je dohromady pět. Tři další nože spadají do kategorie rovných nožů s trnem, varianta A1. Je zde nejspíš také jeden exemplář prohnutého nože A3 z birituálního dvojhrobu, kde se našel u amforovité zásobnice a ke kterému chybí bližší dokumentace (KHS 116; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 122–123) a jeden nůž s řapem, varianta B1, který ovšem hodně fragmentarizován. Nalezen byl v žárovém hrobu H 128 v osudí překrytém miskou, společně s bronzovou jehlicí a datován je do fáze Ha C2 (KHS 124; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 162, obr. 138:4).

Nože varianty A1:

Z žárového dvojhrabu H 67, pochází nůž s vyklenutým hřbetem a rovným ostřím datovaný do fáze Ha C2 (KHS 118; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 135–137, obr. 111:15). V míse z hrabu H 109 dospělého muže pochází fragment varianty A1 datovaný do fáze Ha D1 (KHS 119; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 140–141, obr. 117:5). Posledním nožem spadajícího do varianty A1 je nůž z kostrového hrabu ženy datovaného do fáze Ha D1. Nalezen byl uprostřed hrabu mezi tělem a nádobami a zvířecími kostmi.

Nože varianty A2:

Z žárového kolektivního hrabu datovaného do fáze Ha C2 pochází dva nože z této varianty. Jeden byl nalezen v amforovité zásobnici (KPS 114; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 119–121, obr. 92:16) a druhý nalezen uprostřed hrabu blízko amforovitých zásobnic. Další exemplář je dlouhý jen něco málo přes 50 mm a pochází z žárového dvojhrabu, kde byl nalezen mezi amforovitou nádobou a osudím, ležící přímo u osudí. Datován je taktéž do fáze Ha C2 (KHS 117; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 132–133, obr. 107:1). Další exemplář pochází z bohatého komorového ženského hrabu H 111 datovaného do fáze Ha D1 a nalezen byl blízko zvířecí kosti u amforovité zásobnice (KHS 121; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 145–149, obr. 124:1). Poslední nožem této varianty je srpovitě vyklenutý Ha D2 (KHS 122; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 150–152, obr. 126:15).

Zbylé nože mají poměrně běžné rysy a jsou součástí katalogu a tabulkových příloh.

Machaira

V roce 1961 byly F. Adámek publikovány nálezy z významného moravského hradiště kultury středodunajských popelnicových polí z Brna-Obřan v poloze „Hradisko“ a přilehlého pohřebiště objeveném na jeho předhradí v poloze „V Širokých“ (Adámek 1961, obr. 35). Do výčtu objektů patřily i dva žárové hroby s poměrně bohatou výbavou a s nadstandardní objemovou velikostí, hroby č. 140 a 169. Jejich nadstandardní výbava kovovými artefakty budila opakovaně pozornost mnoha badatelů a byly datovány buď na konec doby bronzové do Ha B3 nebo již do časné doby halštatské do Ha C1 (shrnutí Golec – Fojtík 2020). V roce 1998 byly oba tyto hroby díky pokročilé výbavě a přítomnosti železných artefaktů zařazeny Christopherem Parem do subfáze Ha C1a, tedy do nejstarší části doby halštatské (Pare 1998, 388, 391, 405, Taf. 5). Mezi nálezy v hrobu č. 140 se nacházel masivní železný nůž/meč, který Pare označil jako typ „machaira“. Jde o v našem prostoru o nezvyklý typ středomořského původu, které se běžně objevuje nejseverněji na Balkáně a takto severně, a navíc časově velmi brzo se nevyskytují. Velikostně je 197 milimetrů dlouhý a 23 milimetrů široký s jazykovitým řapem, kde je otvor pro nýt (Hübsch 2019, 46).

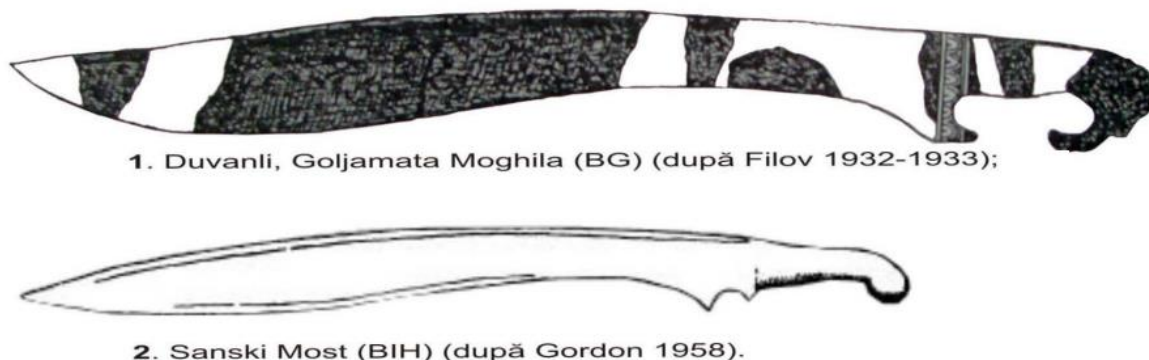

Obrázek 29. Moravská machaira z hrobu 140, Brno-Obřany (foto. Z. Golec Mírová).

S tímto raritním artefaktem je nicméně spojeno několik problematických okolností; samo určení co machaira je, je problematické a badatelé se na jednotné interpretaci doposud neshodují.

Terminologie a původ machairy

Machaira [makh'-ahee-rah], mahaira, mahaire, nebo např. německy *Krummschwert* je označení pro typ řezné zbraně, vyrobené z kvalitního železa. V podvědomí badatelů je machaira především mečem s esovitě prohnutou čepelí, střídající konvexní a konkávní hranu čepele, který je vázán na oblast Balkánu, respektive jižněji na starověké Řecko.

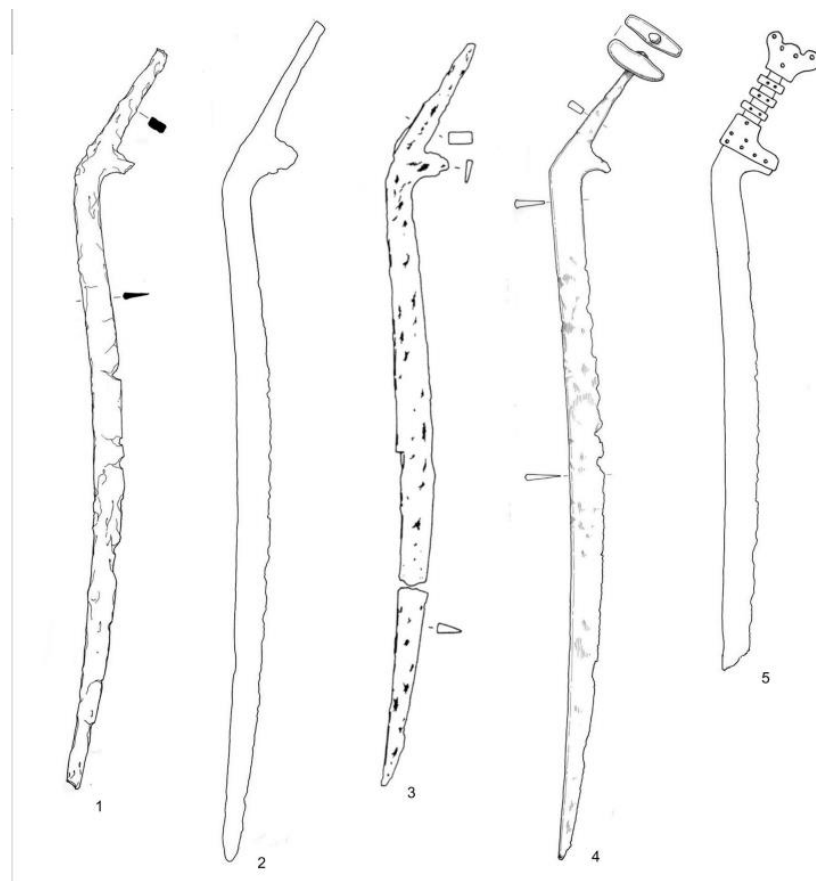

Obrázek 30. Tvary původní řecké machairy

Dále lze machairu běžněji nalézt i v Etrurii nebo jako typ *falcata* například ve Španělsku či Portugalsku (Angelovski 2018, 195). Situace je nicméně mnohem komplikovanější, tvar i funkce nožů/mečů je nejednotná, stejně tak jako terminologie. Původ názvu má indoevropský kořen, kde *magh* znamenalo boj nebo úder. Původní *makhaira* se v latině stává machairou neboli mečem, avšak v moderní řečtině toto označení znamená nůž (Quesada Sanz 1994, 35). V Novém zákoně se termín objevuje celkem 29x v různém skloňování – např. machairan | μάχαιραν | acc sg fem; machairōn | μαχαιρῶν | gen pl fem nebo machairē | μαχαίρη | dat sg fem; ad.¹ Pokaždé je zde nicméně přeložena jako meč, alespoň v anglickém, latinském a českém překladu. Je to například ten meč, s nímž apoštol Petr usekl vojákovi ucho (Matouš 26:51). Ve Starém zákoně je machaira zmíněna také, ale v některých případech zde vystupuje ještě jako nůž (Genesis 22:6, 10, Kniha soudců 19:29).

Tvar machairy, i když nejednotný, má charakteristické společné typologické rysy, které se u většiny variant více či méně shodují. Klasická podoba je chápána jako meč, jenž kombinuje konvexní a konkávní tvar čepele, která je zaoblována hned od konce rukojeti. Jeho rozměry byly původně mezi 50 až 90 cm, avšak nikdy nebyly jednotné délky (Quesada Sanz 1994, 46). Tvar se postupem času hodně transformoval a dnes jsou jako machairy označovány i meče, které esovité prohnutí čepele nemají, některé typy dokonce připomínají meče rovné – např. typ *Ljubljana*.

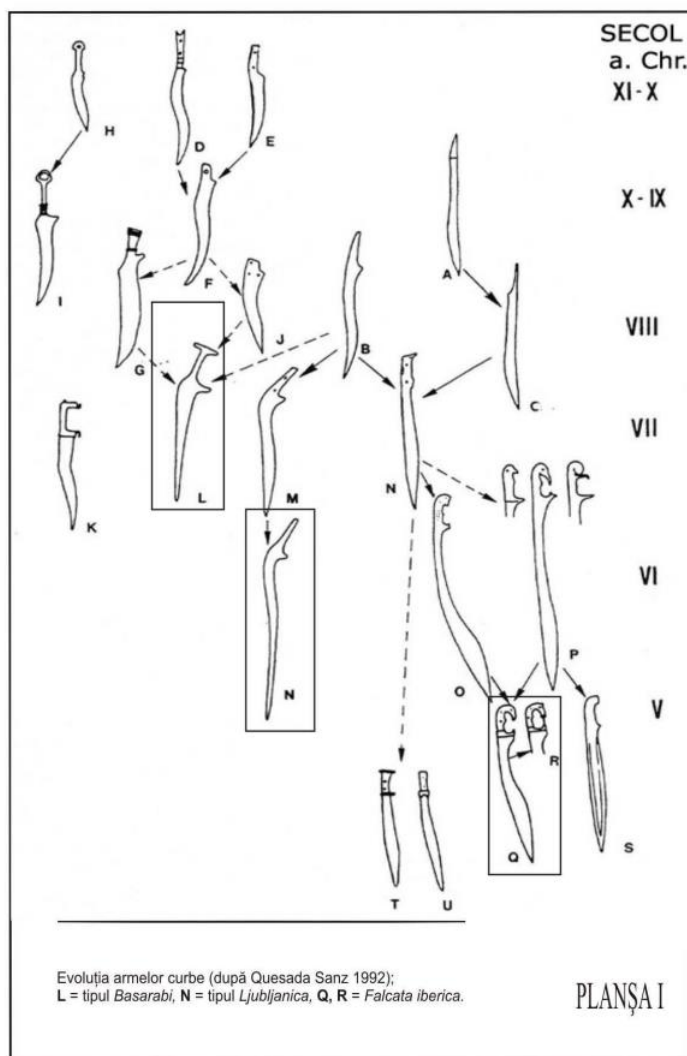
¹ K nalezení na webové stránce řeckého slovníku: <https://www.billmounce.com/greek-dictionary/machaira-0>

Obrázek 31. Ljublanica, typ machairy ze Slovinska (Gaspari – Mlinar 2005, 177, Fig. 6).

Jiné varianty svírají mezi rukojetí a čepelí tupý úhel a u některých typů je zakřivené jen ostří a hřbet zůstává rovný. Tento tvar se následně nejspíše stal nejrozšířenější variantou především v jihovýchodní Evropě. Funkčnost a vlastnosti meče nicméně přetrvávají. Všemi badateli uznávaným prvkem meče zůstává ostří na jedné straně čepele, která je zakřivená.

Machairy mohou mít opravdu dlouhé čepele, ale i kratší, a někdy je jako machaira označen i kus, který má délku okolo 300 mm, a jedná se tak vlastně o nůž než, nikoliv o meč. Klasická forma má ještě konec čepele rozšířený, a jednalo se tak o těžkou a vyváženou zbraň. Rukojeť byla otevřená a často zakončena stylizovanou ptačí hlavou, která mohla být jak z organických materiálů, tak i ze železa. Tato rukojeť bývala v soubojích často používána i jako boxer, o čemž svědčí také inovace ve smyslu postupného polouzavírání až celkové uzavření rukojeti v podtypech *falcata* nebo *kopis* (Angelovski 2018, 197–198).

Obrázek 32. Různé typy machairy

Funkce a časový výskyt machairy

V taktice boje nemohla být Machaira používána jako běžný meč a v uzavřené „civilizované“ formaci, protože hlavní výhodou je u ní řezná síla. Na vyobrazeních používají bojovníci často zbraň v pohybu a s úderem shora. Díky řezným vlastnostem ji oceňoval i řecký spisovatel Xenofón v první polovině čtvrtého století př. N. l. a ve svém spise „O jízdě“ (*Xenofón 12:11*) ji navrhl jako ideální zbraň pro jezdeckvo, kde je její potenciální síla vedena z výšky hřbetu koně, a tak byla pro kavalerii výhodnější (Sidnell 2006, 33–34). Poprvé je nicméně zmiňována Homérem v jeho díle *Illias* (Gordon 1958, 24). Tam se machaira kategoricky vyčleňuje z typu rovných mečů, kterým se říká *xiphos*. Je zde nicméně zmíněna ne jako meč, ale jako nůž pro denní užití. Jako obětní nůž či chirurgický nástroj (Angelovski 2018, 196) Řecké umění ukazuje, že spartské a perské armády měly také zakřivené meče. Perské registry

nicméně prozrazují, že jejich hlavní pěchotní zbraní byly rovné meče podobné xiphosu (*Guštin 1979, 32–41*).

Podle archeologických i historických charakteristik se lze domnívat že machairy byly nástrojem/zbraní s velkou řeznou vlastností a mohly tak být i používány ke sklizni obilovin podobně jako srpy, ze kterých se pravděpodobně vyvinuly. Srpy se používají od dob, kdy byla metalurgie ještě neznámá. S jejím rozvojem lze ale pozorovat předchůdce neboli jednostranné srpovité poměrně brzy. Ve starověkém Egyptě byl na konci 4. a začátku 3. tisíciletí př. Kr. vyvinut tzv. *khopesh*. Tento název znamená srpovitý meč a co se týče tvaru a funkce, tak jde o meč, ze kterého machairy opravdu čerpají inspiraci (*Angelovski 2018, 196*).

Jako první používali machairu Thrákové, kteří jsou také považováni za tvůrce a inovátory těchto zbraní. Thrákové byli skvělí a oddaní válečníci s výbušným temperamentem postrádajících strach ze smrti. Vlastnosti machairy byly pro ně ideální. Jako zbraň individuálních válečníků, statečných hrdinů a kvalitních stratégů se osvědčila nejlépe. Zakřivení meče je totiž zakomponováno v důležitém vojenském mechanismu Thráků, který určoval jejich civilizaci. Thrákové nebyli schopni bojovat v civilizovaných formacích, a právě proto k nim machaira neodmyslitelně patří. Manipulace s ní totiž vyžadovala velký prostor kvůli řezné síle, a bojovník ve formaci tak mohl lehce zranit sebe či své spolubojovníky jedním máchnutím meče. Výhodu tvořil ale ničivý dopad na nepřítele, a s ním také spojený psychologický faktor. I proto se stali v minulosti velmi obávanými či oblíbenými žoldáky, kteří byli často strategicky různými etniky najímáni do svých válečných konfliktů. Tito válečníci obecně preferovali zakřivené meče a dýky. Na pozdějších vyobrazeních například u Římanů se zakřivené zbraně stávaly pro Thráky typickým etnickým atributem, se kterým se dostali do podvědomí publika gladiátorských her. Přítomnost machairy v thráckých hrobech dosvědčuje i duchovní význam, který jim přikládali a respekt k nim si uchovávali po celou svou historii. Minimálně ještě v 7. a 6. století př. Kr. byly často používány vojenskými elitami (*Mirtchev 1965, 33–34*).

V různých regionech, kam byli Thrákové najímáni jako žoldáci, se dokázali strategicky přizpůsobit tvarem svých mečů, odlišným zbráním protivníka a své meče kompletně upravovali v jiné varianty. I tento fakt poukazuje na to, jak moc schopnými válečníky byli. Díky žoldněství se machaira začala šířit jako vojenská inovace i do jiných armád. Archeologicky je na základě hrobových kontextů doložena intenzivní výměna útočných zbraní mezi ilyrským a thráckým světem. (*Mirtchev 1965, 35–36*).

Na Balkán, respektive do antického Řecka se zbraň šířila jako první, a to už na konci 2. tisíciletí př. Kr. Používány byly jak hoblíty místo xiphosu, tak i lehkooděnci, tzv. *peltasty*. V seleukovské armádě byla formace nazývaná *machairophoroi* neboli nosiči meče/machairy. Byli to lehkooděnci, kteří obsluhovali tábor, a jejich úkolem byla mimo jiné i příprava jídla. Zde se *machaira* uplatňovala spíše jako nůž. V řecké armádě se klasická *machaira* trochu inovovala a vznikl z ní typ tohoto meče nazývaný *kopis*, který se v celém Řecku začal používat už v 6. století př. Kr. V dnešním Španělsku se na konci 5. století př. Kr. vydělil ještě třetí inovovaný typ *machairy*, a to *falcata*. Ta se sem dostala díky bojům Kartaginců s Řeky na Sicílii, odkud si ji také odnesli do své vlasti. *Falcata* je typická především jen pro Pyrenejský poloostrov a kartaginská pěchota je používala v boji proti Římanům. Tato skutečnost přispěla k tomu, že Římané museli později přijmout těžší meče tzv. „španělského vzoru“ (*gladius hispaniensis*). Tyto tři typy se od sebe jen velmi málo odlišují tvarem, ale jejich rukojeť je oproti *machaire* uzavřenější (*Quesada Sanz 1994, 28, 37*).

Průnik *machairy* do halštatské střední Evropy

Z Balkánu, kde jsou železné *machairy* sledovatelné po celou dobu železnou, se postupně šířily severně do jihovýchodní Evropy. V Rumunsku se objevují už v 8. století př. Kr. v kultuře Basarabi. V této kultuře se podle Vladimira Dumitresca vyskytují dva typy. Jeden je ohnutý po celé délce čepele (tzv. typ *falx*) a druhá je verze typické *machairy*. O století později se dostávají do povodí dolního Dunaje. V době železné jsou zastoupeny především v regionech severního Bulharska, jižního Sedmihradska a severního Srbska (*Dumitrescu 1968, 201*). Některé exempláře z těchto území jsou často badateli interpretovány jako řecké importy, například jedna z nejrepresentativnějších forem řeckého *kopisu* z mohyly z Goljamata v Bulharsku, kterou takto určil badatel Bogdan Filov (*Filov 1932–1933, 278, tab. PI III/1*). Zde jsou varianty opravdu rozmanité a původní thrácké či řecké vlivy jsou zde jen velmi málo patrné.

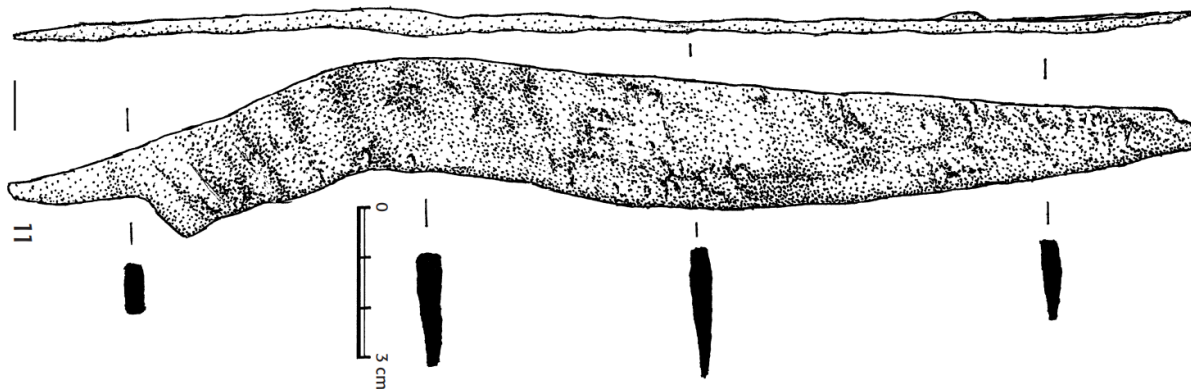
Machairy se dostaly ve stupni Ha C do oblasti východohalštatské kultury. Jeden exemplář *machairy* se časově velmi brzy dostal až na jižní Moravu, a to už ve fázi Ha C1, a jde doposud o nejstarší nejsevernější nález této zakřivené zbraně v Evropě vůbec. Moravě nejbližší fragmentalizovaný kus *machairy* se našel na Slovensku, na lokalitě Čvirigovec u Trenčianských Teplíc. Tento exemplář je zařazen jako původní varianta *machairy* na přelom subfází Ha B3 a Ha C1a. Dle Radoslava Čambala se jedná o rumunský import z kultury Basarabi. Druhá nejbližší *machaira* je až z rakouského Frög bei Rosseg a jedná se taktéž o variantu vytvořené podle původního tvaru *machairy* a taktéž je určena do fáze Ha C1. Ze Slovinska se vyskytla *machaira* v Novom mestu – „Kapitelskych nivach“ v Ha C2 (*Dular 2003, Sl./Abb. 60:1*).

Obecně platí, že tyto původní varianty jsou starší a v centrální a jihovýchodní Evropě spadají nejdříve do fází Ha B3 a Ha C1. Mladší varianty jsou regionálně upravované a objevují se až od fáze Ha C2 (Čambal 2015, 213–215).

Obřanský nález pochází z jihomoravského pohřebiště na lokalitě v Brně-Obřanech – „V Širokých“. Zajímavé je, že artefakt byl nalezen ve velmožském hrobě H140, který patří ženě (Adámek 1961, 301, tab. CXXIX:1). Tento ženský žárový hrob horákovské skupiny východohalštatské kultury byl nejprve určen jako hrob z pozdní doby bronzové nicméně toto tvrzení bylo postupně přehodnoceno řadou badatelů (např. Podborský 1970a, 192, Taf. 58–59; týž 1980b, 47; týž 1994, 210, obr. 9; Stegmann- -Rajtár 1986, 216; táž 1992b, 41–42, Abb. 2; táž 1994, 324, 326–328; Salaš 1993, 299, obr. 200; Stuchlík – Salaš 2011, 302, obr. 105–106) avšak dnes už je spolehlivě díky přesnému datování keramiky řazen do subfáze Ha C1a (Golec – Fojtík 2020, 24). Přítomnost ve velmožském ženském hrobě naznačuje, že byl nůž s tělem uložen jako předmět spíše rituálního charakteru nežli jako zbraň. V době halštatské známe pouze čtyři moravské exempláře srpů, a nože s podobným zakřivením jako machaira by snad mohli funkci srpů efektně zastoupit díky své řezné síle (Hübsch 2019, 13). Výzkum byl proveden na začátku druhé poloviny 20. století a dnes je nůž značně fragmentalizovaný, jeho tvar proto bývá chybně dokumentován a interpretován. Tento brněnský kus je ze všech machair, které jsem studoval ten nejhůře zachovaný exemplář. Obecně se jedná o jeden z nejstarších železných nálezů moravského halštatu a železných nožů v tomto regionu. Vysvětlení toho, jak se nůž do moravského hrobu z Ha C1a dostal, může být obdobné jako u machairy ze Slovenska. V době laténské jsou pak postupně nahrazovány laténskými rovnými meči (Guštin 1974, 93–94).

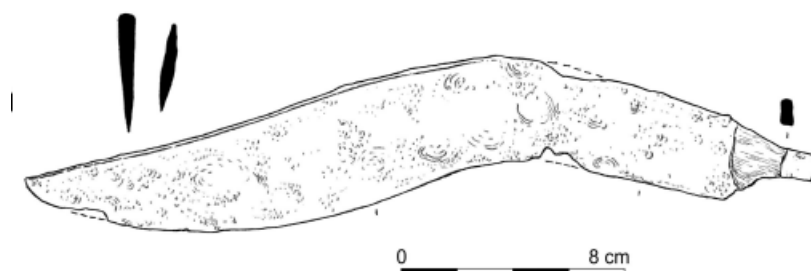
Možná podobnost či inspirace machairou

V roce 2019 publikoval M. Chytráček v PA zajímavý nůž, který podobně jako machaira kombinuje konvexní a konkávní hranu ostří čepele. Jedná se o velký železný nůž z Mohyly I. ze Strakonic v Čechách. Žárový komorový hrob, v němž byl nůž nalezen ohraničovala kamenná konstrukce čtvercového charakteru s průměrem 6 m (Chytráček 2019, 63). Nůž se nacházel v nenarušené části dna komory blízko bronzové toreutické soustavy, mezi keramickými nádobami v sousedství doložené masité obětiny telete.

Obrázek 33. Nůž s podobným tvarem jako Machaira ze Strakonice (Chytráček 2019, 91, obr. 30b/11).

Nůž má podobně vyklenutý tvar jako původní tvar machairy, ale má také krátký řap v podobě trnu (Tamtéž, 104). Tato skutečnost nejspíše zapříčinila i logickou interpretaci tohoto nástroje jako nože sloužícího k porcování obětí (Tamtéž, 133). Časově je tento artefakt brán M. Chytráčkem pro halštat jako archaický a tvrdí, že se používal ve stupních Ha C, ale i Ha D (Tamtéž, 106). Kontinuálně by tento fakt mohl odpovídat návaznosti na moravskou machairu. Podobné nože tomu ze Strakonice se v Čechách datují do stupně Ha C a vyskytují se v bohatých hrobech bylanské kultury (Dvořák 1938, 28, 45, obr. 32: 2–3; 49: 29; Koutecký 2003, 19, Taf. 5: 1; 33: 7; Koutecký – Smrž 1991, 174, obr. 5: 23) či v halštatské mohylové kultuře (Chvojka – Michálek 2011, 81, tab. B22: 7; B47: 2). Zde se objevují i v pozdně halštatské fázi. (Chytráček 2019, 104). Na Moravě je těchto nožů také několik. Za ten nejvíce věrný původnímu tvaru machairy považují dlouhý nůž varianty A4 s esovitě prohnutou čepelí z hrobu H 40/1997 z Modřic – „Sádky“, okr. Brno-venkov. V žárovém komorovém hrobu ležel nůž u zvířecí kostry. Datován je příhodně do stupně Ha C1b a jeho minimální délka byla přes 250 mm (KHS 60; Kos 2015, 6–7; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 18–19, 146, Obr 55:3).

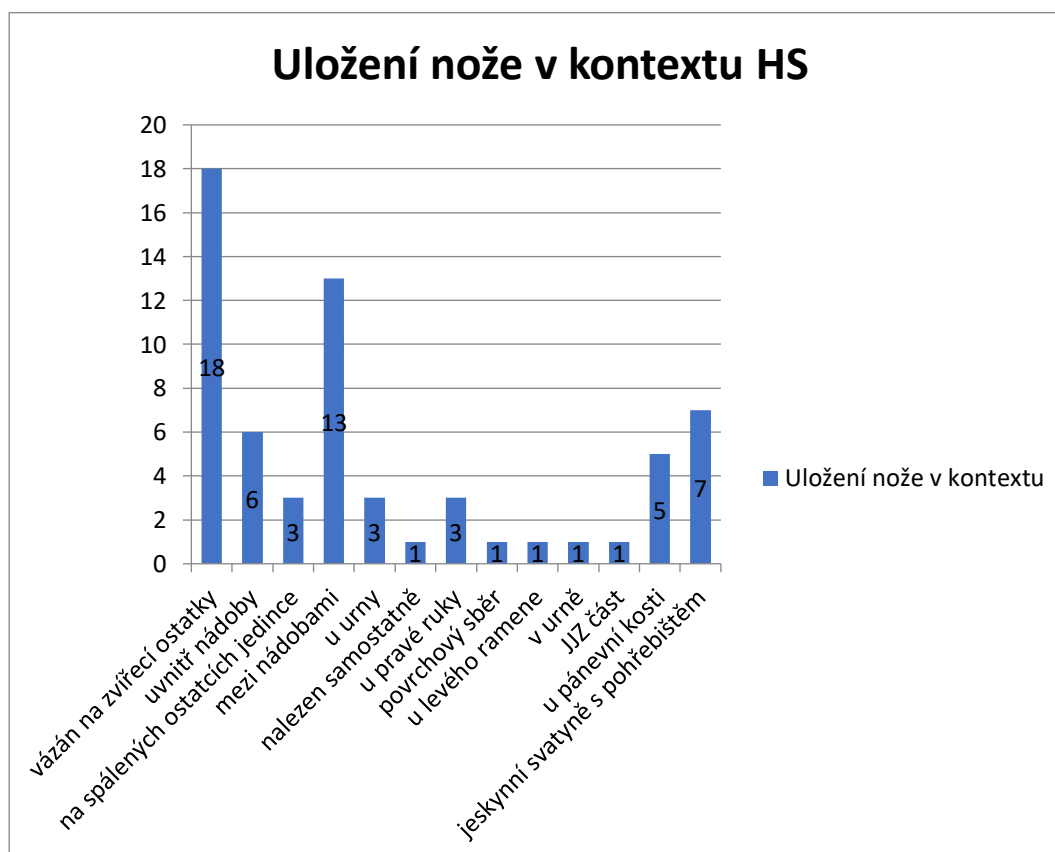
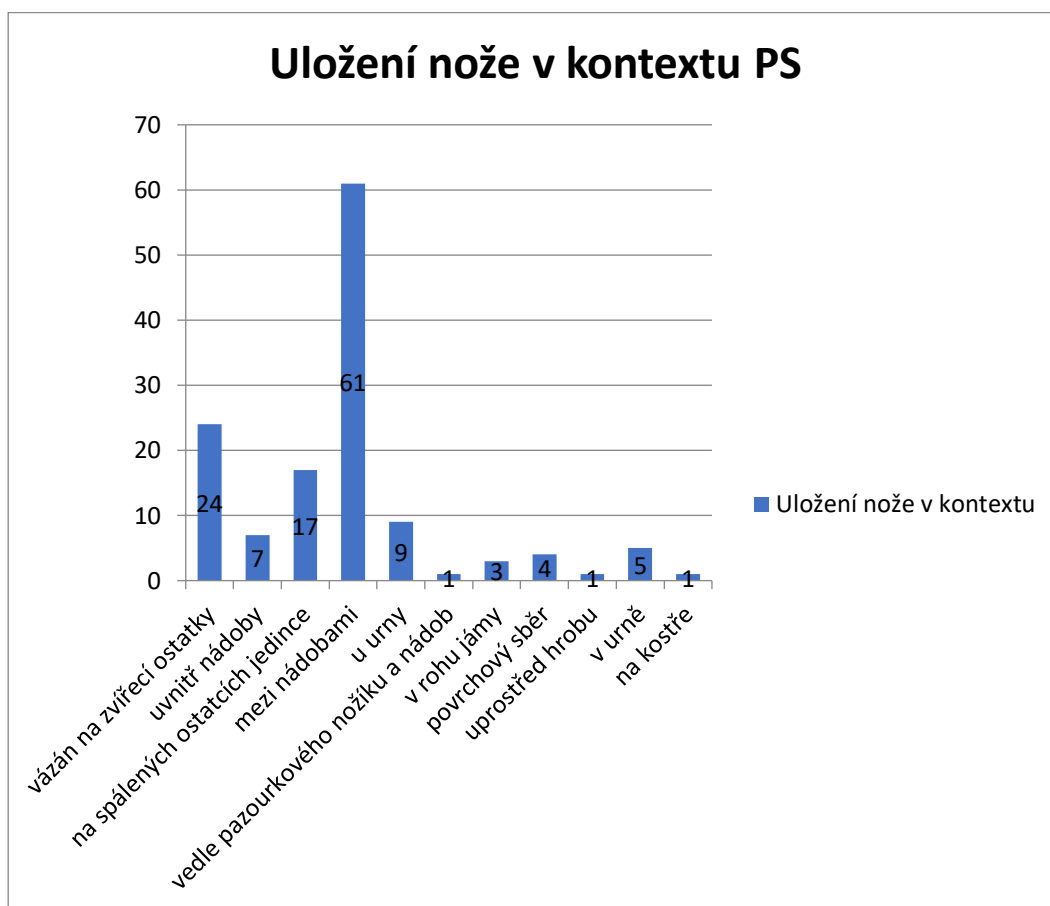
Obrázek 34. KHS 60

Tento dlouhý nůž/krátký meč podporuje tezi, že dlouhé nože střídající konvexně konkávní tvar čepele, tedy s esovitě prohnutou čepelí, mohou být nástupci, či kopiemi tzv. bojového nože, Machairy z hrobu H 140 z Brna-Obřan, který je datován do subfáze Ha C1a. Tím že si lidé upravili nože do tohoto tvaru a vzali si tak inspiraci z tohoto velice funkčního a v minulosti mnohými obdivovaného nástroje, vznikl možný trend, který se objevoval v mladší době halštatské, převážně v blízkosti dnešní hranice s Rakouskem a nože tohoto masivního tvaru by tak mohli být chronologicky informativní. Železné nože časného halštatu, kupříkladu.

Závěr

Přestože je machaira v minulosti poměrně často používaným a obdivovaným artefaktem, je dnes skoro neznámá a dnešní badatelé neví, jak jí správně určit. Důvodem, proč je problematika machairy tak složitá, je hlavně to, že se pod tento název vsadilo až moc různorodých variant mečů a nožů. Samotná variabilita významu slova „machaira“ jednou znamenající nůž a po druhé meč, tomu zrovna nenapomohla. Jde o artefakt, který má různé tvary a různé délky. Nicméně pro archeology je velmi zajímavé už jen to, sledovat vývoj typologických inovací v místě a čase, které nejspíše protkávají celkový vzhled varianty 4 u železných halštatských nožů s esovitě prohnutou čepelí. Machaira je také skvělým dokladem zahraničních vztahů a výměnného obchodu lidí v minulosti. A i proto by se měli tyto meče/nože dostat do širšího podvědomí archeologické veřejnosti a pečlivě v budoucnu sledovat jejich další výskyt, neboť je velmi důležitým artefaktem a dalo by se o ní hovořit i jako o ojedinělém balkánském importu z doby počátku moravského halštatu, který dokonce zdejší halštatský prostor nemalou měrou ovlivnil. Machairy byly na prostředí východohalštatské kultury výrazně delší a možná předznamenaly i jisté inovace nožů na Moravě i v Čechách, především ve stupni Ha C.

Analýza nožů na zkoumaných lokalitách

Pohřebiště

Výskyt nožů v hrobech

Přítomnost železných nožů v halštatských hrobech není ničím výjimečným. Objevují se v hrobech mužů, žen, a dokonce i dětí (např. Moravičany H89, H966, H998, H1105 – „Dílečky“ atd.). Neobjevují se však zdaleka ve všech hrobech a mnohdy ne ani ve většině hrobů. Hroby, ve kterých se nože objevují, by se dle počtu položek milodarů daly klasifikovat spíše jako bohatší hroby z pohřebišť. Což poukazuje na předpokládanou prestižnost a hodnotu železných artefaktů v starší době železné.

Uložení nožů v hrobech je většinovým poměru ustálené a jen zřídka se výrazně odlišuje od běžně ustálených postupů. Tím zdaleka nejčastější uložením nože do kontextu hrobu u PS je nůž položený mezi nádobami. Patrně uložen s obětinou v podobě jídla, které se nezachovalo. Tento trend je popsán u téměř poloviny všech PS hrobů, přesněji v 61 případech. U HS je tato tradice až na druhém místě, ale i tak je využita ve třinácti případech. Vedoucí pozici ve vyhodnocených kontextech u HS mají nože uložené u či na zvířecích ostatcích, celkem 18 případů. U PS je to ještě o šest nožů více.

Pokud si ovšem uvědomíme že ponechání nože u zvířecích kostí, uvnitř nádob, kde mohlo být také milodarem jídlo a pití, nebo vedle a mezi nádobami, souvisí vše s obětinou potravin; ukáže se, jak moc bylo pro nositele halštatské kultury důležité jídlo a rituál s ním spojený. U PS je nůž spjatý s rituálním uložením vedle potravin v 69,9 %. U HS je to pak 58,7 %. Dohromady pro obě skupiny se jedná o 66,3 % rituálních uložení nože s milodarem v podobě potravy. Je nutné si ale uvědomit, že nože se opravdu nacházejí většinou pouze v hrobech elit a majetnějších jedinců, a tak je možné, že míra pochovaných nožů jde v přímé úměrnosti s oslavami a obětováním jídla, a tak i s oslavou elitního způsobu života, tehdejší sociálně diferenciované společnosti.

Jde o jakousi stravu pro zemřelého na onen svět, prokazující hlubší duchovní význam známí z mnoha kultur. Nože, které u zvířecích kostí neleží, však nelze z podobných závěrů vyloučit. Strava byla do hrobů nepochybně vložena, jen jí nejsme schopni archeologicky zachytit (maso bez kostí, zelenina apod.). Vzhledem k masivnímu výskytu zvířecích kostí v nálezovém kontextu se domnívám, že hlavní položku v hrobě tvořila právě masitá potrava. Hroby mívají všelijakou podobu a lze téměř s jistotou předpokládat, že vedle keramiky obsahovaly i mnoho dřevěných či textilních artefaktů. Další specifické uložení nožů, bývá ke

vztahu s amforovitou zásobnicí, v níž často bývá na dně šálek. Nože pak leží těsně u ní, v ní, nebo jsou natočeny ostrím či hrotem na ni. Další nádobou, v níž se občas nože objevují, je miska.

Pokud se jedná o žárovém pohřbívání, mohou být nože vloženy přímo do urny. Nebývá to ale tak časté. V platěnické skupině je tento trend z celkového počtu 133 kontextů využit jen šestkrát a v horákovské skupině pouze jednou z celkového počtu 63 popsaných kontextů. Tyto nože jsou pak v horším dochovaném stavu z důvodu přepálení. Mohou tedy plnit funkci milodaru, vázícího se přímo k osobě pohřbeného. V takovém případě bývá pravidlem, že hrob je do počtu přítomných nádob a výbavy o něco chudší. Počet nádob pak jen zřídka přesahuje pět kusů. Jen ve výjimečných případech je u takového uložení nádob více (kolem deseti kusů). Toto pravidlo však není stoprocentní a vyskytují se i fenomény s dvaceti nádobami. Lze tedy uvažovat, že jde o obřady, ve kterých měl majitel hrobu prakticky obřady dva. Při prvním byl s milodary spálen a mohly tak být například přímo součástí jeho pohřebního „roucha“. Tomu nasvědčuje i to že nože s řapem, které měly nejspíše jen jeden nýt, mohly být nože zavírací a většinou se vyskytují právě v urnách na spálených kostech (Například hroby H 1119, H 1002 z Moravičan – „Dílečků“; KPS 78 a KPS 51). Při druhém obřadu byl pak vložen do hrobu s dalšími milodary jako ve zbylých případech. Proto je možné, že se v hrobech dětí nože objevují zpravidla mimo urnu.

Na spálených ostatcích jedince jde o výraznou převahu PS oproti HS v poměru 17:3. Tato dvojitá převaha je samozřejmě zakotvena v oblibě PS pro kremaci. Pokud se zaměříme na nože přiložené přímo ke skeletu člověka v kostrových hrobech, vyjde opačný poměr. V PS je jen jediný nůž uložen vedle skeletu, avšak u HS se jedná o celkem devět případů pětkrát u pánevní kosti (tedy u pasu, což by mohlo naznačovat, že nože takto situované mohli být součástí opasek, a tak i osobním vlastnictvím zemřelého jedince.), třikrát u pravé ruky a jednou u levého ramene.

Uložení mimo urnu a spálené kosti doprovází často zvýšený počet milodarů a nádob (málo kdy obsahuje takovýto inventář méně než deset nádob). Veškeré předměty mohly být zemřelému vloženy do hrobu tedy až po spálení na žárovišti. Počet nádob se pohybuje nejčastěji od patnácti kusů a může přesáhnout i počet třiceti nádob ve velmi bohatých hrobech. Nože v hrobech dětí pak poukazují na ustálenost této rituální tradice obětí. Například nůž z hrobu H89 z Moravičan – „Dílečků“ lze téměř s jistotou interpretovat jako předmět neosobního, rituálního charakteru, protože šlo o hrob dítěte antropologicky zařazeného do kategorie *infans* I. Jde tedy

o jedince mladšího šesti let, který nůž nejspíše ještě nevlastnil (KPS 15; Makarová 2017, 43, tab. 16:7; Nekvasil 1982, 43, tab. 28:18).

To že se nože objevují v hrobech klasifikovaných jako ty bohatší, dokumentuje i to, jak byl tento nástroj ceněný. Železné nože měly jiné vlastnosti než nože bronzové. Byly velkou inovací. Byly tvrdší a odolnější k otupění než nože bronzové. Železné nože tak rychle vystřídaly nože bronzové, že se J. Neustupný domnívá, že kovolitecká technika z doby bronzové, měla takovou úroveň zpracování, že vytvořila dobré základy pro zpracovávání železa a výroba se tak mohla rychle a účelně šířit do vzdálenějších oblastí. (Pleiner 1958, 80) Tuto změnu, která pravděpodobně nastala, někdy mezi stupni Ha B2-B3 a Ha C1a, dokumentují i povrchové nálezy z Podivic – „Na valech“. Mezi těmito nálezy jsou tři nože a jeden srp a mají dokládat jedno z prvních platěnických osídlení na Moravě (Fojtík – Golec 2007, 76–77).

Velmi častý je i výskyt halštatských železných nožů na sídlištích, kterým se na Jižní Moravě věnoval V. Podborský. Příkladem takového výskytu je například třináct nožů patřících k horákovské skupině z výšinného sídliště v Jaroměřicích nad Rokytnou (Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41). Příkladem platěnickým jsou zmíněné tři nože a srp z výšinného sídliště / hradiště z lokality Podivice – „Na valech“ (Fojtík – Golec 2007, 75–90, tab. 78).

Tvary, které se na pohřebištích nejčastěji opakují, jsou varianty číslo 1 a 2. Na sledovaných lokalitách jde o 25 kusů v každé variantě u platěnické skupiny. Není to ale tak, že by byla jedna z variant preferována, ale na lokalitách bývají jisté podobnostní výkyvy. To v praxi znamená, že nůž, který se někde téměř neobjevuje, se na jiné lokalitě může objevit častěji. V platěnické kultuře tento jev lze spatřit jen stěží, tvary se zde objevují poměrně pravidelně u všech pohřebišť. Lépe je to vidět u horákovské skupiny, kde se jedna varianta nože objevuje častěji než jiné. Například lokalita Brno-Holásky – „U Tuřan“, kde je z šesti exemplářů jen jeden A1, jeden A2/3 a čtyři exempláře z varianty A2, která převažuje. To samé lze pozorovat i v Habrůvce – „Býčí skále“ (KHS 27–32), nebo v Těšeticích – „Vinohradech“, kde převažuje varianta A2. Tyto výkyvy lze ale sledovat i u sídlišť. V Jaroměřicích nad Rokytnou lze například z jedenácti kusů ze třinácti přítomných interpretovat jako variantu A2 (Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41: 55–66, 68).

Břítvy

Jako kovový nástroj k ořezávání vlasů a vousů se používaly břítvy, a to už od eneolitu. Na Moravě se poprvé objevily u kultury se šňůrovou keramikou. Zde se ještě používaly měděné plechy. Velký nárůst těchto artefaktů je spojen s osvojením bronzu, především ve střední a

pozdní době bronzové. V této době se břitvy odlévaly z bronzu a mívaly tvar půlměsíce (lunuly). Existence bronzových břitev končí s dobou laténskou. Mladší břitvy jsou už jen ze železa (Sklenář – Sklenářová – Slabina 2002, 47–48). Pro dobu halštatskou na Moravě však nejsou bronzové břitvy zachyceny.

Prvním katalogizovaným exemplářem, který byl také jako jediný ve starší literatuře již interpretován jako břitva, je fragment špičky z lokality Moravičan – „Dílečků“, z komorového hrobu H 1114, který patřil dospělému muži. Břitva ležela vedle misky společně ještě s jiným kovovým předmětem. Tento velmi bohatý hrob obsahoval ještě další nůž a datován je do fáze Ha D1-D2, max. tloušťka čepele je 2 mm (KPS 82; Makarová 2017, 337–339, tab. 51:7; Nekvasil 1982, 337–339, tab. 313:9).

Nůž s PH 61 ze Slatinek – „Nivek“ má prohnuté tělo čepele a je interpretován jako nůž varianty 3. Nalezen byl v urně překryté mísou a jeho tvar vypadá spíše jako lunice, a tak by jeho funkce coby břitva byla dostačující (KPS 125; Přichystal 2003, 130, tab. XVIII/PH 61:2).

Obrázek 35. KPS 125

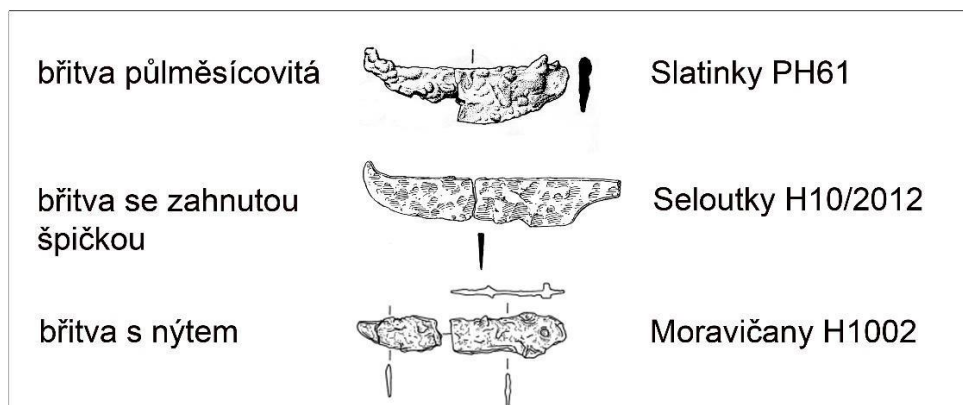
Z výšinného sídliště z Jaroměřic nad Rokytnou pochází exemplář, nalezený bez bližších nálezových okolností (KHS 55; Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:68). Tento tvar, tloušťka 2 mm a také způsob vyklenutí těla čepele do strany břitvě odpovídá.

Obrázek 36. KHS 55

Roli v halštatu nejspíše zastoupily částečně i železné nástroje, respektive nože. Některá půlkruhovitá ostří nožů, mohla k podobnému účelu sloužit velice efektivně. Například nože z hrobu H 1183 (KPS 68; Makarová 2017, 313, tab. 36:14; Nekvasil 1982, 313, tab. 292:9) a H 1100 (KPS 73; Makarová 2017, 319–320, tab. 42:7; Nekvasil 1982, 319, tab. 300:5). První nůž byl nalezen mezi nádobami a druhý u urny vedle malé nádoby a datován je do fáze Ha C2. Oba tyto nože, ale jistě jako břitvy původně nesloužily.

Dalším tvarem nože, který mohl být využíván v souvislosti s holením, jsou prakticky všechny nože z varianty číslo 4. Díky tomu, že mají výrazný polokruhovitý tvar špičky ostří.

Obrázek 37: Typologie břitvy (podle D. Hübsch)

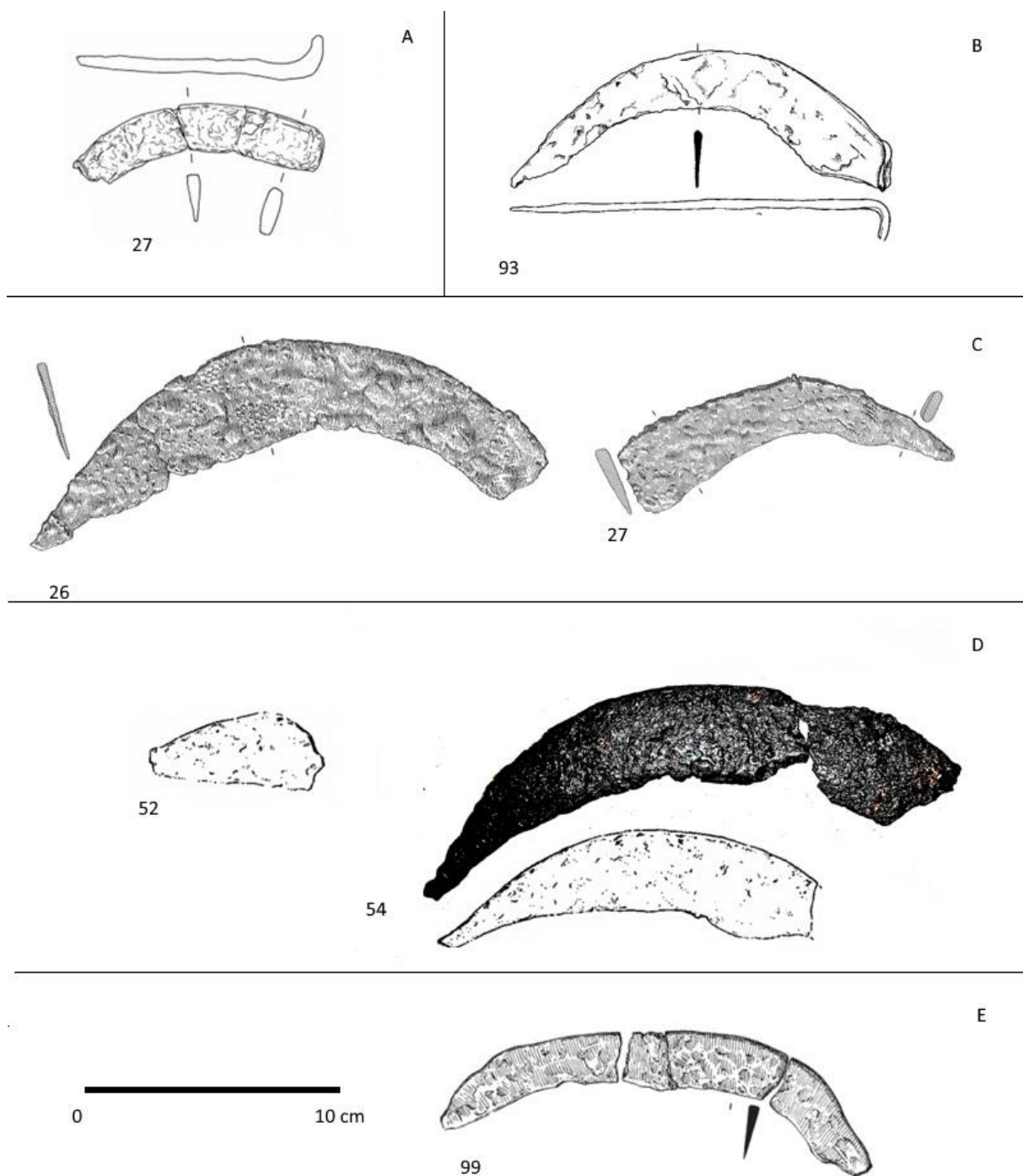
Dalšími možnými břitvami mohou být nože spadající pod variantu číslo 3, s prohnutým hřbetem a vyklenutým ostřím (tvar půlměsíce). Takové nože byly nalezeny v Seloutkách – „Na Šťastných“, v hrobě H 8/2012 (KPS 109; Golec – Fojtík 2020, 403, Tab. 67:15), který je datovaný do stupně Ha D1 a nalezen byl u zvířecí kosti, nebo nůž z Moravičan – „Dílečků“ z hrobu H1003, který byl nalezen v urně (KPS 52; Nekvasil 1982, 286, tab. 269:19; Makarová 2017, 286, Tab. 29:12). Další datovaný do stupně Ha C2 se stejným tvarem je nůž z Bošovic – „U dvou závor“ (KHS 1; Stegmann-Rajtár 1992, 46, Taf. 93:10; Čižmář 2014, 28–29, obr. 28:10).

Jinou variantou břitev by mohly být nože se zahnutou špičkou, se kterými by se mělo holit také efektivně. Ve Slatinkách – „Nivkách“ v hrobě PH 86 jeden ležel u amforovité nádoby (KPS 131; Přichystal 2003, 134, Tab. XXIV/PH 86:8). Další je nůž ze Seloutek z hrobu H 10/2012. Ten je datovaný do stupně C2 a nalezen byl v urně (KPS 110; Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:8). Třetí nůž pochází z Moravičan z hrobu H280 a ležel mezi amforou a urnou (KPS 23; Makarová 2017, 96, Tab. 19:9; Nekvasil 1982, 96, tab. 83:1). Tyto tři nože jsou všechny varianta A1 se zahnutou špičkou. Poslední nůž se zahnutou špičkou je varianta A4, který má na hřbetě navíc anomálii v podobě výstupku. Tento nůž je z hrobu H1005 z Moravičan – „Dílečků“, kde byl nalezen mezi nádobami společně s dalším železným nožem (KPS 53; Makarová 2017, 286–287, tab. 33:3; Nekvasil 1982, 287, tab. 274:19). Dalším nožem zastupující břitvu by mohl být nůž z lokality Trstěnice – „Rybník“ z hrobu H 1 (KHS 110;

Stegmann-Rajtár 1992, 63, Taf. 133:2) nebo nůž z Vojkovic – „Vojkovických Niv“ z hrobu H5, který je datován do fáze Ha C2 a nalezen byl v amforovité zásobnici (KPS 114, Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 119–121, obr. 92:16).

Posledním tvarem, který by ještě mohl být břitvou, jsou nože s řapem a s jedním nýtem. Tento typ nože může být interpretován i jako zavírací nožičky. Ty mohly z funkčního hlediska právě nahrazovat břitvy. Na Moravě se vyskytuje nejméně 6 exemplářů těchto nožů. Všechny tyto nože jsou krátké a nepřesahují délku nad 100 mm. Dva pochází z Moravičan – „Dílečků“. Oba ležely mezi spálenými ostatky pohřbených jedinců (nejspíše dospělých mužů) a byly tak jejich osobními předměty. Nůž z hrobu H 1002 má bimetalické složení, neboť jeho nýt je bronzový (KPS 51; Makarová 2017, 285–286, tab. 29:7; Nekvasil 1982, 285) a typologicky je zařazen mezi nože B1. Druhý nůž má nýt železný, varianta B1 a byl nalezen v hrobě H 1119 (KPS 78; Makarová 2017, 327–328, tab. 46:6; Nekvasil 1982, 327, tab. 305:19). Řap tohoto nože je pravidelně zaoblen a domnívám se tedy, že jde o původní tvar, který by zavírací funkci nože potvrzoval. Oba tyto kusy jsou datovány do stupně Ha D1.

Srpy

Příklady halštatských srpů: KPS – A 27 Moravičany – „Dílečky“, B 93 Podivice – „Na Valech“; KHS – C 26 a 27 Habrůvka – „Býčí skála“, D 52 a 54 Jaroměřice nad Rokytnou, E – Slavkov u Brna – „Raucher“

Železné srpy se v moravském halštatu skoro nevyskytují. Jako srp může být interpretováno pouze v sedm kusů.

Dva srpy byly nalezeny na horákovské lokalitě Habrůvka – „Býčí skála“. Datován je do fázi Ha D1-D2 společně s ostatními noži nalezenými v této jeskyní „svatyni“. Srp je velmi dobře zachovalý. Má několikanásobně větší rozměry než ostatní srpy z Moravy, avšak nalezen byl bez bližšího nálezového kontextu a nemá tak potřebnou informační hodnotu (KHS 26; Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:403). Druhý možný srp není kompletně zachován, ale svou velikostí měl spadat do této kategorie (KHS 27; Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:404).

Další srp se našel na pohřebišti v Moravičanech – „Dílečkách“ v hrobě H 323 (KPS 27; Nekvasil 1982, 110, tab. 101:3; Makarová 2017, 110, tab. 21:7), srp je též datován do stupně Ha C a ležel u amforovité zásobnice v hrobě ženy, společně se šesti nádobami, přeslenem a dalším železným předmětem. Tento srp není dochován kompletně a je značně široký, hlavně v místě, kde z jeho těla vystupuje vertikální trn, 19 mm.

Jiný srp byl nalezen při povrchovém sběru na lokalitě Podivice – „Na valech“. Jedná se také o srp s vertikálním trnem, kterým navazuje jako jediný na srpy z doby bronzové. (KPS 93; Fojtík – Golec 2007, 75–78, tab. 2:13) a svými rozměry a tvarem je velmi podobný předešlému srp z Moravičan – „Dílečků“. Datován je do subfáze Ha C1a společně se třemi zde nalezenými noži, což by potvrzovalo i jeho dobou bronzovou inspirovaný tvar.

Další srp, který by ale mohl být i železný kosák, pochází z horákovského kostrového hrobu z lokality Slavkov u Brna – „Rauscher“ (KHS 99; Dobisíková a kol. 2010, 75–76, obr. 23:12). Kontextuálně pochází z hrobu číslo H 4 a nalezen byl v misce. Jeho tvar je však ojedinělý a mohl by být chápán i jako předchůdce laténských kos, jejichž popisu tvar odpovídá. Kosa je nástroj na sklízení trávy či obilí a skládá se z čepele a řapu, se kterým svírá s ostrím čepele zpravidla tupý úhel. Čepel může být rovná i zakřivená a řap kosy byl připevněn k dřevěnému ratišti (Sklenář 1992, 19).

Poslední srp je v literatuře chybně interpretován jako nůž a je rozdělen na dva kusy. Jde o nález z výšinného sídliště v Jaroměřicích nad Rokytnou v okrese Třebíč (KHS 54; Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:66). Jedná se o horákovské sídliště na ostrožně, kde bylo celkem nalezeno 12 kusů nožů. Zmíněný srp se skládá pouze ze dvou masivnějších kusů čepele. Druhý kus byl uložený v sáčku pro nezařazené artefakty z dané lokality v depozitáři. Obě části jsou přes 21 cm dlouhé a šířka i tloušťka na sebe přesně navazuje i když je artefakt fragmentarizován,

bez jasného nálezového kontextu, lze s jistotou určit, že oba kusy patří k jedinému artefaktu. Ze stejné lokality ještě pochází úlomek masivní špičky, která by mohla patřit také k srpů (KHS 52; Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:64).

Těchto sedm exemplářů, jsou jedinými zástupci srpů na Moravě z katalogizovaného obsahu, a v zahraničních nálezech jich není o moc více. Avšak je nutné zmínit, že nože, které spadají do varianty číslo 2, mohou mít také srpovitý tvar. V některých případech jde o tvary tak zahnutý, že si lze jen stěží představit, že se jedná o nože. Příkladem by mohl nůž s trnem z Drahanovic – „Za Kapličkou“ (Golec – Fojtík 2020, 338, Tab. 2:14) z hrobu číslo H 2/2014, jehož úhel zakřivení je téměř 180°. Nicméně srpem není díky malým rozměrům. Jedná se největší pravděpodobností o nůž užívaný k řezání listí. Tvarem podobným tomuto noži je nůž z horákovského pohřebiště z Vojkovic – „Vojkovických niv“ z hrobu H 117. Ten byl nalezen v kostrovém hrobě ženy datovaném do stupně Ha D2 u pravého předloktí. Je však svými rozměry tak malý, že se o srp jistě nejedná a jde spíše o nožik (KHS 122; Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 150–152, obr. 126:15). Jasnému určení, že jde o srpy většinou brání právě drobná velikost a protože se srpů nachází v halštatě tak málo, lze se domnívat, že byly ke sklizení úrody používány také nože.

Účinnost takového počínání by se dala účelně ověřit experimentální archeologií. Zvláštním jevem je výskyt srpů v depotech, neboť ty v prostoru Moravy zcela chybí. Nejbližšími halštatskými depoty se srpy je detektorový nález depotu z Třebanic, okr. Prachatice, kde se našel srp společně se dvěma sekerkami s raménky a dlátem. Druhým je depot z lokality Vráž-Zlivice, okr. Písek. Zde se také našel železný srp a tři sekerky (Michálek – Fröhlich – Chvojka 2015, 119–138). Další Moravě blízké depoty železných srpů jsou známi například ze Slovenska, z hradiště Molpír ze Smolenic, okr. Trnava. Prvním depotem železných předmětů, ve kterém byl i srp, je depot nalezený v roce 1963 (Müller 2012, Taf. 11: 1–12). Novější depot z této lokality nicméně obsahoval rovnou šest železných srpů (Studeníková 2007, Abb. 5: 1–6).

Závěr

Doba halštatská je období starší fáze doby železné a na Moravě je zastoupena třemi skupinami – skupinou kalenderberská která je však Moravě zastoupena jen v malé oblasti, jižně od Břeclavska. Na tomto malém území se nenašel žádný nůž, a tak v předložené práci, tato skupina nefiguruje. Katalogový soubor práce byl vytvořen z 289 exemplářů a zmínek o halštatských nožích z horákovské a platěnické skupiny. Obě patří do východohalštatského kulturního okruhu. Platěnická skupina obývala prostor převážně na území střední a východní Moravy a s horákovskou skupinou těsně sousedila. Horákovská skupina tu platěnickou silně ovlivňovala a dopomohla k její halštaticizaci. Právě díky vlivům se do prostoru platěnické skupiny dostává železo a železné nože. V této době se železo stává materiálem, z něhož se začínají vyrábět i předměty denní potřeby.

Nože nejsou nicméně v této době jen nástrojem denního užívání. Železné nože jsou ceněným a prestižním artiklem. Jsou zároveň inovací ve své odolnosti vůči opotřebení, oproti archaickým nožům bronzovým, které se ve zkoumaném souboru sice ještě objevují, avšak postupně mizí až se ve fázi Ha C2 vytratí úplně a nože železné tak převezmou celkovou dominanci nejuniverzálnějšího nástroje tehdejší společnosti.

Železné nože z doby halštatské mají mnoho různých variant a každý exemplář nože je unikátní svébytnou jednotkou s vlastním tvarem a velikostí. Pro snahu zjistit něco o jejich chronologii a kontextuálním uložení jsem rozdělil nože do čtyř základných typů podle způsobu, jakým je vyvedena jejich rukojeť. V největším zastoupení jsou nože s trnovým řapem označované jako typ A a to v 95 % ze všech identifikovatelných rukojetí. Jedná se o železný trn, na který byla naražena střenka z organického materiálu.

Druhým typem se staly nože s jazykovitým řapem označovaným jako typ B, který coby železný plát prodlužuje tělo čepele a střenka na něj byla přidělána z obou postranních ploch. Tento způsob je mnohem složitější na výrobu a musel tak být i mnohem cennějším a prestižnějším artefaktem než nože s trnem, čemuž odpovídá i míra zastoupení v archeologických kontextech, ale také i postavení těchto nožů v rámci hrobové výbavy, kde se většinou jedná o nože přiřkládané do hrobů jako osobní milodar.

Třetí typ označovaný jako typ C má celokovovou rukojeť a přesto, že se nenašel v žádném z nejbohatších hrobů, osamoceně tvoří jediného zástupce tohoto typu na Moravě.

Čtvrtým typem, stejně tak osamoceným je nůž s kuličkou na patce trnu. Tento nůž je stejně tak ojedinělý jako nůž předchozí. Tyto čtyři typy však nejsou jedinými variantami typů, které lze v budoucnu v prostoru Moravy očekávat. Dalšími dosud neobjevenými typy mohou být nože navazující na tvary rukojetí z doby bronzové, avšak v železném provedení, které jsou v okolí halštatské Moravy zastoupeny několika analogiemi. Mohly by to být typy s kroužkem na konci rukojeti a také nože s rombickou rukojetí.

Nože pak byly dále rozděleny do variant podle tvaru čepelí, respektive podle tvaru ostří a hřbetu do pěti základních skupin:

Varianta 1 – je zastoupena noži s rovnou čepelí, s přihlédnutím na rovný tvar ostří.

Varianta 2 – obsahuje nože se srpovitě vyklenutým hřbetem a ostrím hřbet kopírujícím.

Varianta 3 – obsahuje nože s prohnutým hřbetem, jejich špička tak přesahuje tělo hřbetu.

Varianta 4 – je zastoupena noži s esovitě prohnutým hřbetem.

Varianta 5 – je zastoupena noži se zalomeným ostrím a čepelí.

U platěnické skupiny je patrná obliba ve variantě A1, nožů s rovnou čepelí a varinta A2 která je zde druhou nejoblíbenější je o celou polovinu exemplářů méně zastoupena v archeologických kontextech. U skupiny horákovské je to přesně naopak.

Všechny železné nože však mají jednu nepříjemnost a tou je koroze způsobující fragmentarizaci, těchto nástrojů. Nože tak občas bývá velice obtížné zařadit do jedné či oné varianty a typu. Často se zachová jen nic neříkající fragment, ve své práci jsem se však rozhodl i přesto některé více či méně nejasné artefakty pevně určit. Výsledkem je katalog obsahující celkem 289 hesel vážících se k určení halštatských nožů a jejich vyhodnocení v jádru práce.

Nože nejsou jediným zkoumaným předmětem. Katalog obsahuje i zmínky o srpech, kosách a břitvách. Jejichž fragmenty mohou být i často za těla nožů zaměněny. Halštatských břitev je v moravském prostoru poskrovnu, a tak práce spekuluje i nad rolí nože coby univerzálního nástroje, který mohl být k toaletnímu holení využíván. Došel jsem k jasnému závěru, že nože museli být k této činnosti využívány, alespoň některé vhodné typy, které funkci břitev mohou zastoupit.

Podobný problém je i s halštatskými srpy v platěnické a horákovské skupině. V celém prostoru bylo nakonec vytyčeno celkem sedm exemplářů, které podle tvaru a metrických hodnot splňovali zařazení mezi tyto artefakty. Podobně jako u břitev vyvstala otázka, zdali nemohli být srpy zastoupeny, určitými variantami srpů a došel jsem k závěru, že varianty 2, 4 a 5 mohli řeznou silou také zastoupit. Alespoň masivnější exempláře.

Celková typologie pro halštatské nože je nová, neboť o nepříliš lákavě vyhlížející, zdánlivě obyčejné předměty moc badatelů neprojevovalo zájem. Původní snaha vytvořit ucelenou chronologickou řadu typologie byla nereálná, díky fragmentarizaci a nedostatečné dokumentaci. Tvarové množství jednotlivých nožů a jejich celkový výskyt nejspíše nikdy neumožní, typologicky tyto varianty seřadit na chronologickou osu. Nicméně jsem vypočetl dvě chronologicky citlivější tendence, které by některé typy nožů mohly alespoň rámcově rozdělit na varianty starší a mladší. Jednu z těchto časově se ustanovujících tendencí má na svědomí nejspíše unikátní exemplář nože z Brna-Obřan z hrobu H 140, takzvaná machaira. Jedná se o dlouhý bojový nůž, či krátký meč datovaný společně s ostatními milodary z tohoto bohatého ženského knížecího hrobu do subfáze Ha C1a. Tento nůž se do prostoru Moravy dostal z oblasti Balkánu a jeho řezná síla, vytvořená unikátním tvarem čepele střídající konvexně konkávní esovitě prohnutý hřbet zavedla počátek trendu výskytu dlouhých esovitě prohnutých nožů varianty 4, některé tyto nože byly s původním vzhledem machairy téměř identické a často bývají řazena buď ještě do subfáze Ha C1a či Ha C1b. Varianty 4, které jsou mladší mají menší rozměry, a ne tak identický tvar s machairou.

Druhým možným chronologicky citlivým tvarem, vázaným taktéž na nejstarší fázi halštatu na Moravě, může být skutečnost, že některé nože mají zcela rovné ostří kopírující tvar podložky a jedná se o exempláře vycházejících z doby bronzové, pro kterou byly tyto tvary běžné. Tyto železné si tento trend drží i když je zastaralý a méně praktický a datace u některých těchto nožů potvrzuje, že se jedná o nože řazené do fáze Ha C1.

Uložení nožů v kontextu hrobů není ničím ohraničováno, nože se vyskytují samostatně i ve vícero exemplářích v rámci jediného hrobu. Objevují se jak v hrobech mužů žen i dětí, a to i v kontextu, který napovídá osobní vlastnictví nože u všech skupin zemřelých. Nože se však objevují pouze v bohatších hrobech, a lze tak touto skutečností i doložit jejich prestiž. Je však velice zajímavé, že na základě vyhodnocení kontextu nožů, patřilo téměř 70 % všech do hrobů vložených exemplářů k nějaké potravinové oběti, nejčastěji k masitému milodaru. Tato míra

rituálního obětování jídla v rámci elit a majetnějších jedinců jen dokazuje, jak bylo jídlo a nože pro nositele halštatské kultury důležité, a to nejenom v posmrtném životě.

Seznam použité literatury

Adámek, F. 1961: Pravěké hradisko u Obřan, Monografické práce Moravského muzea v Brně – Scientiae sociales I. Brno.

Adámek, F. 1972: Halštatský pohřeb v Býčí skále. Blansko.

Angelovski, B. 2018: Evolution of the Cutting Swords from the Republic of Macedonia. In: A. Jakimovski (ed.), *Folia Archaeologica Balcanica IV*. Skopje, 195–205.

Baarová, Z. – Mikulová, B. 2004: Halštatské žárové pohřebiště v Drnovicích (okr. Vyškov), *Pravěk Nová řada* 14, 287–331.

Baarová, Z. 2004a: Halštatské pohřebiště „Člupy“ u Maref, *Pravěk – nová řada* 14, 333–36.

Baarová, Z. 2007: Platěnické pohřebiště s komorovými hroby v Pustiměři. In: M. Salaš – K. Šabatová (ed.), *Doba popelnicových polí a doba halštatská. Příspěvky z IX. konference, Bučovice 3. – 6. 10. 2006*, Brno: Masarykova univerzita, 13–33.

Bátora, J. – Rassman, K. 2007: Nález železného nožíka v objektu ze závěru doby bronzové v Rybníku. In: M. Salaš – K. Šabatová (ed.), *Doba popelnicových polí a doba halštatská. Příspěvky z IX. konference, Bučovice 3. – 6. 10. 2006*, Brno: Masarykova univerzita, 35–51.

Čambal, R. 2015: Železné predmety z neskorej doby bronzovej a staršej doby železnej z Čvirigovca, *Zborník Slovenského národného múzea číslo, Archeológia číslo*, 211–219.

Čižmář, M. 2014: Mohylníky ve Ždánickém lese [Barrow fields in the Ždánice forest], *Pravěk, Supplementum* 27, Brno.

Čižmářová, J. 2004: Encyklopedie Keltů na Moravě a ve Slezsku. Praha.

Čižmářová, J. – Holubová, Z. 2011: Pod nadvládou železa. In: Procházka, R. (ed.), *Dějiny Brna 1. Od pravěku k ranému středověku*. Brno, 319–321.

Dobisíková, M. a kol. 2010: Halštatské pohřebiště ze Slavkova u Brna (okr. Vyškov). In: Furmánek, V. – Miroššayová, E. (eds.), *Popelnicové polia a doba halštatská*. Nitra, 57–99.

- Droberjar, E. 1999:* Dobřichov-Pičhora. Ein Brandgräberfeld der älteren römischen Kaiserzeit in Böhmen (Ein Beitrag zur Kenntnis der Marbod-Reichs). *Fontes Archaeologici Pragenses* 23. Praha.
- Dular, J. 2003:* Halštatske nekropole Dolenjske / Die hallstattzeitlichen Nekropolen in Dolenjsko. *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* 6. Ljubljana.
- Dumitrescu, V. 1968:* La nécropole tumulaire du premier âge du fer de Basarabi. *Dolj*.
- Faktor, Z. 1994:* Nože pravého muže. Magnet-press, Praha.
- Filov, B. 1932–1933:* Neuentdeckte thrakische Hügelgräber von Duvanlii, *Bulletin de l'Institut Archéologique bulgare* číslo, strany.
- Fojtík, P. – Golec, M. 2007:* Počátek platěnické kultury na základě nálezů z Prostějovska. In: M. Salaš – K. Šabatová (ed.), *Doba popelnicových polí a doba halštatská. Příspěvky z IX. Fojtík, P. 2020b:* Seloutky (okr. Prostějov) „Na Šťastných“, parc. č. 1693/4, *Přehled výzkumů* 61/1, 203–204.
- Gediga, B. – Józefowska, A. 2018a:* Cmentarzysko z wczesnej epoki żelaza w Domasławiu 10/11/12, pow. wrocławski. T. 1. Katalog. Wrocław: Fundacja Przyjaciół IAE PAN, Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Gediga, B. – Józefowska, A. 2018b:* Cmentarzysko z wczesnej epoki żelaza w Domasławiu 10/11/12, pow. wrocławski. T. 2. Tablice, cz. 1. Wrocław: Fundacja Przyjaciół IAE PAN, Instytut Archeologii i Etnologii PAN
- Geisler, M. 2009:* Hrušovany u Brna (okr. Brno-venkov), *Přehled výzkumů* 50, 9.
- Golec, M. – Fojtík, P. 2020:* Centrum platěnické skupiny východohalštatské kultury na Moravě. *Archaeologica Olomucensia* V. Olomouc.
- Golec, M. 2005:* Horákovská kultura. Dizertační práce: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity. Brno.
- Golec, M. 2017:* The Phenomenon of the Býčí Skála Cave. Landscape, Cave and Mankind. *Archaeologica Olomucensia* I. Olomouc.

Gottwald, A. 1928: Žárové hroby u Seloutek, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané 5, 1–14.

Guštin, M. 1974: Mahaire, Doprinis k povezavam Picena, Slovenije in Srednjega Podonavja v 7. stol. pr. n. št. Ljubljana.

Guštin, M. 1979: K začatkom železne době na severnem Jadranu. Ljubljana.

Hübsch, D. 2019: Halštatské nože a brousky v platěnické skupině. Nepublikovaný rkp. bakalářské diplomová práce KHI FF UP Olomouc.

Chytráček, M. – Metlička, M. 2004: Die Höhensiedlungen der Hallstatt- und Latènezeit in Westböhmen. Památky archeologické – Supplementum 16. Praha.

Jiráň, L. 2002: Die Messer in Böhmen. Prähistorische Bronzefunde VII/5. Stuttgart.

Kos, P. – Golec, M. 2007: Hrob č. K 895 v Modřicích u Brna. „Proces smíchání horákovské a kalenderberské materiální kultury“, *Pravěk NŘ* 17, 301–328.

Kos, P. 1999: Bratčice (Brno-venkov), *PV* 1995-1996, 337–338.

Kos, P. 2009: Modřice (okr. Brno-venkov), *Přehled výzkumů* 50, 310–311.

Kos, P. 2014: K upřesnění datace hrobu H 895 z Modřic. (Příspěvek k počátkům vývoje horákovské kultury na Brněnsku), *Zborník Slovenského národného múzea CVIII, Archeológia* 24, 37–58.

Kos, P. 2014a: Hroby horákovské kultury v mikroregionu říčky Šatavy. (S antropologickými a osteologickými posudky M. Dobisíkové, J. Kaly a M. Roblíčkové). Lokality: Ořechov, Syrovice, Sobotovice, Bratčice, Hrušovany u Brna, Vojkovice a Rajhrad (okr. Brno-venkov). Nepublikovaný rkp. ÚAPP Brno.

Kos, P. 2015: Halštatská nekropole Modřice 2. Hroby z tratí „Sádky“ a „Rybníky“.

Kos, P. 2020: Mohelno (okr. Třebíč) „Na Černých“, parc. č. 69/91, *Přehled výzkumů* 61/1, 201.

Kos, P. a kol. 2022: Nekropole halštatské kultury Modřice 2. Hroby z tratí Sádky a Rybníky. *Pravěk Supplementum* 38/1-2. Brno.

Koutecký, D. 1968: Velké hroby, jejich konstrukce, pohřební ritus a sociální struktura obyvatelstva bylanské kultury, *Památky archeologické* LIX, 400–487.

Makarová, E. 2017: Halštatská fáza pohřebiska v Moravičanech. Nепublikovaný rkp. dizertační práce ÚAM FF MU Brno.

Michálek, J. 2017: Mohylová pohřebiště doby halštatské (HA C–D) a časně laténské (LT A) v Jižních Čechách. Die Hügelgraber der Hallstatt- (Ha C–D) und Frühen Latènezeit (LT A) in Südböhmen. Praha.

Mírová, Z. – Golec, M. 2018: Hallstatt magnate graves from Brno-Holásky 1 and 2 in Central European context. *Archaeologiae Regionalis Fontes* 13. Olomouc.

Mírová, Z. – Golec, M. 2020: Centrum horákovské a platěnické skupiny/bývalé horákovské a platěnické skupiny na Moravě – elity a sociální model. In: Golec, M. – Fojtík, P., Centrum východohalštatské kultury na střední Moravě. *Archaeologica Olomucensia – Tomus 5*. Olomouc, 48–62.

Mírová, Z. 2017: Koně v době halštatské na Moravě [Horses in the Hallstatt period in Moravia]. Unpublished bachelor thesis deposited in the section of archeology of the Department of History of Faculty of Arts of the Palacky University in Olomouc.

Mírová, Z. 2019: The horse in the Bronze and Iron Ages in Moravia. *Archaeologica Olomucensia – Tomus 3*. Olomouc.

Mirtchev, M. 1965: Necropole thrace a tumuli au vill. de Dobrina, *Bulletin du Musée national á Varna* číslo, Varna.

Mokulková, B. 1999: Drnovice (okr. Vyškov), *Přehled výzkumů* 39 (1995–1996), 344–346.

Müller, S. 2012: Smolenice-Molpír, Sered' und Ratkovce. *Studien zu Siedlungen der frühen*

Nekvasil, J. 1962: Pronikání horákovské kultury do oblasti lužických popelnicových polí. *Sborník ČSSA* 2, 141–165.

Nekvasil, J. 1982: Pohřebiště lužické kultury v Moravičanech (textová a obrazová část). *Fontes Archaeologiae Moravicae* XIV/1–2. Brno.

- Parzinger, H. – Nekvasil, J. – Barth, F. E. 1995: Býčí skála-Höhle. Ein hallstattzeitlicher Höhlenopferplatz in Mähren, Römisch-Germanische Forschungen 54, Mainz am Rhein.*
- Pleiner, R. 1958: Základy slovanského železářského hutnictví v českých zemích, Vývoj přímé výroby železa z rud od doby halštatské do 12. století, Monumenta archaeologica VI, Praha.*
- Pleiner, R. 2000: Iron in archaeology, Archeologický ústav AVČR, Praha.*
- Podborský, V. 1965: Die Hallstattsiedlung in Těšetice. Fontes Archaeologici Pragenses 9. Praha*
- Podborský, V. 1970: Jihomoravská halštatská sídliště - I. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity řada E archeologicko-klasická 15, 7–102.*
- Podborský, V. 1972: Jihomoravská halštatská sídliště - II. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity řada E archeologicko-klasická 17, 5–54.*
- Podborský, V. 1980: Dvě nová halštatská pohřebiště na jižní Moravě, Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity E 25, 75–124.*
- Přichystal, A. – Náplava, M. 1995: Záhada Býčí skály, aneb jeskyně plná otazníků. Třebíč.*
- Přichystal, M. 2003: Pohřebiště kultury lužických popelnicových polí na „Nivkách“ u Slatinek, Nepublikovaná rkp. magisterské diplomové práce ÚAM FF MU Brno.*
- Quesada Sanz, F. 1992: Arma y símbolo: La Falcata Ibérica, Instituto de Cultura „Juan-Gil Albert“. Alicante.*
- Quesada Sanz, F. 1994: Máchaira, kopís, falcata. In: editor Homenaje a Francisco Torrent. Madrid.*
- Říhovský, J. 1956: Mohyla horákovské kultury v Morašicích na Moravě, Archeologické Rozhledy VIII, 13–18.*
- Salaš, M. – Šabatová K. 2007: Doba popelnicových polí a doba halštatská. Příspěvky z IX. konference, Bučovice 3.-6. 10. 2006. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita.*
- Sklenář, K. – Sklenářová, Z. – Slabina, M. 2002: Encyklopedie pravěku v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha.*

Sklenář, K. a kol. 1992: Archeologický slovník 2. Kovové artefakty 1. Národní muzeum, Praha.

Souchopová, V. – Stránský, K. 2008: Tajemství dávného železa. Archeometalurgie objektivem mikroskopu, Archaeologia historica, Brno.

Stegmann-Rajtár, S. 1992: Grabfunde der Älteren Hallstattzeit aus Südmähren. Košice.

Studeníková, E. 2007: Fragment einer hallstattzeitlichen Eisernen Sichel aus der

Stuchlík, S. 2004: Halštatské pohřebiště v Mohelnici u Zábřeha. In: O. Chvojka (ed.), Popelnicová pole a doba halštatská. Příspěvky z VIII. konference, České Budějovice 22.–24. 9. 2004. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 1. České Budějovice, 523–533.

Salaš, M. – Stuchlík, S. 2011: Civilizace doby bronzové. In: R. Procházka (ed.), Dějiny Brna 1. Od pravěku k ranému středověku. Brno, 227–318.

Štrof, A. 1996: Das hallstattzeitliche Gräberfeld in Vojkovice (Bez. Brno-venkov), Pravěk NŘ 5 (1995), 203–208.

Tichá Bambasová, S. 2019: Sídlní strategie v krajině křenovické sídelní aglomerace. Křenovice – „Hradisko“ a jeho zázemí v době halštatské. Nepublikovaný rkp. magisterské práce KHI UP Olomouc.

Zelina, R. 2013: Kovářství – řemeslo procházející staletími, srovnání a experiment, Diplomová práce, Brno.

Internetové zdroje:

Machaira, význam slova: <https://www.billmounce.com/greek-dictionary/machaira-0>

Katalog

Varianty nožů:

Nože dělíme podle tvaru uchycení pro střenku, na nože s trnem, s řapem a na nože s plnou litou rukojetí, dále na jednotlivé varianty, dle tvaru hřbetu čepele:

A – Nože s trnem

B – Nože s řapem

C – Nože s železnou rukojetí

D – Nože s kuličkou

1 – s rovným hřbetem

2 – s mírně vyklenutým hřbetem

3 – s prohnutým hřbetem

4 – s esovitě prohnutým hřbetem

5 – se zalomeným hřbetem

Podrobnější rozdělení je ještě určeno detaily, zdali má nůž výrazně zahnutou špičku, nebo pokud se na jeho hřbetu nachází výstupek.

Nože platěnické skupiny

1. *Drahanovice H 2/2014 – „Za kapličkou“, okr. Olomouc*

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: žárový hrob s kamenným závalem, mezi amforovitou zásobnicí a zvířecí kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 103 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 338, Tab. 2:14.

Uložení: VMO (Inv. č.: A 137 967)

Zbýlý inventář: 12 nádob, železná spona a 2 železné náramky

2. *Křenovice – „Trávníky“, okr. Přerov*

Hradisko platěnické skupiny

Datace: Ha D

Nálezový kontext: výšinné sídliště

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 165 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Podborský 1970, 39, 84, Tab. 30:20; Podborský 1972, 39.

Uložení: M Přerov, MZM

3. *Křenovice – „Trávníky“, okr. Přerov*

Hradisko platěnické skupiny

Datace: Ha D

Nálezový kontext: výšinné sídliště

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 98 mm, max. šířka čepele 11 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1970, 84, Tab. 30:20; Podborský 1972, 39.

Uložení: M Přerov, MZM

4. *Mohelnice H 4*

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 58 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Stuchlík 2004, 529, Obr. 3:3.

Uložení: M Přerov, MZM

5. *Mohelnice H 24*

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 112 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Stuchlík 2004, 531, Obr. 5:7.

Uložení: M Přerov, MZM

6. *Moravičany H 2 – „Dílečky“, okr. Šumperk*

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi spálenými kostmi dospělého jedince
Typologické zařazení: fragment železného nože varianta nejspíše číslo 1
Rozměry: délka 40 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Nekvasil 1982, 11–12, tab. 1:14; Makarová 2017, 11–12, tab. 1:7.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-2:10/53)
Zbylý inventář: 8 nádob, bronzový a železný inventář

7. Moravičany H 6 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, mezi spálenými kostmi dospělého jedince
Typologické zařazení: železný nůž se rozpadl a nezachoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Makarová 2017, 13–14; Nekvasil 1982, 13–14.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-6:12/53)
Zbylý inventář: 11 nádob

8. Moravičany H 7 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, mezi spálenými kostmi dospělého jedince
Typologické zařazení: fragmenty železného nože
Rozměry: délka 82 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Makarová 2017, 14, tab. 2:8; Nekvasil 1982, 14, tab. 3:14.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-7:12/53)
Zbylý inventář: 10 nádob, železný náramek

9. Moravičany H 29 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, nalezen v hrnci na spálených kostech blíže neurčeného jedince
Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Makarová 2017, 23, tab. 5:1; Nekvasil 1982, 23, tab. 10:2.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-29:4/54)
Zbylý inventář: 3 nádoby

10. Moravičany H 35 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami (mířil ostřím k nádobám a hrotem k urně)
Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Makarová 2017, 25, tab. 4:20; Nekvasil 1982, 25, tab. 13:3.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-35:9/54)
Zbylý inventář: 9 nádob, a železný inventář

11. Moravičany H 63 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, u hrnce (otočeným trnem na Z)
Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, pravděpodobně varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Makarová 2017, 33–34, tab. 10:5; Nekvasil 1982, 33–34, tab. 19:8.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-63:14/54)
Zbylý inventář: 7 nádob a 4 štěrčátka

12. Moravičany H 65 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami a urnou

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka 49 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Makarová 2017, 34, tab. 11:9; Nekvasil 1982, 34–35, tab. 20:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-65:12/54)

Zbylý inventář: 10 nádob a železné tyčky

13. Moravičany H 66 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělé ženy, na spálených kostech

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 2

Rozměry: délka 45 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 35, tab. 12:6; Nekvasil 1982, 35, tab. 21:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-66:10/54)

Zbylý inventář: 7 nádob, spona, náramek a bronzovým kroužek

14. Moravičany H 81 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami a amforou

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka 45 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 40, tab. 16:1; Nekvasil 1982, 40, tab. 25:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-81:09/54)

Zbylý inventář: 8 nádob a železný náramek

15. Moravičany H 89 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dítěte do šesti let, mezi dvěma nádobami (s ostřím obráceným ke dnu a ostřím k amfoře)

Typologické zařazení: Železný nůž, varianta číslo 1

Rozměry: délka 61 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 43, tab. 16:7; Nekvasil 1982, 43, tab. 28:18.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-89:12/58)

Zbylý inventář: 10 nádob a železná jehlice

16. Moravičany H 110 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u amfory (s ostřím obráceným k amfoře a trnem k S)

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2

Rozměry: délka 93 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 50–51, tab. 17:4; Nekvasil 1982, 50, tab. 34:16.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-110:10/58)

Zbylý inventář: 9 nádob a železná jehlice

17. Moravičany H 110 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 1

Rozměry: délka 92 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 50–51, tab. 17:6; Nekvasil 1982, 50, tab. 34:15.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-110:12/58)

Zbylý inventář: 9 nádob a železná jehlice

18. Moravičany H 207 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob nejspíše dospělého muže, u amfory

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 132 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 78, tab. 18:1; Nekvasil 1982, 78, tab. 64:1.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-207:23/60)

Zbylý inventář: 21 nádob, bronzová jehlice, železný inventář a korálek

19. Moravičany H 219 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u amfory (s ostřím směřujícím na amforu)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 98 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 80–81, tab. 17:10; Nekvasil 1982, 80, tab. 66:1.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-219:17/60)

Zbylý inventář: 16 nádob, bronzový náramek a železná jehlice

20. Moravičany H 256 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u zásobnice

Typologické zařazení: železný nůž s řapem, varianta B1

Rozměry: délka 66 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 89–90, tab. 18:5; Nekvasil 1982, 89–90, tab. 75:4.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-256:9/60)

Zbylý inventář: 8 nádob

21. Moravičany H 269 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého muže, mezi amforou a mísou

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 85 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 92–93, tab. 19:7; Nekvasil 1982, 93, tab. 80:5.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-269:9/60)

Zbylý inventář: 8 nádob, bronzový kroužek a 3 železné náramky

22. Moravičany H 275 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince byl zničen (fragmenty nádob a kostí byly roztroušené až k hrobu číslo 208, v jehož blízkosti byl nalezen i nůž)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 116 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 95, tab. 19:11; Nekvasil 1982, 95, tab. 81:24.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-275:6/60)

Zbýlý inventář: 5 nádob

23. Moravičany H 280 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi amforou a urnou (hrot nože směřoval k amfoře)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 se zahnutou špičkou čepele

Rozměry: délka 92 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Makarová 2017, 96, tab. 19:9; Nekvasil 1982, 96, tab. 83:1.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-280:14/60)

Zbýlý inventář: 13 nádob a bronzový kroužek

24. Moravičany H 299 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob nedospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: fragment železného nože s trnem

Rozměry: délka 29 mm, max. šířka čepele 11 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 102, tab. 20:11; Nekvasil 1982, 102, tab. 92:7.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-299:6/60)

Zbýlý inventář: 3 nádoby, železná jehlice a náramek

25. Moravičany H 300 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u urny

Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 202–203, tab. 21:2; Nekvasil 1982, 102–103, tab. 93:1.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-300:19/60)

Zbýlý inventář: 19 nádob a železný náramek

26. Moravičany H 311 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi dvěma amforami (obě měly v sobě šálek)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 118 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 106–107, tab. 21:4; Nekvasil 1982, 107, tab. 99:15.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-311:21/60)

Zbýlý inventář: 20 nádob a železná jehlice

27. Moravičany H 323 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C

Nálezový kontext: hrob ženy, u amfory (hrot mířil k amfoře)

Typologické zařazení: železný srp

Rozměry: délka 96 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Makarová 2017, 110, tab. 21:7; Nekvasil 1982, 110, tab. 101:3.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-323:9/60)
Zbýlý inventář: 6 nádob, železný předmět a přeslen

28. Moravičany H 540 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob nedospělého jedince, před miskou u V okraje stěny

Typologické zařazení: železný nůž se rozpadl

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Makarová 2017, 163; Nekvasil 1982, 163.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-540:13/61)

Zbýlý inventář: 12 nádob

29. Moravičany H 899 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami

Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 248, tab. 22:8; Nekvasil 1982, 248, tab. 241:3.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-899:11/64)

Zbýlý inventář: 10 nádob

30. Moravičany H 900 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob nedospělého jedince, pod výdutí amfory

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 72 mm, max. šířka čepele 26 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 248–249, tab. 23:2; Nekvasil 1982, 248, tab. 242:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-900:23/64)

Zbýlý inventář: 22 nádob, železný náramek a jehlice

31. Moravičany H 902 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob pravděpodobně dospělé ženy, u urny

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 99 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 250–251, tab. 23:6; Nekvasil 1982, 250–251, tab. 244:3.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-902:20/64)

Zbýlý inventář: 19 nádob, bronzový inventář a 2 železné náramky

32. Moravičany H 963 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u šálku mezi nádobami

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 52 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 266, tab. 24:2; Nekvasil 1982, 266, tab. 260:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-963:16/65)

Zbýlý inventář: 15 nádob a železný drát

33. Moravičany H 965 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u nádoby

Typologické zařazení: fragment železného nože s trnem, varianta nejspíše číslo 2

Rozměry: délka 54 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 267, tab. 24:4; Nekvasil 1982, 267, tab. 259:6.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-965:10/65)

Zbylý inventář: 10 nádob a železná jehlice

34. Moravičany H 966 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dítěte, u nádoby

Typologické zařazení: fragment železného nože s trnem varianta A1

Rozměry: délka 38 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 267–268, tab. 24:10; Nekvasil 1982, 267–268, tab. 261:3.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-966:17/65)

Zbylý inventář: 16 nádob, železná spona, jehlice a náramek

35. Moravičany H 969 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, u mísy

Typologické zařazení: fragment železného nože, nejspíše varianta číslo 1

Rozměry: délka 26 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 269, tab. 25:3; Nekvasil 1982, 269, tab. 262:14.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-969:7/65)

Zbylý inventář: 6 nádob

36. Moravičany H 971 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi hrnkem a amforou

Typologické zařazení: fragmenty železného nože, varianta číslo 2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 270, tab. 25:7; Nekvasil 1982, 270, tab. 263:10.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-971:8/65)

Zbylý inventář: 7 nádob a železná jehlice

37. Moravičany H 973 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob nedospělého jedince, vedle menší amfory

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 74 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 271–272, tab. 26:1; Nekvasil 1982, 271, tab. 264:12.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-973:22/65)

Zbylý inventář: 17 nádob, 3 železné náramky, drát a tyčinky

38. Moravičany H 976 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého muže, vedle mísy a pazourkového nožíku
Typologické zařazení: fragment železného nože s trnem
Rozměry: délka 45 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Makarová 2017, 272–273, tab. 25:14; Nekvasil 1982, 272–273, tab. 265:11.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-976:13/65)
Zbylý inventář: 11 nádob, bronzová jehlice a ŠI

39. Moravičany H 979 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami
Typologické zařazení: fragment železného nože s trnem, varianta nejspíše A1
Rozměry: délka 56 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Makarová 2017, 274, tab. 26:9; Nekvasil 1982, 274, tab. 267:8.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-979:16/65)
Zbylý inventář: 15 nádob a železná jehlice

40. Moravičany H 980 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, v rohu čtvercové jámy poblíž zásobnice (hrot nože směřoval k S rohu jámy)
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4
Rozměry: délka 123 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 6 mm
Literatura: Makarová 2017, 275, tab. 27:3; Nekvasil 1982, 275, tab. 267:10.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-980:9/65)
Zbylý inventář: 8 nádob, bronzový a železný náramek

41. Moravičany H 981 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, mezi popelnicí a amforou
Typologické zařazení: železný nůž (nůž má neúměrně široký hřbet), varianta číslo 2
Rozměry: délka 59 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 8 mm
Literatura: Makarová 2017, 275–276, tab. 26:12; Nekvasil 1982, 275–276, tab. 268:8.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-981:10/65)
Zbylý inventář: 9 nádob, bronzový inventář a železný náramek

42. Moravičany H 983 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami
Typologické zařazení: Železný nůž se rozpadl a nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Makarová 2017, 276–277; Nekvasil 1982, 276–277.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-983:11/65)
Zbylý inventář: 10 nádob, železný kroužek a jehlice

43. Moravičany H 989 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, nůž byl 3 cm ode dna v Z rohu hrobové jámy
Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Makarová 2017, 278–279, tab. 27:11; Nekvasil 1982, 278–279, tab. 269:16.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-989:22/65)
Zbylý inventář: 21 nádob, 3 železné náramky, jehlice a 2 šterchátka

44. Moravičany H 991 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi džbánem a mísou

Typologické zařazení: železný nůž s trnem

Rozměry: délka 81 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 280, tab. 28:3; Nekvasil 1982, 280, tab. 270:17.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-991:09/65)

Zbylý inventář: 8 nádob, železná jehlice a náramek

45. Moravičany H 995 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělé ženy, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 105 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 281–282, tab. 28:5; Nekvasil 1982, 281–282, tab. 271:9.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-995:13/65)

Zbylý inventář: 12 nádob a železná jehlice

46. Moravičany H 998 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dítěte, u urny

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2/5

Rozměry: délka 77 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 282–283, tab. 28:10; Nekvasil 1982, 282–283, tab. 271:12.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-998:19/65)

Zbylý inventář: 18 nádob

47. Moravičany H 998 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dítěte, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 132 mm, max. šířka čepele 29 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 282–283, tab. 28:11; Nekvasil 1982, 282–283, tab. 271:11.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-998:20/65)

Zbylý inventář: 18 nádob

48. Moravičany H 999 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, v míse pod výdutí amfory

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 283–284, tab. 29:1; Nekvasil 1982, 283, tab. 272:11.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-999:17/65)

Zbylý inventář: 16 nádob

49. Moravičany H 999 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami a amforou

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta číslo 1

Rozměry: délka 52 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 283–284, tab. 29:2; Nekvasil 1982, 283, tab. 272:12.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-999:18/65)

Zbylý inventář: 16 nádob

50. Moravičany H 1000 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u zásobnice

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 68 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 284–285, tab. 32:6; Nekvasil 1982, 284–285, tab. 273:8.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1000:20/65)

Zbylý inventář: 19 nádob, bronzový kroužek, jehlice a drátek, 2 železné zápony a tyčinky

51. Moravičany H 1002 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s řapem a bronzovým nýtem, varianta B1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 12 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Makarová 2017, 285–286, tab. 29:7; Nekvasil 1982, 285, tab. 268:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1002:3/65)

Zbylý inventář: 2 nádoby, železná jehlice a 3 skleněné korály

52. Moravičany H 1003 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A3

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 286, tab. 29:12; Nekvasil 1982, 286, tab. 269:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1003:5/65)

Zbylý inventář: 4 nádoby a železný artefakt

53. Moravičany H 1005 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4 s výstupkem

Rozměry: délka 99 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Makarová 2017, 286–287, tab. 33:3; Nekvasil 1982, 287, tab. 274:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1005:27/65)

Zbylý inventář: 26 nádob a 2 železné jehlice

54. Moravičany H 1005 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami a amforou (ostřím byl obrácený k amfoře)

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 55 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 286–287, tab. 33:4; Nekvasil 1982, 287, tab. 274:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1005:28/65)

Zbylý inventář: 26 nádob a 2 železné jehlice

55. Moravičany H 1006 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, nůž ležel nejspíše mezi amforou a vázou

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 31 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 288, tab. 29:13; Nekvasil 1982, 288, tab. 275:11.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1006:13/65)

Zbylý inventář: 12 nádob a železná jehlice

56. Moravičany H 1007 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, pod výdutí vázy

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 140 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 288–289, tab. 29:15 a 16; Nekvasil 1982, 288–289, tab. 276.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1007:14/65)

Zbylý inventář: 13 nádob, železný náramek a drát

57. Moravičany H 1021 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělé ženy, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 67 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 292, tab. 33:11; Nekvasil 1982, 292, tab. 278:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1021:7/65)

Zbylý inventář: 6 nádob

58. Moravičany H 1022/1 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C

Nálezový kontext: hrob dospělého muže, v míse, společně s druhým nožem

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 se zahnutou špičkou

Rozměry: délka 98 mm, max. šířka čepele 18 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 292–293, tab. 33:12; Nekvasil 1982, 293, tab. 278:12.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1122:12/65)

Zbylý inventář: 9 nádob, 2 železné jehlice a tyčinky

59. Moravičany H 1022/2 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, v míse společně s druhým nožem

Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka

čepel 19 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 292–293, tab. 33:13; Nekvasil 1982, 293, tab. 278:16.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1122:11/65)

Zbýlý inventář: 9 nádob, 2 železné jehlice a tyčinky

60. Moravičany H 1023 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2/5

Rozměry: délka 60 mm, max. šířka čepel 19 mm, max. tloušťka čepel 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 293–294, tab. 34:2; Nekvasil 1982, 293–294, tab. 279:17.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1023:18/65)

Zbýlý inventář: 17 nádob, bronzová jehlice

61. Moravičany H 1032 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince

Typologické zařazení: fragment železného nože s trnem, varianta nejspíše A2

Rozměry: délka 45 mm, max. šířka čepel 17 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 297–298, tab. 34:10; Nekvasil 1982, 297, tab. 282:28.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1032:28/65)

Zbýlý inventář: 26 nádob, železný drát a kroužek a štěrchátko

62. Moravičany H 1037 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: fragmenty železného nože, varianta číslo 1

Rozměry: délka 72 mm, max. šířka čepel 20 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 299, tab. 34:13; Nekvasil 1982, 299, tab. 283:3.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1037:3/65)

Zbýlý inventář: 2 nádoby

63. Moravičany H 1061 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 96 mm, max. šířka čepel 16 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 305, tab. 35:4; Nekvasil 1982, 305, tab. 288:3.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1061:3/65)

Zbýlý inventář: 2 nádoby a železná jehlice

64. Moravičany H 1067 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u hrnce

Typologické zařazení: fragmenty železného nože, varianta číslo 2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel 22 mm, max. tloušťka čepel 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 306–307, tab. 35:7; Nekvasil 1982, 306–307, tab. 289:22.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1067:17/65)

Zbýlý inventář: 17 nádob, bronzový drát a 2 železné náramky, jehlice a 2 hliněné korály

65. Moravičany H 1070 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 26 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 308, tab. 35:17; Nekvasil 1982, 308, tab. 290:16.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1070:12/65)

Zbýlý inventář: 11 nádob

66. Moravičany H 1071 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 110 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 309, tab. 36:2; Nekvasil 1982, 309, tab. 291:16.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1071:16/65)

Zbýlý inventář: 14 nádob, železný náramek, jehlice a přeslen

67. Moravičany H 1080 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u mísy

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 89 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 311–312, tab. 36:10; Nekvasil 1982, 311–312, tab. 293:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1080:24/65)

Zbýlý inventář: 23 nádob a železná jehlice

68. Moravičany H 1083 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 95 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Makarová 2017, 313, tab. 36:14; Nekvasil 1982, 313, tab. 292:9.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1083:3/65)

Zbýlý inventář: 2 nádoby a železná jehlice

69. Moravičany H 1087 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 se zahnutou špičkou

Rozměry: délka 70 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 314, tab. 37:7; Nekvasil 1982, 314, tab. 294:5.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1087:3/65)

Zbýlý inventář: 2 nádoby a železná jehlice

70. Moravičany H 1088 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého muže, u amfory společně s kamenným brouskem
Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2
Rozměry: délka 85 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Makarová 2017, 314, tab. 37:8; Nekvasil 1982, 314, tab. 294:13.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1088:8/65)
Zbylý inventář: 7 nádob a kamenný brousek

71. Moravičany H 1092 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u džbánu v JV rohu hrobové jámy
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4
Rozměry: délka 121 mm, max. šířka čepele 2 mm, max. tloušťka čepele 7 mm
Literatura: Makarová 2017, 315–316, tab. 38:2; Nekvasil 1982, 315, tab. 295:8.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1092:16/65)
Zbylý inventář: 15 nádob, 3 bronzové kroužky a železný náramek

72. Moravičany H 1093 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobou a amforou
Typologické zařazení: bronzový nůž, varianta číslo 1
Rozměry: délka 84 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 2 mm
Literatura: Makarová 2017, 316, tab. 42:9; Nekvasil 1982, 316, tab. 296:8.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1093:10/65)
Zbylý inventář: 9 nádob a železná jehlice

73. Moravičany H 1100 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha C2
Nálezový kontext: komorový dvojhrob, u urny vedle malé nádoby
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4
Rozměry: délka 133 mm, max. šířka čepele 27 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Makarová 2017, 319–320, tab. 42:7; Nekvasil 1982, 319, tab. 300:5.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1100:32/65)
Zbylý inventář: 27 nádob, 3 železné jehlice, kopí a 2 korálky

74. Moravičany H 1103 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u džbánu
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka 120 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Makarová 2017, 321–322, tab. 43:8; Nekvasil 1982, 322, tab. 297:16.
Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1103:11/65)
Zbylý inventář: 10 nádob, železný náramek a jehlice

75. Moravičany H 1105 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dítěte, mezi nádobami a JZ stěnou
Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta nejspíše A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Makarová 2017, 322–323, tab. 44:1; Nekvasil 1982, 322, tab. 302:10.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1105:12/65)
Zbýlý inventář: 11 nádob, železný náramek a drát

76. Moravičany H 1109 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, u mísy

Typologické zařazení: železný nůž se rozpadl a nezachoval

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Makarová 2017, 324–325; Nekvasil 1982, 324.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1109:11/65)

Zbýlý inventář: 10 nádob, 2 železné náramky a jehlice

77. Moravičany H 1114 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob nejspíše dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s krátkou železnou rukojetí a terčovitým zakončením, varianta C2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 15 mm

Literatura: Makarová 2017, 326, tab. 45:1; Nekvasil 1982, 323–324, tab. 301:16.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1114:3/65)

Zbýlý inventář: 2 nádoby, bronzový náramek a železná jehlice

78. Moravičany H 1119 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s řapem a železným nýtem, varianta B1

Rozměry: délka 69 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 327–328, tab. 46:6; Nekvasil 1982, 327, tab. 305:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1119:3/65)

Zbýlý inventář: 2 nádoby, železný kroužek a jehlice

79. Moravičany H 1126 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince

Typologické zařazení: fragment železné špičky nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 49 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 331–332, tab. 47:1; Nekvasil 1982, 332, tab. 309:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1126:21/65)

Zbýlý inventář: 20 nádob

80. Moravičany H 1127 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami a amforou

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 75 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 332–333, tab. 47:2; Nekvasil 1982, 322, tab. 310:7.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1127:10/65)

Zbýlý inventář: 9 nádob, železná jehlice

81. Moravičany H 1144 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: komorový hrob dospělého jedince (nejspíše muže) s kúlovými jamkami v rozích a s obvodovým žlabem, mezi mísou a šálkem

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 95 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 337–339, tab. 51:6; Nekvasil 1982, 337–339, tab. 313:2.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1144:31/66)

Zbylý inventář: 30 nádob, bohatý železný inventář a 2 skleněné korálky

82. Moravičany H 1144 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: komorový hrob dospělého muže s kúlovými jamkami v rozích a s obvodovým žlabem, vedle misky společně ještě s jiným kovovým předmětem

Typologické zařazení: fragment železné břitvy, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 37 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Makarová 2017, 337–339, tab. 51:7; Nekvasil 1982, 337–339, tab. 313:9.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1144:32/66)

Zbylý inventář: 30 nádob, bohatý železný inventář a 2 skleněné korálky

83. Moravičany H 1145 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1-D2b

Nálezový kontext: komorový hrob dospělého jedince (nejspíše muže) s kúlovými jamkami v rozích a s obvodovým žlabem, u misek

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 92 mm, max. šířka čepele 27 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 339–341; Nekvasil 1982, 340, tab. 314:14.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1145:20/66)

Zbylý inventář: 19 nádob, bronzový náramek, železná zápona a 3 skleněné korálky

84. Moravičany H 1146 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: komorový hrob dospělého jedince (nejspíše muže), mezi nádobami a amforou

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 127 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 341–342; Nekvasil 1982, 341, tab. 316:3.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1146:20/66)

Zbylý inventář: 14 nádob, bronzová jehlice, kroužek a železná šipka a 3 kopí

85. Moravičany H 1147 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: komorový hrob dospělého jedince (nejspíše muže) a dítěte s kúlovými jamkami v rozích, mezi mísou a amforou (hrot nože směřoval k amfoře)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 129 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 7 mm

Literatura: Makarová 2017, 342–344; Nekvasil 1982, 343, tab. 318:7.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1147:26a/66)

Zbylý inventář: 22 nádob a dvě hliněné svastiky

86. Moravičany H 1181 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi amforou a džbánkem

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 1

Rozměry: délka 73 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Makarová 2017, 353–354; Nekvasil 1982, tab. 324, tab. 323:19.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1181:22/66)

Zbylý inventář: 21 nádob, bronzový kroužek a 2 železné tyčinky

87. Moravičany H 1182 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi vázou a popelnicí (hrot nože směřoval k popelnici)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 354–356; Nekvasil 1982, tab. 325:1.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1182:31/66)

Zbylý inventář: 30 nádob, železná jehlice a drát

88. Moravičany H 1183 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 131 mm, max. šířka čepele 28 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Makarová 2017, 356–357; Nekvasil 1982, 356, tab. 326:18.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1183:25/66)

Zbylý inventář: 24 nádob a železná jehlice

89. Moravičany H 1247 – „Dílečky“, okr. Šumperk

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D3

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Makarová 2017, 375; Nekvasil 1982, 375, tab. 338:20.

Uložení: Muzeum Mohelnice (Inv. č.: 636-1247:06/68)

Zbylý inventář: 5 nádob, bronzová spona a 2 jehlice a železný artefakt

90. Podivice – „Na valech“ 1, okr. Vyškov

Výšinné sídliště / hradiště platěnická skupiny

Datace: Ha C1a (společně s ostatním inventářem)

Nálezový kontext: povrchový sběr

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 132 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Fojtík – Golec 2007, 75–90, tab. 78, 2:8.

91. Podivice – „Na valech“ 2, okr. Vyškov

Výšinné sídliště / hradiště platěnická skupiny

Datace: Ha C1a (společně s ostatním inventářem)

Nálezový kontext: povrchový sběr

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta číslo 1 se špičkou zahnutou dolů
Rozměry: délka 130 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Fojtík – Golec 2007, 75–90, tab. 78, 2:9.

92. Podivice – „Na valech“ 3, okr. Vyškov

Výšinné sídliště / hradiště platěnická skupiny
Datace: Ha C1a (společně s ostatním inventářem)
Nálezový kontext: povrchový sběr
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4
Rozměry: délka 74 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Fojtík – Golec 2007, 75–90, tab. 78, 2:10.

93. Podivice – „Na valech“ 4, okr. Vyškov

Výšinné sídliště / hradiště platěnická skupiny
Datace: Ha C1a (společně s ostatním inventářem)
Nálezový kontext: povrchový sběr
Typologické zařazení: železný srp
Rozměry: délka 153 mm, max. šířka čepele 29 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Fojtík – Golec 2007, 75–90, tab. 78, 2:13.

94. Prostějov-Domamyslice H 1/2016 – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: žárový hrob s kamenným závalem a konstrukcí, blízko amforovité zásobnice (v zásobnici byly šálky)
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 346, Tab. 10:16.
Zbýlý inventář: 19 nádob

95. Prostějov-Domamyslice H 2/2016 – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: žárový hrob s kamenným závalem, v míse
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5
Rozměry: délka 137 mm, max. šířka čepele 26 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 350, Tab. 14:4.
Zbýlý inventář: 14 nádob

96. Prostějov-Domamyslice H 4/2016 – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: žárový hrob s kamenným závalem a konstrukcí, blízko amforovité zásobnice (půlka hrobu byla narušena)
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 se zvednutou špičkou
Rozměry: délka 80 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 359, Tab. 23:5.
Zbýlý inventář: 8 nádob

97. Pustiměř H 2/84 – „Pod grefty“, okr. Vyškov

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha C2-D1
Nálezový kontext: žárový komorový hrob s kamenným závalem (v hrobě mohli být pohřbeni dva jedinci), u amforovité zásobnice

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka 87 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Baarová 2007, 15–16, tab. 8:11.
Uložení: (Inv. č.: A10412)
Zbylý kontext: harfovité spona a talířovitá mísa atd.

98. Pustiměř H 4/84 – „Pod grefty“, okr. Vyškov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem a konstrukcí, vedle zvířecích kostí, blízko amforovité zásobnice
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka 149 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Baarová 2007, 16, tab. 9:8.
Uložení: (Inv. č.: A10432)

99. Pustiměř H 1/85 – „Pod grefty“, okr. Vyškov

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha C2-D1
Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem, u zvířecí kosti
Typologické zařazení: fragmenty železného nože, varianta číslo 1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Baarová 2007, 17, tab. 13:1.
Uložení: (Inv. č.: A10346)

100. Seloutky H 2/1926 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha C2b
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž varianta nejspíše číslo 1
Rozměry: délka 78 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 366, Tab. 30:21.
Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

101. Seloutky H 13/1926 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 1
Rozměry: délka 65 mm, max. šířka čepele 12 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 372, Tab. 36:A/1.
Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

102. Seloutky H 14/1926 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 372, Tab. 36:B1.
Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

103. Seloutky H 24/1934 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami a urnou

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 128 mm, max. šířka čepele 27 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 376 Tab. 40:15.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

104. Seloutky H 26/1934 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 154 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 379, Tab. 43:7.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

105. Seloutky H 1/2012 Kašina – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s řapem a s nýtem, varianta B5

Rozměry: délka 111 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 385, Tab. 49:18.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

106. Seloutky H 1/2012 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s řapem a s nýtem, varianta B1

Rozměry: délka 92 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 389, Tab. 53:A/3.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

107. Seloutky H 4d/2012 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 78 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 391, Tab. 55:B/5.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

108. Seloutky H 6/2012 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, uprostřed hrobu mimo nádoby a urnu

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 141 mm, max. šířka čepele 22 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 398, Tab. 62:A/23.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

109. Seloutky H 8/2012 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: hrob, u zvířecích kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A3

Rozměry: délka 115 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 403, Tab. 67:15.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

110. Seloutky H 10/2012 – „Na Šťastných“ 1, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob, v urně

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 se zahnutou špičkou (mohlo by se jednat o břitvu)

Rozměry: délka 92 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:8.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

111. Seloutky H 10/2012 – „Na Šťastných“ 2, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami u zvířecích kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 109 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:4.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

112. Seloutky H 10/2012 – „Na Šťastných“ 3, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami u zvířecích kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 113 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 407, Tab. 71:6.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

113. Seloutky H 1/2017 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 4

Rozměry: délka 113 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 418, Tab. 82:15.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

114. Seloutky H 2/2017 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2

Rozměry: délka 93 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Golec – Fojtík 2020, 423, Tab. 87:4.

Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

115. Seloutky H 3/2017 – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha D1
Nálezový kontext: hrob, u zvířecích kostí
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 429, Tab. 93:8.
Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

116. Seloutky H 4/2017 – „Na Šťastných“ 1, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha D1
Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami u zvířecích kostí
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka 110 mm, max. šířka čepele 18 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 436, Tab. 100:17a.
Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

117. Seloutky H 4/2017 – „Na Šťastných“ 2, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: Ha D1
Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami u zvířecích kostí
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka 53 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Golec – Fojtík 2020, 436, Tab. 100:17b.
Uložení: Muzeum a galerie v Prostějově

118. Slatinky PH 19 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, v urně společně s jehlicí a přeslenem
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka 98 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Přichystal 2003, 125, tab. V/PH 19:1.
Uložení: VMO (Inv. č.: A51245)
Zbýlý inventář: 4/5 nádob

119. Slatinky PH 27 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob bez kremace (možná kenotaf), společně ještě s jedním nožem u amforovité zásobnice, v níž byl šálek
Typologické zařazení: fragment železného nože
Rozměry: délka 64 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Přichystal 2003, 126, tab. VII/PH 27:7.
Uložení: VMO (Inv. č.: A51265)
Zbýlý inventář: 9 nádob, bronzová záušnice a železná jehlice

120. Slatinky PH 27 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob bez kremace (možná kenotaf), společně s předchozím nožem u amforovité zásobnice, v níž byl šálek
Typologické zařazení: fragment železného nože
Rozměry: délka 57 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 7 mm

Literatura: Přichystal 2003, 126, tab. VII/PH 27:8.
Uložení: VMO (Inv. č.: A51266)
Zbylý inventář: 9 nádob, bronzová záušnice a železná jehlice

121. Slatinky PH 31 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dítěte, u žební kosti (Inv. č.: G3123 – podle osteologické analýzy by se mohlo jednat o žebro lidské, které bylo možná lehce přepálené)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 119 mm, max. šířka čepele 26 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, 127, tab. X/PH 31:4.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51287)

Zbylý inventář: 4 nádoby a železná jehlice

122. Slatinky PH 37 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi amforovitou zásobnicí a zvířecí končetinou

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka 73 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, 127, tab. XI/PH 37:5.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51294)

Zbylý inventář: 6 nádob a bronzový slitek

123. Slatinky PH 46 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi nádobami a zvířecí kostí

Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 96 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Přichystal 2003, 128–129, tab. XIV/PH 46:2.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51216)

Zbylý inventář: 4 nádoby

124. Slatinky PH 47 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob mezi urnou a zvířecí kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 145 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, 129, tab. XV/PH 47:13.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51241b)

Zbylý inventář: 8 nádob, 2 bronzové záušnice, bronzová jehlice a puklice a 2 železné jehlice

125. Slatinky PH 61 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, v urně překryté mísou

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 3 (tvar nože by se dal také interpretovat jako břitva)

Rozměry: délka 74 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, 130, tab. XVIII/PH 61:2.

Uložení: VMO (Inv. č.: A50958)
Zbylý inventář: 2 nádoby a železná jehlice

126. Slatinky PH 71 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, na zvířecí kosti u amforovité nádoby

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 104 mm, max. šířka čepel 13 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, 131–132, tab. XIX/PH 71:4.

Uložení: VMO (Inv. č.: A50976)

Zbylý inventář: 7 nádob

127. Slatinky PH 74 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem, u amforovité nádoby, v níž byl šálek a u zvířecí kosti

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2

Rozměry: délka 75 mm, max. šířka čepel 18 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, 132, tab. XX/PH 74:5.

Uložení: VMO (Inv. č.: A50983)

Zbylý inventář: 9 nádob

128. Slatinky PH 78 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, u amforovité zásobnice

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 2

Rozměry: délka 62 mm, max. šířka čepel 23 mm, max. tloušťka čepel 2 mm

Literatura: Přichystal 2003, 132–133, tab. XXI/PH 78:3.

Uložení: VMO (Inv. č.: A50991)

Zbylý inventář: 8 nádob

129. Slatinky PH 81 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, mezi amforovitou nádobou a zvířecí kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 58 mm, max. šířka čepel 16 mm, max. tloušťka čepel 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, 133, tab. XXII/PH 81:3.

Uložení: VMO (Inv. č.: A50997)

Zbylý inventář: 4 nádoby

130. Slatinky PH 84 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, u amforovité nádoby

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 106 mm, max. šířka čepel 23 mm, max. tloušťka čepel 3 mm

Literatura: Přichystal 2003, 133–134, tab. XXIII/PH 84:4.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51002)

Zbylý inventář: 12 nádob

131. Slatinky PH 86 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, u amforovité nádoby

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 se zahnutou špičkou

Rozměry: délka 82 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, 134, tab. XXIV/PH 86:8.

Uložení: VMO (Inv. č.: A 51009)

Zbýlý inventář: 12 nádob

Další hroby mají nálezovou situaci neztotožněnou s artefakty nožů. Nejprve uvedu jen nálezové kontexty z hrobů, kde se nože našly a poté artefakty nožů rozeberu zvlášť z typologického hlediska s uvedením příslušných inventárních čísel.

132. Slatinky H 94 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem, mezi amforovitými nádobami a druhý mezi urnou a zvířecí kostí

Typologické zařazení: 2 kusy železných nožů

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 135.

Uložení: VMO

133. Slatinky H 99 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem, u amforovité nádoby

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 136.

Uložení: VMO

Zbýlý inventář: 5 nádob, 2 přesleny a chřestítka

134. Slatinky H 103 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 136.

Uložení: VMO

Zbýlý inventář: 3 nádoby a bronzová záušnice

135. Slatinky H 106 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem se dvěma pohřby, jeden nůž ležel vedle urny A, druhý vedle urny B, mísy a zvířecí kostí

Typologické zařazení: 2 kusy železných nožů

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 137.

Uložení: VMO

Zbylý inventář: 17 nádob, 4 bronzové záušnice a dalších 5 bronzových fragmentů a železná jehlice

136. Slatinky H 113 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, v urně

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 138.

Uložení: VMO

Zbylý inventář: 3 nádoby a kostěné šídlo

137. Slatinky H 114 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem se třemi pohřby (dva z nich byly dětské), u amforovité zásobnice a u zvířecí kosti

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 138.

Uložení: VMO

Zbylý inventář: 16 nádob, 2 bronzové záušnice a náramek

138. Slatinky H 118 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob s kamenným závalem (2 dětské pohřby), mezi amforovitou nádobou a zvířecí kostí

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 139.

Uložení: VMO

Zbylý inventář: 7 nádob a bronzová záušnice

139. Slatinky H 119 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, v urně.

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 139.

Uložení: VMO

140. Slatinky H 129 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, nalezen severně od urny u zvířecí kosti

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Přichystal 2003, 140.

Uložení: VMO

Zbylý inventář: bronzová jehlice

- 141. Slatinky H 136 – „Nivky“, okr. Prostějov**
Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob bez kremace (možná kenotaf), u amforovité nádoby
Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Přichystal 2003, 141.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 9 nádob, přeslen a citrín
- 142. Slatinky H 143 – „Nivky“, okr. Prostějov**
Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Přichystal 2003, 142.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 8 nádob
- 143. Slatinky H 148 – „Nivky“, okr. Prostějov**
Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob se 2 pohřby, východně od nádob u zvířecích kostí
Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Přichystal 2003, 143.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 7 nádob a přeslen
- 144. Slatinky H 153 – „Nivky“, okr. Prostějov**
Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob dospělého jedince, mezi amforovitou nádobou a zvířecí kostí
Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Přichystal 2003, 144.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 5 nádob a 10 skleněných korálků
- 145. Slatinky H 165 – „Nivky“, okr. Prostějov**
Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, mezi urnou a amforovitou nádobou na zvířecích kostech
Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Přichystal 2003, 145–146.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 8 nádob, železný náramek a spona
- 146. Slatinky H 168 – „Nivky“, okr. Prostějov**
Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob (porušený orbou), u amforovité nádoby

Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Přichystal 2003, 146.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 11 nádob

147. Slatinky H 171 – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, v amforovité zásobnici společně se šálkem
Typologické zařazení: železný nůž
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Přichystal 2003, 146–147.
Uložení: VMO
Zbylý inventář: 6 nádob, 13 korálků s očky, chřestítka a KPI

148. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1
Rozměry: délka 45 mm, max. šířka čepel 19 mm, max. tloušťka čepel 5 mm
Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:5.
Uložení: VMO (Inv. č.: A033434/8a)

149. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: fragment železného nože
Rozměry: délka 31 mm, max. šířka čepel 19 mm, max. tloušťka čepel 5 mm
Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:6.
Uložení: VMO (Inv. č.: A033434/8b)

150. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž varianta číslo 2
Rozměry: délka 89 mm, max. šířka čepel 15 mm, max. tloušťka čepel 4 mm
Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:7.
Uložení: VMO (Inv. č.: A033434/8c)

151. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2
Rozměry: délka 59 mm, max. šířka čepel 16 mm, max. tloušťka čepel 5 mm
Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:8.
Uložení: VMO (Inv. č.: 033434/8d)

152. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: fragment železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 59 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:9.

Uložení: VMO (Inv. č.: A5118b)

153. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 7 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:10.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51153a)

154. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta nejspíše číslo A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:11.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51081a)

155. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 („dýkovitý“ tvar)

Rozměry: délka 98 mm, max. šířka čepele 11 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:12.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51878)

156. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 88 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXX:13.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51086)

157. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 43 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:1.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51156b)

158. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:2.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51051)

159. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 83 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:3.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51154)

160. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 143 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:4.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51150)

161. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 68 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:5.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51156a)

162. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 89 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:6.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51185)

163. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný trn nože

Rozměry: délka 25 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:7.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51050a)

164. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka 27 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 7 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:8.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51153b)

165. Slatinky H? – „Nivky“, okr. Prostějov

Hrob platěnické skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž nejspíše s trnem, varianta nejspíše číslo 5

Rozměry: délka 87 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Přichystal 2003, tab. LXXI:9.

Uložení: VMO (Inv. č.: A51279)

Nože horákovské skupiny

1. Bošovice H 2 – „U dvou závor“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A3

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 46, Taf. 93:10; Čížmář 2014, 28–29, obr. 28:10.

Uložení: MZM (Inv. č.: PA1722/38)

2. Bošovice mohyly – „U dvou závor“, okr. Vyškov

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: mohyla

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2 s čepelí odsazenou od spodu

Rozměry: délka 66 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: dokumentace autor

Uložení: MZM (Inv. č.: PA 2976/38)

3. Bošovice mohyly – „U dvou závor“, okr. Vyškov

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: mohyla

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1 s dvojitým odsazením čepele

Rozměry: délka 119 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: dokumentace autor

Uložení: MZM (Inv. č.: PA 2978/38)

4. Bratčice H 1 – „Melčanská“, okr. Brno-venkov

Hroby horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: birituální hrob klanového knížete (s kremací) bronzové situle

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 140 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Kos 2014, 22–38, tab. 19:30; Kos 1999, 337–338.

Uložení: MZM (Inv. č.: 90/96-100/30)

Zbylý inventář: celkem 20 keramických nádob, 5 ks bronzových nádob, železné kopí, svorky rožen, zvířecí kosti atd.

5. Brno-Holásky H 1 – „U Tuřan“ 1, okr. Brno-město

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, kontext neznámí

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 1

Rozměry: délka 92 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Mírová – Golec 2018, 18, 77, tab. 9:3.

Uložení: MZM

6. Brno-Holásky H 1 – „U Tuřan“ 2, okr. Brno-město

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, kontext neznámí (nůž se skládá ze dvou kusů)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 147 mm, max. šířka čepele 19 mm, max. tloušťka čepele 4 a 7 mm

Literatura: Mírová – Golec 2018, 18, 77, tab. 9:4–5.

Uložení: MZM (Inv.č.: SAÚ 536, SPÚ 347)

7. Brno-Holásky H 2 – „U Tuřan“ 1, okr. Brno-město

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, kontext neznámí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 128 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 10, Taf. 5:7; Mírová – Golec 2018, 19, 77, tab. 9:1a, b

Uložení: MZM

8. Brno-Holásky H 2 – „U Tuřan“ 2, okr. Brno-město

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, kontext neznámí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 97 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 10, Taf. 5:8; Mírová – Golec 2018, 19, 77, tab. 9:2a, b

Uložení: MZM

9. Brno-Holásky H 3 – „U Tuřan“, okr. Brno-město

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: žárový hrob, v urně

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo A2

Rozměry: délka 120 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 11, Taf. 7:5; Mírová – Golec 2018, 17, 21.

Uložení: MZM (Inv. č.: 273/1-1/13/59)

Zbylý inventář: 12 nádob

10. Brno-Holásky H 4 – „U Tuřan“, okr. Brno-město

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: žárový komorový hrob, u mísy zhruba uprostřed hrobu

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka 22 mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Mírová – Golec 2018, 22–23.
Uložení: MZM (Inv. č.: 273/1-1/59)
Zbylý inventář: 12 nádob

11. Brno-Holásky 1959 – „U Tuřan“, okr. Brno-město

Hrob horákovské skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob, u mísy
Typologické zařazení: železný nůž s trnem varianta A2
Rozměry: délka 113 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 6 mm
Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 12, Taf. 8:3.
Uložení: MZM (Inv. č.: 273/113/59)

12. Brno-Obřany H 140 – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1a
Nálezový kontext: ženský kostrový knížecí hrob
Typologické zařazení: masivní železný tzv. „bojový“ nůž typu Machaira, varianta číslo 1/2
Rozměry: délka 197 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Golec 2005, 38–43, tab. 12; Podborský 1970, Taf. 58.
Uložení: MZM
Zbylý inventář: prestižní železné předměty

13. Brno-Obřany H 169 – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1a
Nálezový kontext: mužský kostrový knížecí hrob
Typologické zařazení: fragmenty železného nože s trnem, varianta asi A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Golec 2005, 38–43, tab. 12:4; Podborský 1970, Taf. 58.
Uložení: MZM
Zbylý inventář: prestižní železné předměty a kamenný brousek

14. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka 91 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59061)

15. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem, varianta A4
Rozměry: délka 123 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59062)

16. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno

Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka 82 mm, max. šířka čepele 12 mm, max. tloušťka čepele 2 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59063)

17. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka 78 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 2 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59064)

18. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5
Rozměry: délka 78 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59139)

19. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s řapem, varianta B4
Rozměry: délka 113 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 6 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59 177)

20. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem varianta A1
Rozměry: délka 141 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 2 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 59178)

21. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno
Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: bronzový nůž s trnem varianta A1
Rozměry: délka 109 mm, max. šířka čepele 20 mm, max. tloušťka čepele 2 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 100279)

22. Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

Hradisko – nezařazeno

Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: železný nůž s trnem varianta A1
Rozměry: délka 131 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 100280)

23. Brno-Zábrdovice – okr. Brno-město

Datace: /
Nálezový kontext: /
Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 5
Rozměry: délka 73 mm, max. šířka čepele 16 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: dokumentace autor
Uložení: MZM (inv. č.: 64325)

24. Brno-Židenice H 1 nebo H 2 – „kasárna“, okr. Brno-město

Hrob horákovské skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž s řapem, varianta B2
Rozměry: délka 187 mm, max. šířka čepele 25 mm, max. tloušťka čepele 4 mm
Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 14, Taf. 15:9.
Uložení: MZM (Inv. č.: SAÚ 1666)

25. I Bučovice-Marefy H 45 – „Člupy“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny
Datace: /
Nálezový kontext: hrob
Typologické zařazení: železný nůž s kuličkou na konci řapu, typ D2
Rozměry: délka 125 mm, max. šířka čepele 27 mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Baarová 2004a, 358, obr. 7:3

26. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny
Datace: Ha D1-D2
Nálezový kontext: jeskyní svatyně
Typologické zařazení: železný srp
Rozměry: délka 248 mm, max. šířka čepele 87 mm, max. tloušťka čepele 5 mm
Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:403.

27. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny
Datace: Ha D1-D2
Nálezový kontext: jeskyní svatyně
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A3 nebo železný srp
Rozměry: délka 143 mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:404.

28. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny
Datace: Ha D1-D2
Nálezový kontext: jeskyní svatyně

Typologické zařazení: železný nůž s trnem a s oktagonální kostěnou rukojetí, zdobené soustřednými kroužky, varianta A3
Rozměry: délka 143 mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele 3 mm
Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:405.

29. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: jeskyní svatyně

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1/2

Rozměry: délka 125 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:406.

30. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: jeskyní svatyně

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A3

Rozměry: délka 138 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:407.

31. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: jeskyní svatyně

Typologické zařazení: železný nůž s trnem s výstupkem na hřbetu, varianta A2/3

Rozměry: délka 195 mm, max. šířka čepele 23 mm, max. tloušťka čepele 6 mm

Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:408.

32. Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko

Kultovní místo horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: jeskyní svatyně

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2/3

Rozměry: délka 152 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 5 mm

Literatura: Parzinger – Nekvasil – Barth 1995, 179–183, 247, Taf. 45:409.

33. Horákov H 10 – „Nová seč“, okr. Brno-venkov

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s řapem, varianta B1

Rozměry: délka 115 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 17, Taf. 20:17.

Uložení: MZM (Inv. č.: 64693)

34. Horákov H 12 – „Nová seč“, okr. Brno-venkov

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: fragment železného nože pravděpodobně s řapem a otvorem pro nýt

Rozměry: délka 75 mm, max. šířka čepele 26 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 17, Taf. 21:11.

Uložení: MZM

35. Hrušovany u Brna H 1 – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: bohatý kostrový komorový hrob

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Kos 2014, 43–95, tab. 158:5; Geisler 2009, 309.

Uložení: MZM (Inv. č.: 117/08-200/44)

Zbylý inventář: 15 nádob, toreutika a velmi bohatý bronzový a železný inventář atd. (celkem 58 položek)

36. Hrušovany u Brna H 2 – „U Tří mostů“ 1, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: bohatý birituální komorový dvojhrob, nalezen samostatně

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel 25 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Kos 2014, 48–95, Tab. 159:13; Geisler 2009, 309.

Uložení: MZM (Inv. č.: 117/08-238/12)

Zbylý inventář: 12 nádob, opaskové garnitury, bronzové kroužky a knoflíky a železné kroužky, jehlice a udidla atd. (celkem 38 položek)

37. Hrušovany u Brna H 2 – „U Tří mostů“ 2, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: bohatý birituální komorový dvojhrob, v plechové železné pochvě v souvislosti s železnými pásovými garniturami mužských krojů

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Kos 2014, 48–95, Tab. 159:23; Geisler 2009, 309.

Uložení: MZM (Inv. č.: 117/08-238/23)

Zbylý inventář: 12 nádob, opaskové garnitury, bronzové kroužky a knoflíky a železné kroužky, jehlice a udidla atd. (celkem 38 položek)

38. Hrušovany u Brna H 2 – „U Tří mostů“ 3, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: bohatý birituální komorový dvojhrob, v plechové železné pochvě v souvislosti s železnými pásovými garniturami mužských krojů

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta nejspíše A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel 20 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Kos 2014, 48–95, Tab. 159:23e; Geisler 2009, 309.

Uložení: MZM (Inv. č.: 117/08-238/36)

Zbylý inventář: 12 nádob, opaskové garnitury, bronzové kroužky a knoflíky a železné kroužky, jehlice a udidla atd. (celkem 38 položek)

39. Hvězdlice, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: žárový hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 74 mm, max. šířka čepel 23 mm, max. tloušťka čepel 5 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 47, Taf. 95:8.

Uložení: (Inv. č.: PA2210/38)
Zbylý inventář: 10 nádob

40. Hvězdlice, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: žárový hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 125 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 47, Taf. 95:9.

Uložení: (Inv. č.: PA2209/38)

Zbylý inventář: 10 nádob

41. Hustopeče – „Šibenky“, okr. Břeclav

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: kostrový hrob, nůž byl uložen v ssv části hrobu u skeletu ovce

Typologické zařazení: železný nůž

Literatura: Kos 2014, 30–31.

Zbylý inventář: bronzové kroužky, železný „c“- náramek

42. Ivančice-Němčice – „Na komani“, okr. Brno-venkov

Horákovská skupina

Datace: /

Nálezový kontext: povrchový sběr

Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 36.

Zbylý inventář: keramika, přesleny, KPI nástroje a zvířecí kosti (inventář se nedochoval)

43. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 125 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:55.

Uložení: MZM (Inv.č: 61282)

44. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 101 mm, max. šířka čepele 12 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:56.

Uložení: MZM (Inv.č: 61281)

45. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 67 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:57.

Uložení: MZM, Muzeum řemesel Moravské Budějovice

46. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 60 mm, max. šířka čepele 9 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:58.

Uložení: MZM (Inv.č: 61232)

47. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: fragment špičky železného nože, varianta číslo 1

Rozměry: délka 52 mm, max. šířka čepele 12 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:59.

Uložení: MZM (Inv.č: 61233)

48. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: fragment špičky železného nože, varianta číslo 1

Rozměry: délka 33 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:60.

Uložení: MZM, Muzeum řemesel Moravské Budějovice

49. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 100 mm, max. šířka čepele 13 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:61.

Uložení: MZM, Muzeum řemesel Moravské Budějovice

50. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž nejspíše s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 49 mm, max. šířka čepele 12 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:62.
Uložení: MZM, Muzeum řemesel Moravské Budějovice

51. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2/3

Rozměry: délka 80 mm, max. šířka čepele 10 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:63.

Uložení: MZM (Inv.č: 61279)

52. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: fragment špičky železného nože, varianta nejspíš číslo 2 (dle tvaru a rozměrů by se mohlo jednat o srp)

Rozměry: délka 69 mm, max. šířka čepele 30 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:64.

Uložení: MZM, Muzeum řemesel Moravské Budějovice

53. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2 možná A4

Rozměry: délka 73 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:65.

Uložení: MZM (Inv.č: 61230)

54. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný srp nebo kosák (další části zahnuté čepele s odpovídajícími metrickými vlastnostmi, je tento artefakt řazen jako kosa či srp)

Rozměry 1: délka 152 mm, max. šířka čepele 35 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Rozměry 2: délka 60 mm, max. šířka čepele 39 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: dokumentace autor, Podborský 1972, 10–12, 36–37, tab. 41:66.

Uložení: MZM (Inv.č: 61283)

55. Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: výšinné sídliště na ostrožně (materiál je smíchán z osmi jaroměřických lokalit a nelze jej roztrždit)

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2 (tvar čepele by mohl být interpretován i jako břitva)

Rozměry: délka 101 mm, max. šířka čepele 27 mm, max. tloušťka čepele 2 mm

Literatura: Podborský 1972, 10–12, 36–37, Tab. 41:68.
Uložení: MZM, Muzeum řemesel Moravské Budějovice

56. Jířkovice H 1 – „Na Parvízu“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, u pravé ruky pohřbeného

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5

Rozměry: délka 88 mm, max. šířka čepele 21 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 18, Taf. 23:7.

Uložení: (Inv. č.: PA56-35-84)

(Na této lokalitě byl v druhém hrobě nalezen také železný nůž, nebyl však nikdy publikován.)

57. Klentnice H 62 – „Pavlovské vrchy“, okr. Břeclav

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: fragment špičky železného nože, varianta nejspíše číslo 1

Rozměry: délka 64 mm, max. šířka čepele 32 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 35, Taf. 67:3.

Zbýlý inventář: 15 nádob, brousek, spona a přeslen

58. Medlice – okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob, ze sbírky J. Mašky

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1972, 41.

Uložení: MZM

Zbýlý inventář: střepy, přeslen, hliněný kotouč

59. Modřice H 11/1997 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: kostrový hrob

Typologické zařazení: železný nůž, varianta A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 5–6; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 17–18, 146, Obr 55:6.

Uložení: MZM (Inv. č.: 67/97-H11-21)

Zbýlý inventář: 16 nádob, 2 přesleny, ŠI, železná spona a zvířecí kosti

60. Modřice H 40/1997 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b

Nálezový kontext: žárový komorový hrob, u zvířecí kostry

Typologické zařazení: velký železný porcovací nůž, varianta A4

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 6–7; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 18–19, 146, Obr 55:3.

Uložení: MZM (Inv. č.: 67/97-H40-14)

Zbýlý inventář: 13 nádob, 2 železné nánožníky a 2 spony

61. Modřice H 801 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovský skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: hrob (čtyři oddělené kremace), v míse společně s jehlicí a jantarovými korálky

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 12–13; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 22–23, 146, Obr 55:5.

Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-103/23)

Zbýlý inventář: 12 nádob, bronzový a železný inventář

62. Modřice H 809 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b

Nálezový kontext: kostrový hrob, mezi nádobami a zvířecí kostí

Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 15; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 25.

Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-131/08)

Zbýlý inventář: 11 nádob, železný a bronzový inventář, 2 přesleny a skleněné kobaltové korálky (23 ks)

63. Modřice H 818 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: kostrový komorový hrob, u amforovité nádoby a mísy

Typologické zařazení: železný nůž s řapem, varianta B2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 17–19; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 27, 146, Obr 55:13.

Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-139/13)

Zbýlý inventář: 9 nádob, bohatý železný a bronzový inventář a korálky

64. Modřice H 822 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b

Nálezový kontext: kostrový komorový hrob

Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 20–21; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 30.

Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-144/09)

Zbýlý inventář: 14 nádob přeslen a zvířecí kost

65. Modřice H 824 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b

Nálezový kontext: hrob, u zvířecí kosti

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 21; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 30.

Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-146/02)

Zbýlý inventář: 11 nádob

66. Modřice H 827 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: kostrový hrob, u amforovité nádoby
Typologické zařazení: železný nůž s trnem se zbytky dřeva se nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Kos 2015, 21–22; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 31.
Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-150/08)
Zbylý inventář: 7 nádob, bronzové kroužky (3 ks), a skleněné korálky

67. Modřice H 832 – „Sádky“ 1, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1
Nálezový kontext: žárový hrob, u amforovité nádoby
Typologické zařazení: fragmenty železného nože se nedochovaly
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Kos 2015, 24–25; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 33.
Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-156/10)
Zbylý inventář: 11 nádob, železné a bronzové slitky

68. Modřice H 832 – „Sádky“ 2, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1
Nálezový kontext: žárový hrob, na spálených kostech
Typologické zařazení: fragment železné čepel nože se nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Kos 2015, 24–25; Kos 2009, 310–311.
Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-156/9)
Zbylý inventář: 11 nádob, železné a bronzové slitky

69. Modřice H 834 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1b
Nálezový kontext: žárový komorový hrob, nalezen pod talířem s bronzovou jehlicí
Typologické zařazení: železný nůž s trnem se nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Kos 2015, 25–26; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 35.
Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-160/15)
Zbylý inventář: 13 nádob, další jehlice, jantarové korálky a zvířecí kosti

70. Modřice H 835 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2-D1
Nálezový kontext: kostrový hrob, mezi nádobami
Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Kos 2015, 26; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 35–36.
Uložení: MZM (Inv. č.: 82/03-161/06)
Zbylý inventář: 8 nádob, 2 přesleny, železná spona a bronzové a železné kroužky

71. Modřice H 838 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1b
Nálezový kontext: žárový komorový hrob, mezi nádobami u zvířecích kostí
Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Kos 2015, 27–28; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 37.

Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-164/16)
Zbylý inventář: 13 nádob

72. Modřice H 840 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2
Nálezový kontext: kostrový hrob, u levého ramena a amforovité nádoby
Typologické zařazení: železný nůž s řapem, varianta B
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Kos 2015, 28; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 38, 146, Obr 55:8a, 8b.
Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-166/17)
Zbylý inventář: 16 nádob, zudidlo a bronzová jehlice

73. Modřice H 878 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2-D1
Nálezový kontext: kostrový komorový hrob, v oválné míse vedle amforovité nádoby
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Kos 2015, 29; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 39, 146, Obr 55:9.
Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-206/14)
Zbylý inventář: 11 nádob, 2 přesleny, pinzeta, železné a bronzové kroužky a železné harfovité spony

74. Modřice H 895 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C1a
Nálezový kontext: žárový komorový hrob, na spálených kostech mezi amforovitou nádobou a zvířecími kostmi
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Kos 2015, 30–31; Kos 2009, 310–311; Kos – Golec 2007, 301–328; Kos 2022, 40–41, 146, Obr 55:10.
Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-223/13)
Zbylý inventář: 15 nádob, bronzová jehlice a železný přívěsek

75. Modřice H 1802 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha D1-D2
Nálezový kontext: žárový komorový hrob, u zvířecích kostí a u amforovitých nádob
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Kos 2015, 33–35; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 44–45, 146, Obr 55:11.
Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-230/23)
Zbylý inventář: 23 nádob, bronzové náramky (5ks), přesleny (3ks), korálky, stěrchátko a s železný kroužek

76. Modřice H 1803 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha D1-D2
Nálezový kontext: kostrový hrob, u levé pánevní kosti
Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm
Literatura: Kos 2015, 35; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 45.

Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-231/02)

Zbylý inventář: 12 nádob, bronzový náramek, jantarové korálky a 2 železné předměty

77. Modřice H 1865 – „Sádky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: kostrový hrob, mezi nádobou a kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 37–38; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 47–48, 146, Obr 55:15.

Uložení: MZM (Inv. č.: 104/03-394/05)

Zbylý inventář: 6 nádob, bronzové a železné náramky (5 ks), železné nánožníky (3 ks), jehlice (3 ks), přeslen a jantarové korálky

78. Modřice H 1/1995 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b-C2

Nálezový kontext: kostrový hrob, u jedné ze zvířecích kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 7–8; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 16, 146, Obr 55:1.

Uložení: MZM (Inv. č.: 7/95-H1/01)

Zbylý inventář: 19 nádob, kostěné šídlo

79. Modřice H 3/1995 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: kostrový hrob, u zvířecích kostí

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 9; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 17, 146, Obr 55:14.

Uložení: MZM (Inv. č.: 7/95-H3/04)

Zbylý inventář: 3 nádoby, bronzové a jantarové korálky, bronzové kroužky (3 ks) a železný předmět

80. Modřice H 2/1997 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b

Nálezový kontext: žárový hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 10–11; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 21–22, 146, Obr 55:2.

Uložení: MZM (Inv. č.: 140/97-H2-27)

Zbylý inventář: 17 nádob, bohatý bronzový a železný inventář, ŠI, železné kopí, železné kroužky a kamenný závěsný brousek a jantar

81. Modřice H 3802 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: žárový hrob, v JJZ části

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 44–45; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 55–56.

Uložení: MZM (Inv. č.: 60/08-1249/04)

Zbylý inventář: 1 nádoba

82. Modřice H 3807 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: birituální hrob, u nádoby vedle zvířecí kosti

Typologické zařazení: fragment železného nože

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 46–47; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 57.

Uložení: MZM (Inv. č.: 60/08-1293/28)

Zbylý inventář: 15 nádob, železný náramek, spona, jehlice, noppenringy (8 ks), ŠI a jantarové korálky (6 ks)

83. Modřice H 3814 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b-C2

Nálezový kontext: birituální hrob, u urny s jehlicí zvířecími kostmi a mísou

Typologické zařazení: železný rituální nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 48–49; Kos 2009, 310–311.

Uložení: MZM (Inv. č.: 60/08-1159/21)

Zbylý inventář: 14 nádob, mazanice a železné jehlice

84. Modřice H 3816 – „Rybníky“ 1, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: birituální hrob, u zvířecích kostí

Typologické zařazení: fragmenty železného nože, varianta A3

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 58–59; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 67–68.

Uložení: MZM (Inv. č.: 60/08-1327/19)

Zbylý inventář: 14 nádob, parohové kladivo, kamenný brousek s otvorem (v puse pohřbeného jedince), železný hrot a zápona

85. Modřice H 3816 – „Rybníky“ 2, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1-D2

Nálezový kontext: birituální hrob, u urny a zvířecích kostí

Typologické zařazení: železný nůž, varianta A3

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 58–59; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 67–68.

Uložení: MZM (Inv. č.: 60/08-1327/18)

86. Modřice H 3846 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: kostrový komorový hrob, u zvířecích kostí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Kos 2015, 60–62; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 70–71, 146, Obr 55:7.

Uložení: MZM (Inv. č.: 41/09-3168/46)

Zbylý inventář: cca 39 nádob, železná udidla, ŠI, bronzové kroužky (3 ks), jehlice a knoflík

87. Modřice H 3848 – „Rybníky“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: porušený kostrový hrob u pravého ramene

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, A

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Kos 2015, 63–64; Kos 2009, 310–311; Kos 2022, 72.

Uložení: MZM (Inv. č.: 42/09-3170/33)

Zbýlý inventář: 15 nádob, kamenný brousek, železný předmět a ŠI

88. Mohelno – „sv. Antoníček“, okr. Třebíč

Mohyla horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: pravděpodobně ženský hrob

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 4

Rozměry: délka 87 mm, max. šířka čepel 17 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 45, Taf. 90:1; Golec 2005, 370–371.

Uložení: (Inv. č.: Nr. 89/II)

Zbýlý inventář: spona a bronzový inventář

89. Morašice H 1 – „U mohyly“, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: birituální hrob (u nože se také našly zbytky dřeva, mohlo by jít o pozůstatek pochvy či střenky)

Typologické zařazení: železný nůž s „mečovitou“ čepelí, varianta číslo 1

Rozměry: délka 105 mm, max. šířka čepel 27 mm, max. tloušťka čepel 7 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 53, Taf. 107:12; Říhovský 1956, 13–44; Golec 2005, 86, 372.

Uložení: (Inv. č.: 632-54/55)

Zbýlý inventář: více než 20 nádob, bronzový a železný inventář

90. Neslovice-Zbýšov, okr. Brno-venkov

Sídliště horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: sídliště

Typologické zařazení: železný nůž

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Podborský 1972, 42.

Uložení: NM Praha

Zbýlý inventář: keramika, KPI, hliněný závěsek, přesleny, závaží, mazanice a kamenný brousek

91. Oslavany – „Náporky“, okr. Brno-venkov

Sídliště horákovské skupiny

Datace: Ha D

Nálezový kontext: výšinné sídliště

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 152 mm, max. šířka čepel 14 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Podborský 1972, 43; Podborský 1970, 86, tab. 32:12.

Uložení: MZM

92. Oslavany – „Náporky“, okr. Brno-venkov

Sídliště horákovské skupiny

Datace: Ha D

Nálezový kontext: výšinné sídliště

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 131 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Literatura: Podborský 1972, 43; Podborský 1970, 86, tab. 32:13.

Uložení: MZM

93. Ořechov H 1 – okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2-D1

Nálezový kontext: mužský hrob

Typologické zařazení: silně zkorodovaný železný nůž nejspíše s trnem, varianta číslo A2

Rozměry: délka 108 mm, max. šířka čepele 24 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 22, Taf. 34:1, Kos 2014, 6–18.

Uložení: MZM (Inv. č.: 64779)

Zbýlý kontext: 11 nádob

94. Podolí – „Palouk“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob ženy s dítětem

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 111 mm, max. šířka čepele 28 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 27, Taf. 49:4.

Uložení: MZM (Inv. č.: 438/47)

Zbýlý kontext: 10 nádob

95. Rajhrad H 1 – okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C1b-C2

Nálezový kontext: komorový hrob s minimálně dvěma (asi ženskými) žárovými pohřby, v rohu mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž, nejspíše varianta číslo 2

Rozměry: délka 32 mm, max. šířka čepele 9 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Kos 2014, 173–182, tab. 146:8.

Uložení: (Inv. č.: 180/13-28)

Zbýlý inventář: 18 nádob, bronzové kroužky (3 ks), jehlice a železná harfovité spona

96. Slavkov u Brna H 1 – „Rauscher“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: kostrový hrob s kamenným závalem, u J okraje společně s miskou a kostrou domácího zvířete

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2

Rozměry: délka 130 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Dobisíková a kol. 2010, 60–63, obr. 13:6.

Uložení: (Inv. č.: 83/00-501/6)

97. Slavkov u Brna H 2 – „Rauscher“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: kostrový hrob, mezi nádobami

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 70 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Dobisíková a kol. 2010, 66–69, obr. 19:9.

Uložení: (Inv. č.: 54/01-2/9)

98. Slavkov u Brna H 3 – „Rauscher“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: žárový hrob, mezi spálenými kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 145 mm, max. šířka čepele 15 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Dobisíková a kol. 2010, 71–74, obr. 22:19.

99. Slavkov u Brna H 4 – „Rauscher“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: kostrový hrob, v misce

Typologické zařazení: nejspíše železný srp

Rozměry: délka 125 mm, max. šířka čepele 17 mm, max. tloušťka čepele 3 mm

Literatura: Dobisíková a kol. 2010, 75–76, obr. 23:12.

100. Suchohrdly H 1 – „Starý Zámek“, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 58, Taf. 118:12.

Zbylý inventář: 9 nádob, přeslen a železný inventář

101. Šaratice – „Pískovna za hřbitovem“, okr. Vyškov

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka 142 mm, max. šířka čepele 18 mm, max. tloušťka čepele 4 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 48, Taf. 97:2

Uložení: Muzeum Slavkov (Inv. č.: 1048/1-23/54)

Zbylý inventář: 20 nádob

102. Štěpánovice – okr. Třebíč

Sídlištní jámy horákovské skupiny

Datace: Ha D

Nálezový kontext: sídliště

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 95 mm, max. šířka čepele 18 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1970, 86, Tab. 34:7; Podborský 1972, 47.

Uložení: MZM

Zbylý inventář: keramika, přesleny, bronzový drát a zvířecí čelist

103. Štěpánovice – okr. Třebíč

Sídlištní jámy horákovské skupiny

Datace: Ha D

Nálezový kontext: sídliště

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 69 mm, max. šířka čepele 14 mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Podborský 1970, 86, Tab. 34:8; Podborský 1972, 47.

Uložení: MZM

Zbylý inventář: keramika, přesleny, bronzový drát a zvířecí čelist

104. Těšetice H 1 – „Vinohrady“, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel 18 mm, max. tloušťka čepel 3 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 59, Taf. 121:7.

Uložení: (Inv. č.: 5600)

Zbylý inventář: 8 nádob

105. Těšetice H 5 – „Vinohrady“ 1, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 86 mm, max. šířka čepel 20 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 60, Taf. 126:1.

Uložení: (Inv. č.: 10840)

Zbylý inventář: 6 nádob, bronzový a železný inventář, brousek a 2 další nože

106. Těšetice H 5 – „Vinohrady“ 2, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 100 mm, max. šířka čepel 22 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 60, Taf. 126:2.

Uložení: (Inv. č.: 10841)

Zbylý inventář: 6 nádob, bronzový a železný inventář, brousek a 2 další nože

107. Těšetice H 5 – „Vinohrady“ 3, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, nejspíše varianta A1

Rozměry: délka 60 mm, max. šířka čepel 22 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 60, Taf. 126:3.

Uložení: (Inv. č.: 10842)

Zbylý inventář: 6 nádob, bronzový a železný inventář, brousek a 2 další nože

108. Těšetice H 6 – „Vinohrady“ 1, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka 72 mm, max. šířka čepel 16 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 61, Taf. 127:10.

Uložení: (Inv. č.: 12997)

Zbylý inventář: 9 nádob a další nůž

109. Těšetice H 6 – „Vinohrady“ 2, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž, varianta číslo 3

Rozměry: délka 41 mm, max. šířka čepel 16 mm, max. tloušťka čepel 4 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 61, Taf. 127:11.

Uložení: (Inv. č.: 12996)

Zbylý inventář: 9 nádob a další nůž

110. Trstěnice H 1 – „Rybník“, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4

Rozměry: délka 138 mm, max. šířka čepel 30 mm, max. tloušťka čepel 3 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 63, Taf. 133:2.

Uložení: (Inv. č.: 1115)

Zbylý inventář: 6 nádob

111. Vedrovice H 2 – „Za kostelem“, okr. Znojmo

Hrob horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž, varianta nejspíše číslo 2

Rozměry: délka 73 mm, max. šířka čepel 16 mm, max. tloušťka čepel 5 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 64–65, Taf. 137:4.

Uložení: (Inv. č.: 64325)

Zbylý inventář: 9 nádob, bronzový a železný inventář

112. Velké Hostěrádky H 10 – okr. Vyškov

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A5 s výstupkem na hřbetu

Rozměry: délka 99 mm, max. šířka čepel 22 mm, max. tloušťka čepel – mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 40–41, Taf. 80:4.

Uložení: (Inv. č.: PA1816/38)

Zbylý inventář: 15 nádob, brousek a bronzový inventář

113. Velké Hostěrádky H 12 – okr. Vyškov

Mohyla horákovské skupiny

Datace: /

Nálezový kontext: hrob

Typologické zařazení: fragmenty železného nože

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel 24 mm, max. tloušťka čepel 5 mm

Literatura: Stegmann-Rajtár 1992, 41, Taf. 84:14.

Uložení: (Inv. č.: PA1409/38)

Zbylý inventář: 15 nádob

114. Vojkovice H 5 – „Vokovické Nivy“ 1, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: žárový kolektivní hrob, v amforovité zásobnici

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A4/5
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 119–121, obr. 92:16.
Uložení: (Inv. č.: 76/94-5-16)
Zbylý inventář: minimálně 22 nádob

115. Vojkovice H 5 – „Vokovické Nivy“ 2, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2
Nálezový kontext: žárový kolektivní hrob, uprostřed hrobu blízko amforovitých zásobnic
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 119–121, obr. 92:17.
Uložení: (Inv. č.: 76/94-5-17)

116. Vojkovice H 7 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2-D1
Nálezový kontext: birituální dvojhrob muže do 20 let a žárový blízko nepopsaný pohřeb, uprostřed hrobu u amforovité zásobnice
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta nejspíše A3
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 122–123.
Uložení: (Inv. č.: 76/94-7-3)

117. Vojkovice H 62 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2
Nálezový kontext: žárový dvojhrob, mezi amforovitou nádobou a osudím, ležící přímo u osudí
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 132–133, obr. 107:14.
Uložení: (Inv. č.: 76/94-62-14)

118. Vojkovice H 67 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha C2
Nálezový kontext: žárový dvojhrob dospělých jedinců
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 135–137, obr. 111:15.
Uložení: (Inv. č.: 76/94-67-15)

119. Vojkovice H 109 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny
Datace: Ha D1
Nálezový kontext: hrob dospělého muže, v míse
Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1
Rozměry: délka – mm, max. šířka čepel – mm, max. tloušťka čepel – mm
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 140–141, obr. 117:5.
Uložení: (Inv. č.: 76/94-109-5)

120. Vojkovice H 110 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: hrob dospělé ženy, blízko amforovité zásobnice

Typologické zařazení: železný nůž se nedochoval

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 143–144.

Uložení: (Inv. č.: 76/94-110-1)

121. Vojkovice H 111 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: bohatý komorový hrob ženy, blízko zvířecí kosti u amforovité zásobnice

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta nejspíše A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 145–149, obr. 124:19.

Uložení: (Inv. č.: 76/94-111-19)

122. Vojkovice H 117 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D2

Nálezový kontext: kostrový hrob ženy do 30 let, u pravého předloktí

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A2

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 150–152, obr. 126:15.

Uložení: (Inv. č.: 76/94-117-15)

123. Vojkovice H 119 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha D1

Nálezový kontext: kostrový hrob ženy do 40 let, uprostřed hrobu mezi tělem a nádobami a zvířecími kostmi

Typologické zařazení: železný nůž s trnem, varianta A1

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 156–162, obr. 132:17.

Uložení: (Inv. č.: 76/94-119-17)

124. Vojkovice H 128 – „Vokovické Nivy“, okr. Brno-venkov

Hrob horákovské skupiny

Datace: Ha C2

Nálezový kontext: žárový hrob, v osudí překrytém miskou, společně s bronzovou jehlicí

Typologické zařazení: železný nůž nejspíše s řapem s otvorem pro nýt, varianta B1 (možná se jedná o břitvu)

Rozměry: délka – mm, max. šířka čepele – mm, max. tloušťka čepele – mm

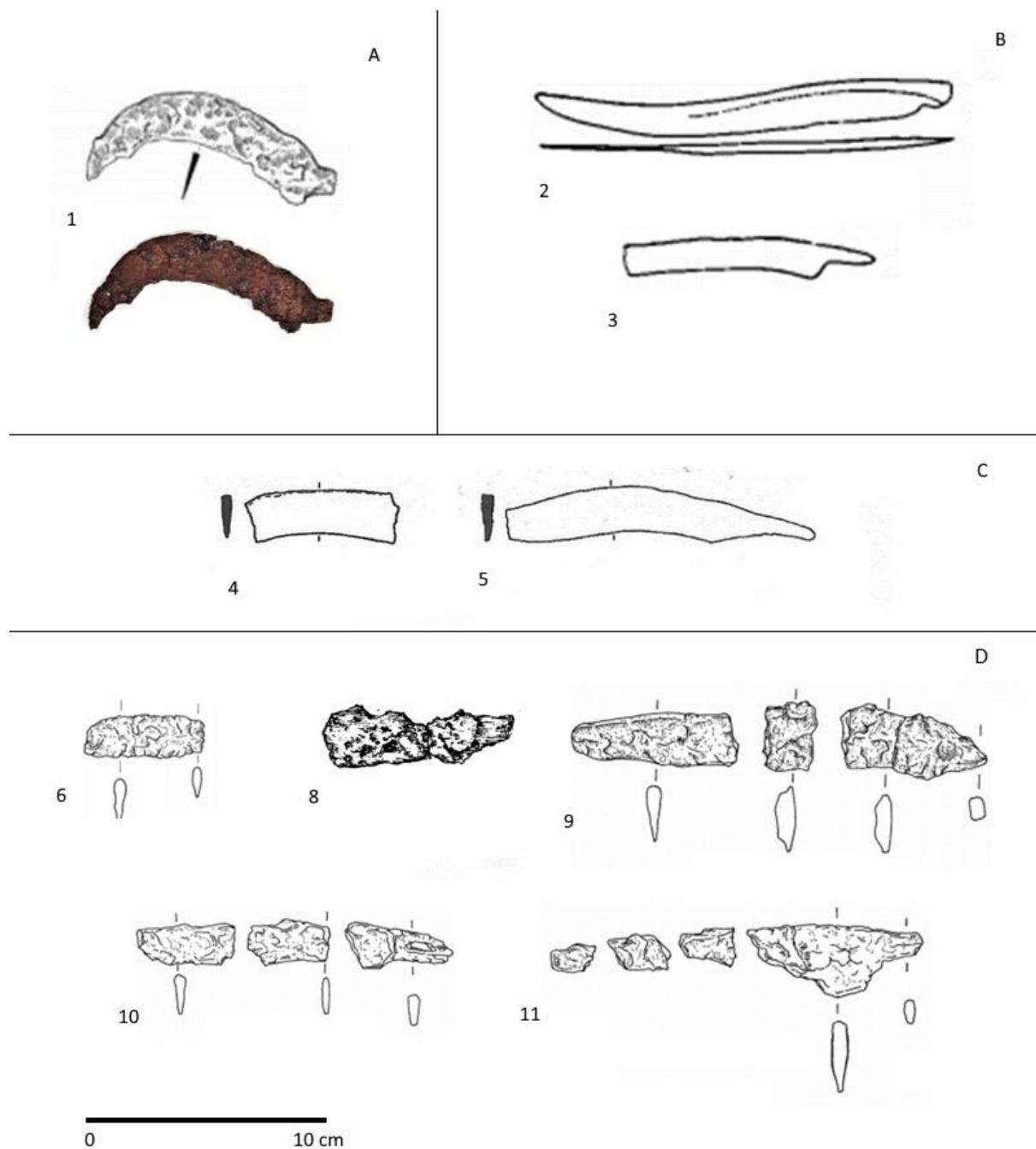
Literatura: Golec 2005, tab. 163; Kos 2014, 162, obr. 138:4.

Uložení: (Inv. č.: 76/94-128-14)

Obrazová příloha

Nože jsou v tabulkách uspořádány dle čísel v katalogu

Platěnická skupina

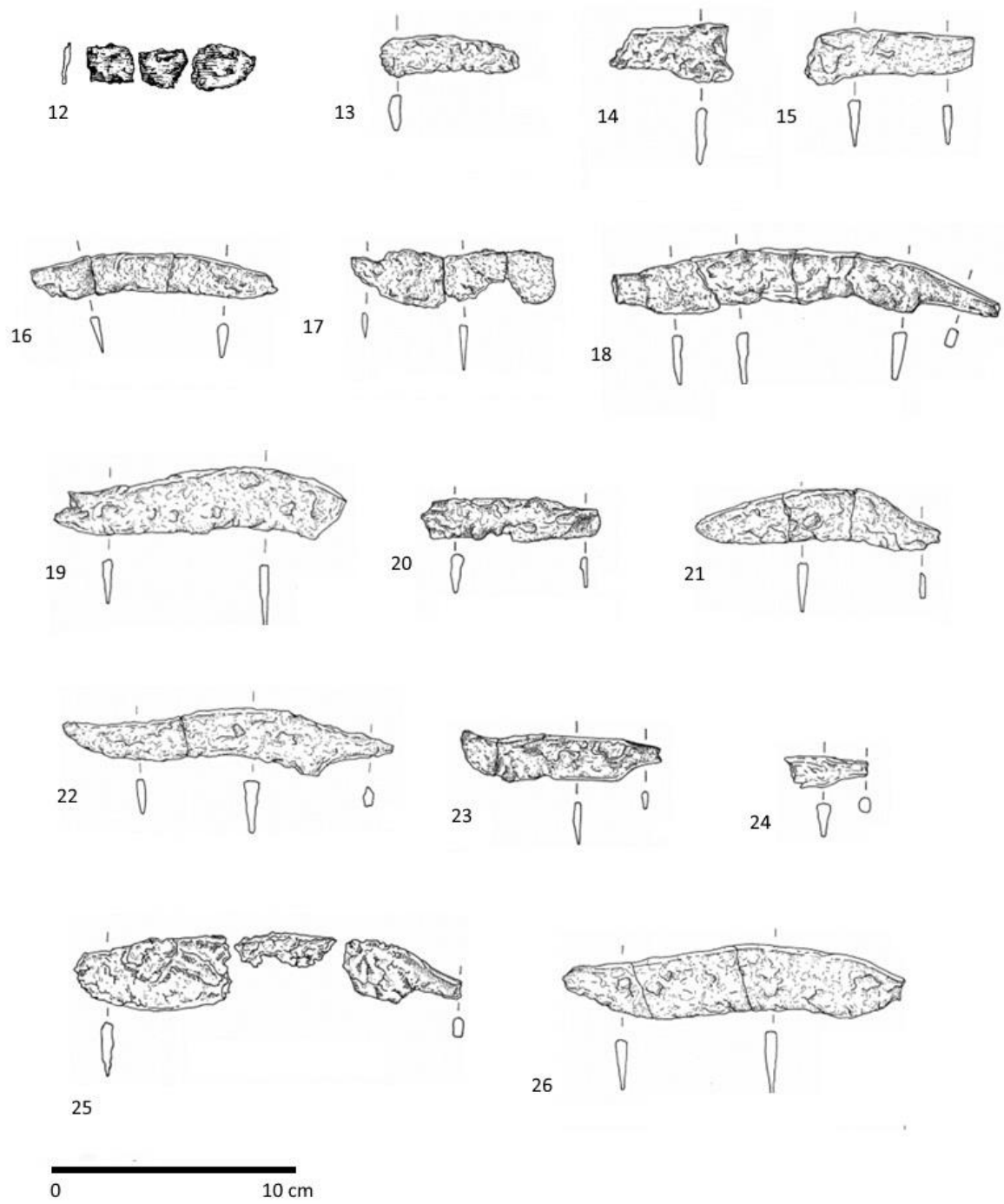
Tab. 1, KPS:

A: Drahanovice – „Za Kapličkou“, okr. Olomouc,

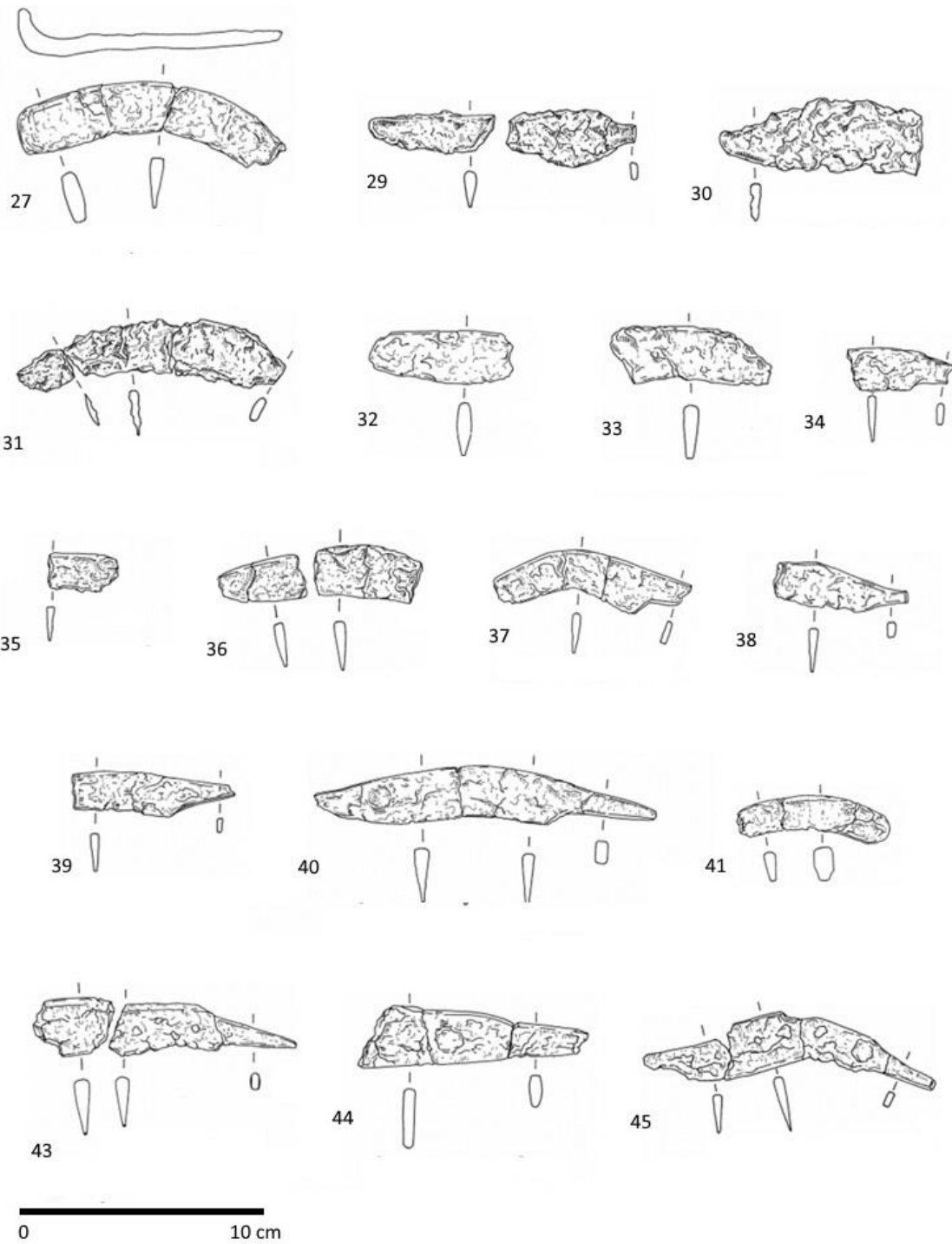
B: Křenovice – „Trávníky“, okr. Přerov,

C: Mohelnice – „Cukrovar“, okr. Šumperk,

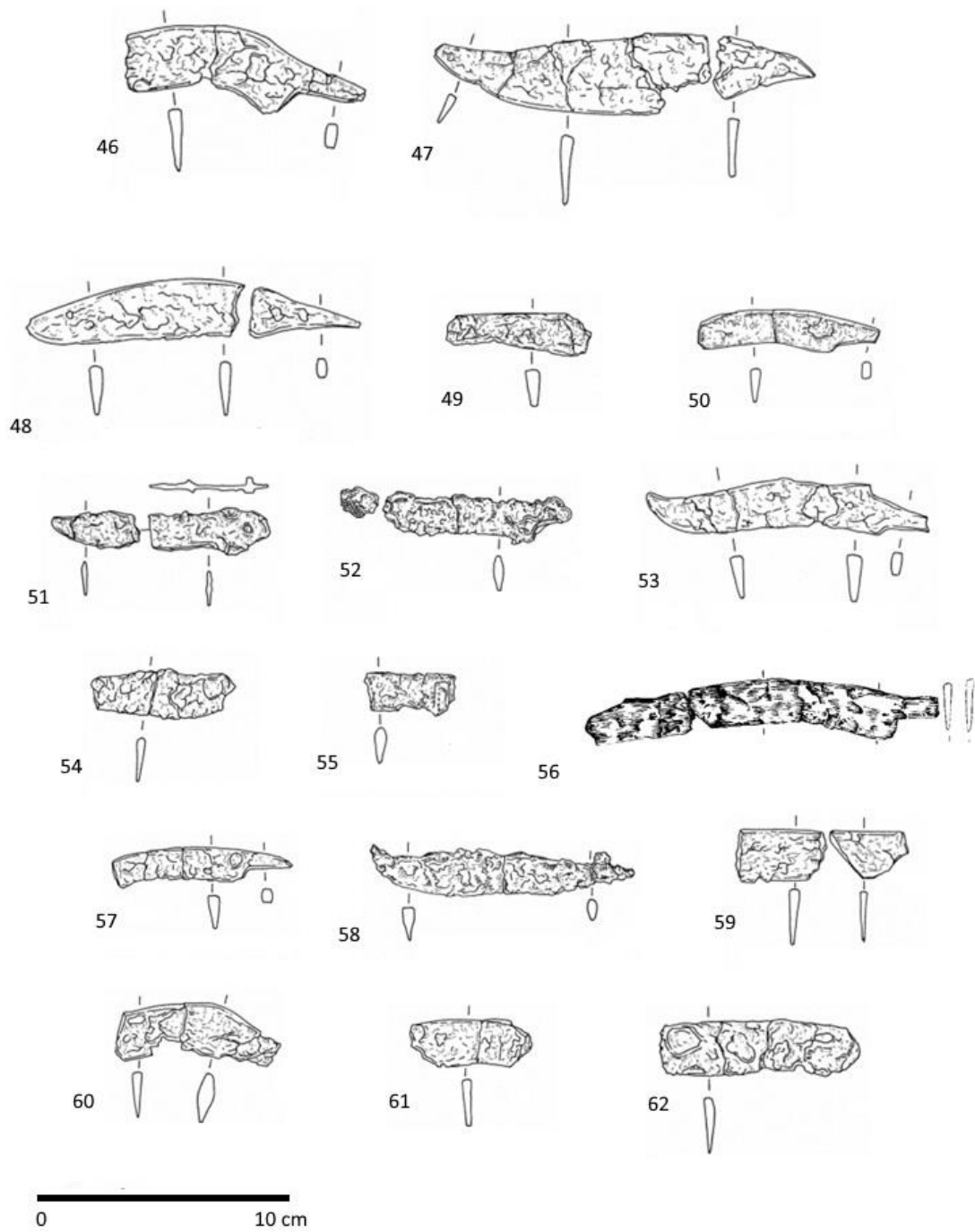
D: Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk

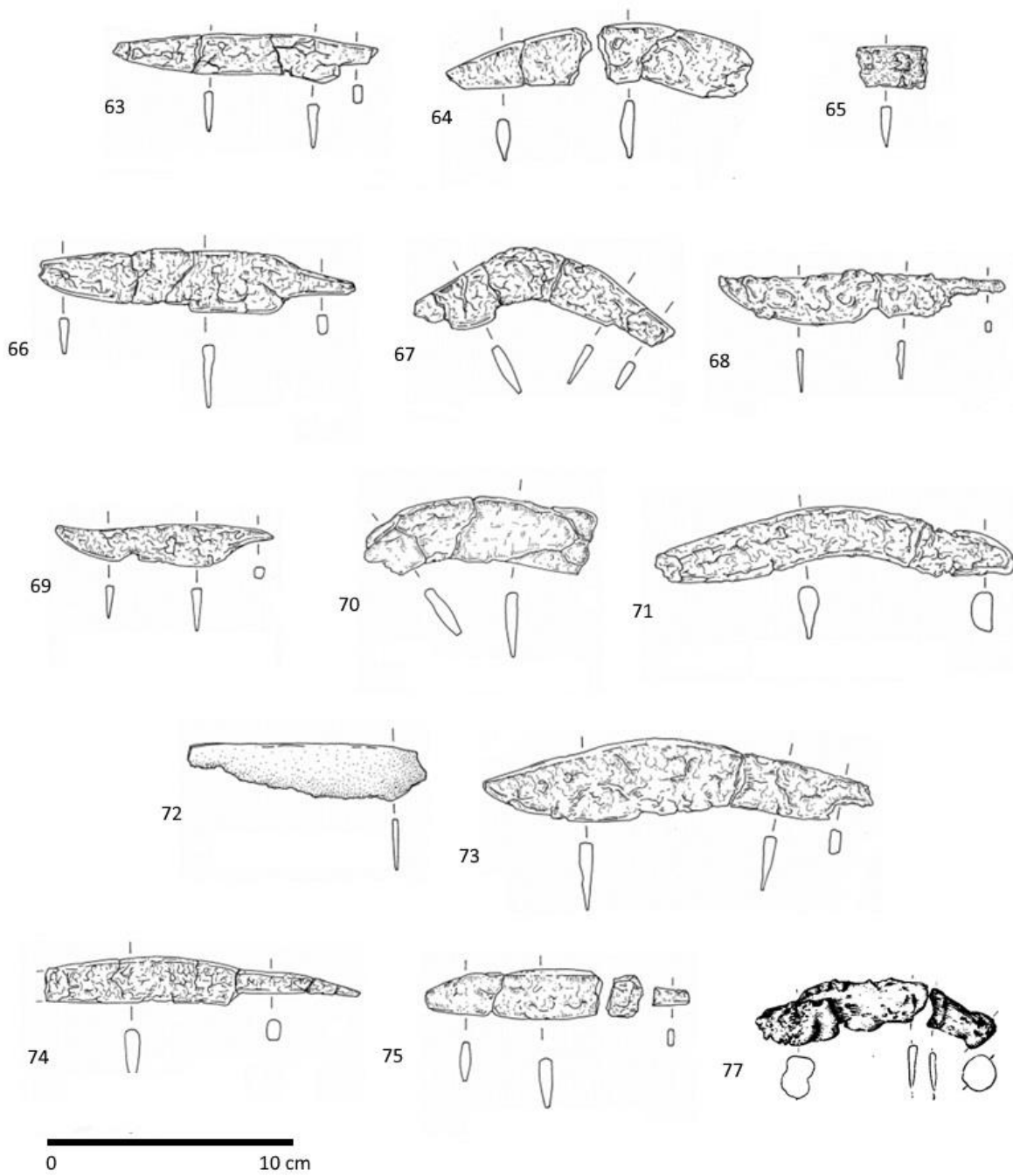
Tab. 2, KPS: Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk

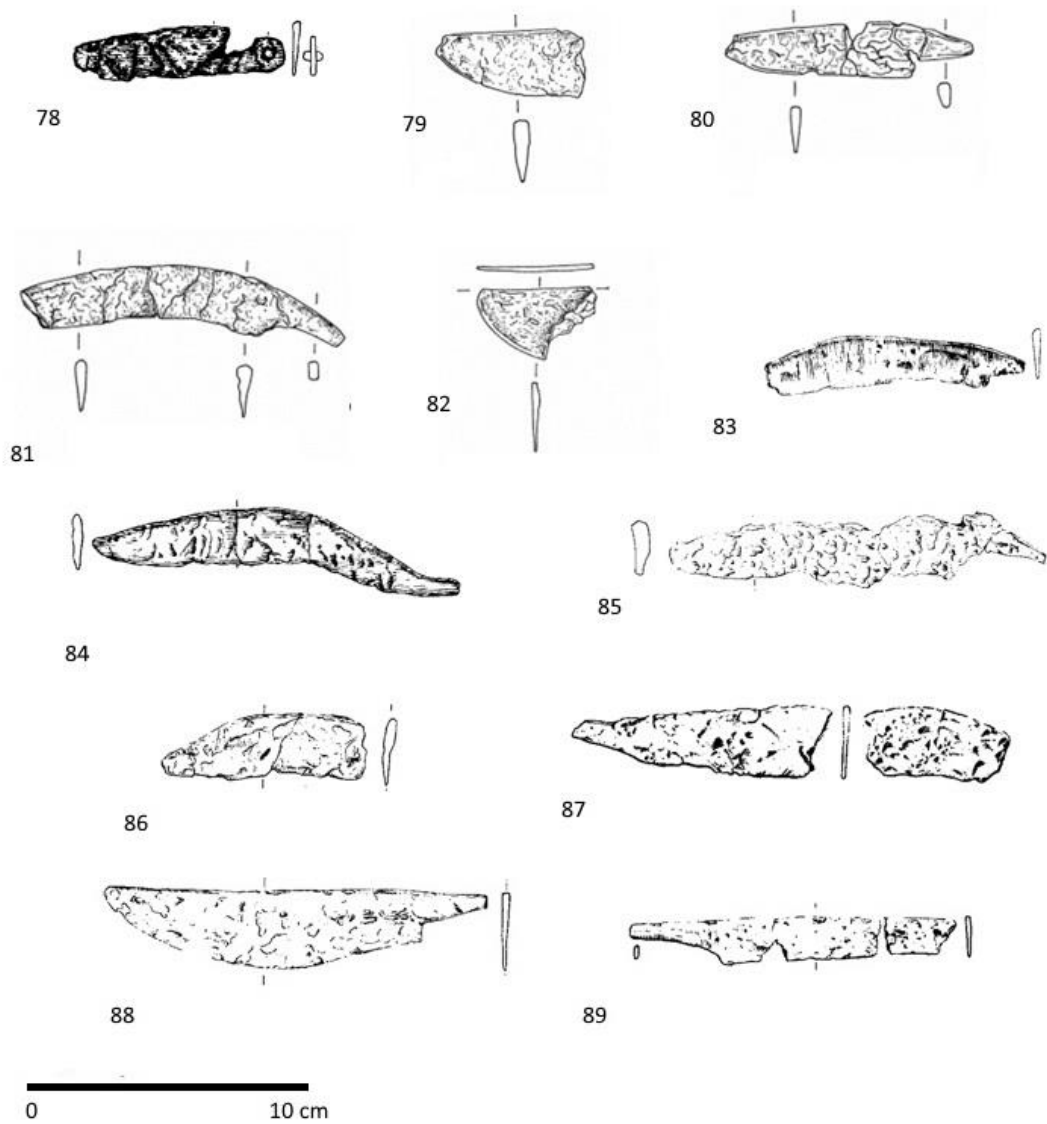
Tab. 3, KPS: Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk

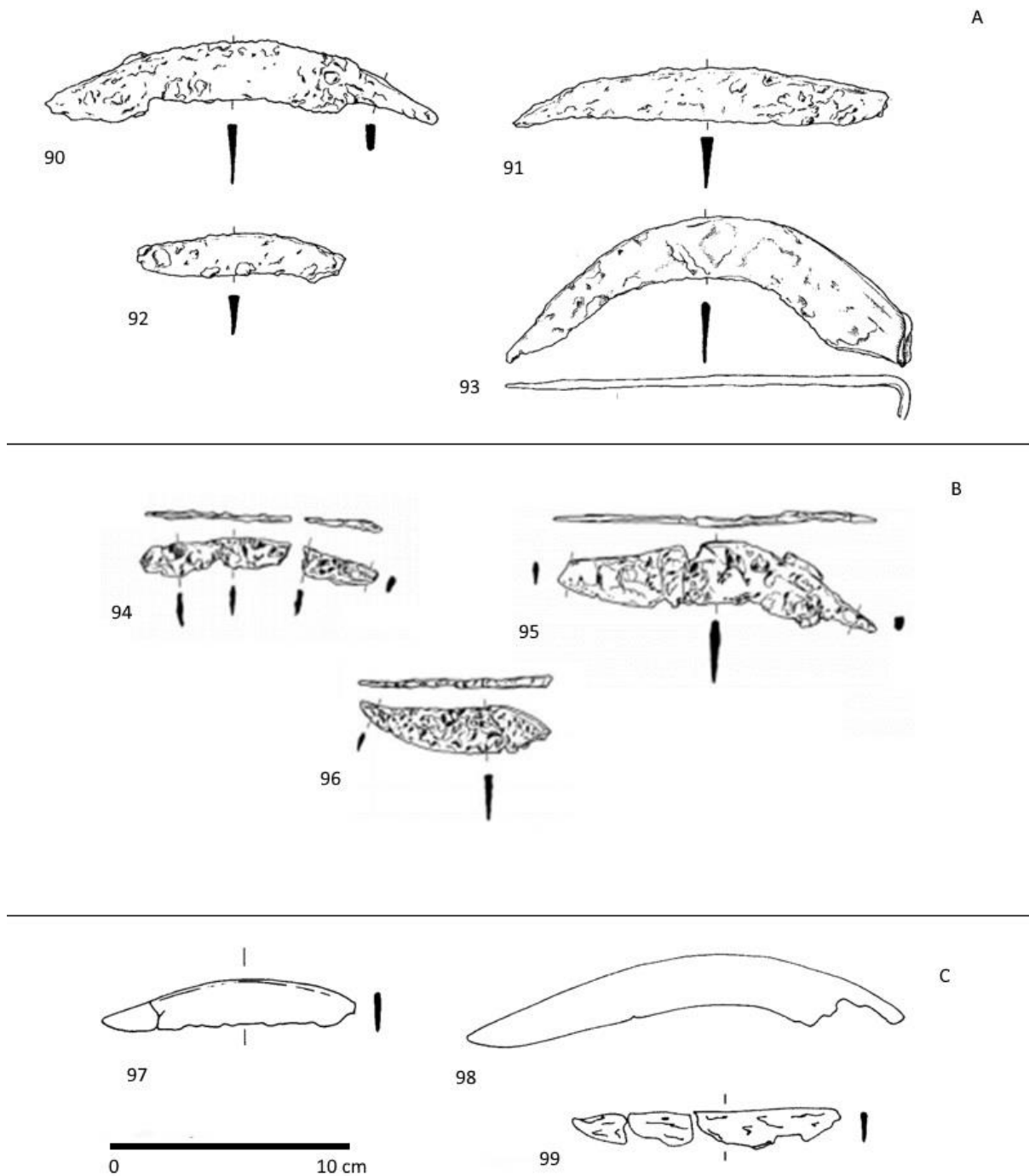
Tab. 4, KPS: Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk

Tab. 5, KPS: Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk

Tab. 6, KPS: Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk

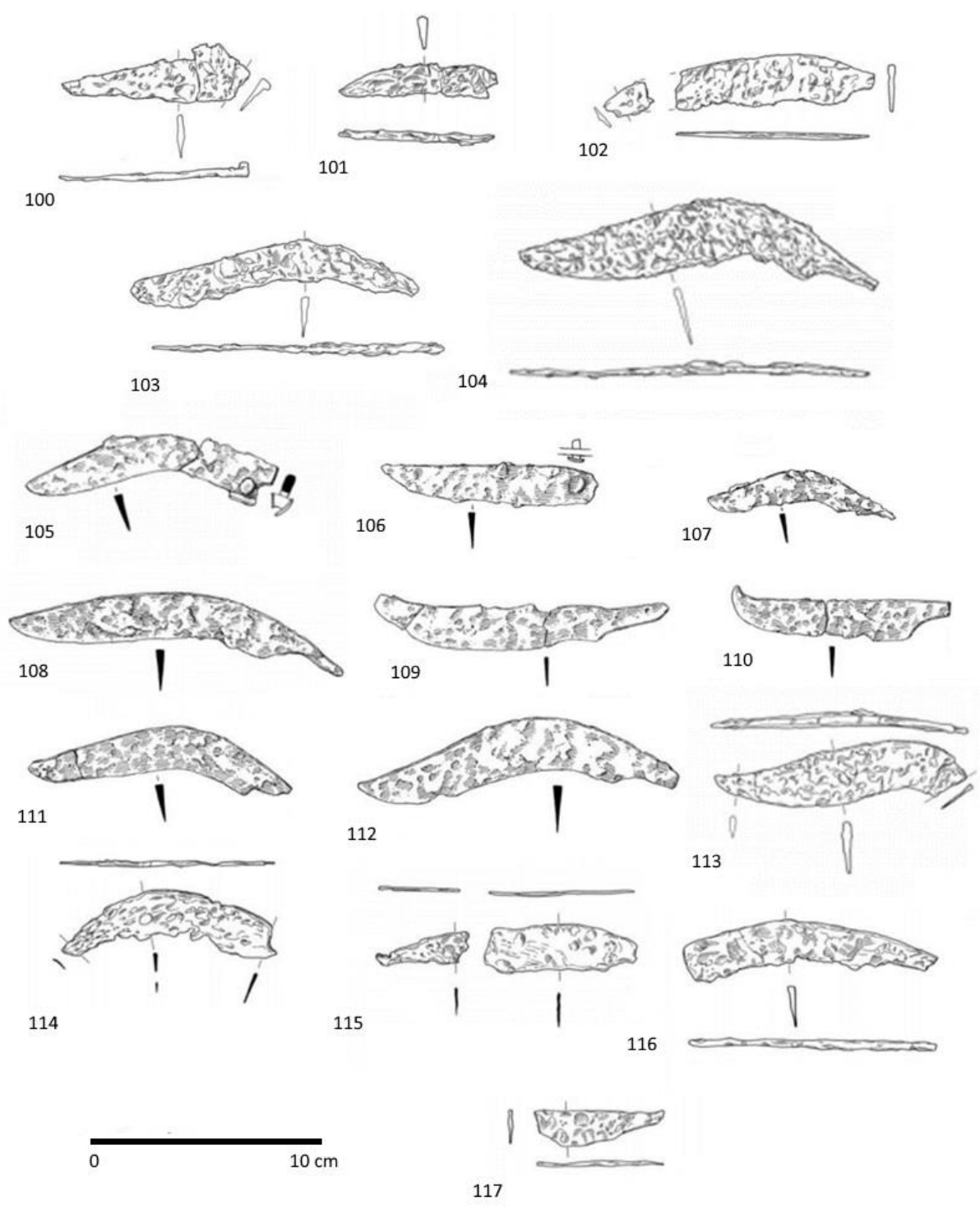

Tab. 7, KPS:

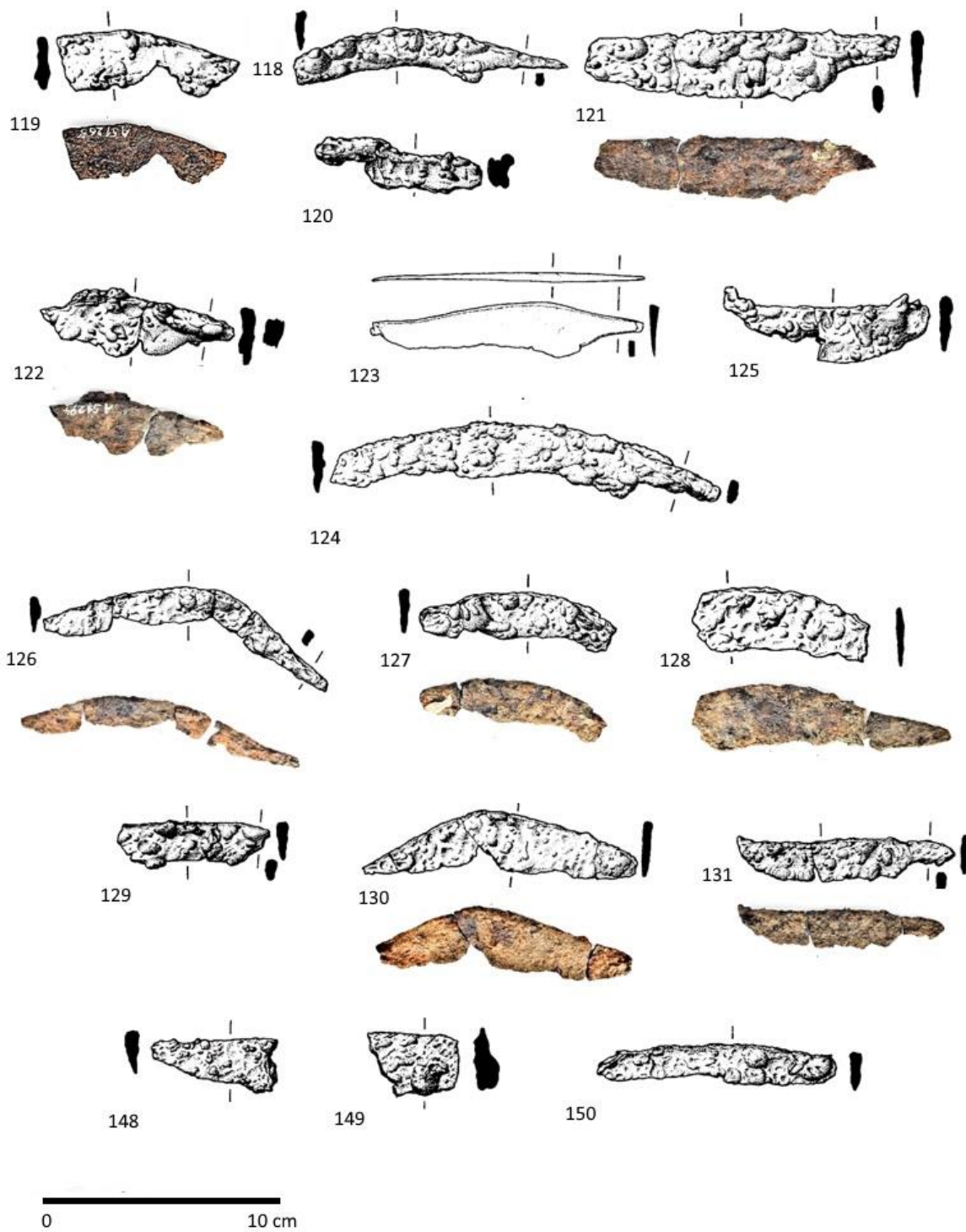
A: Podivice – „Na valech“ 1, okr. Vyškov,

B: Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov,

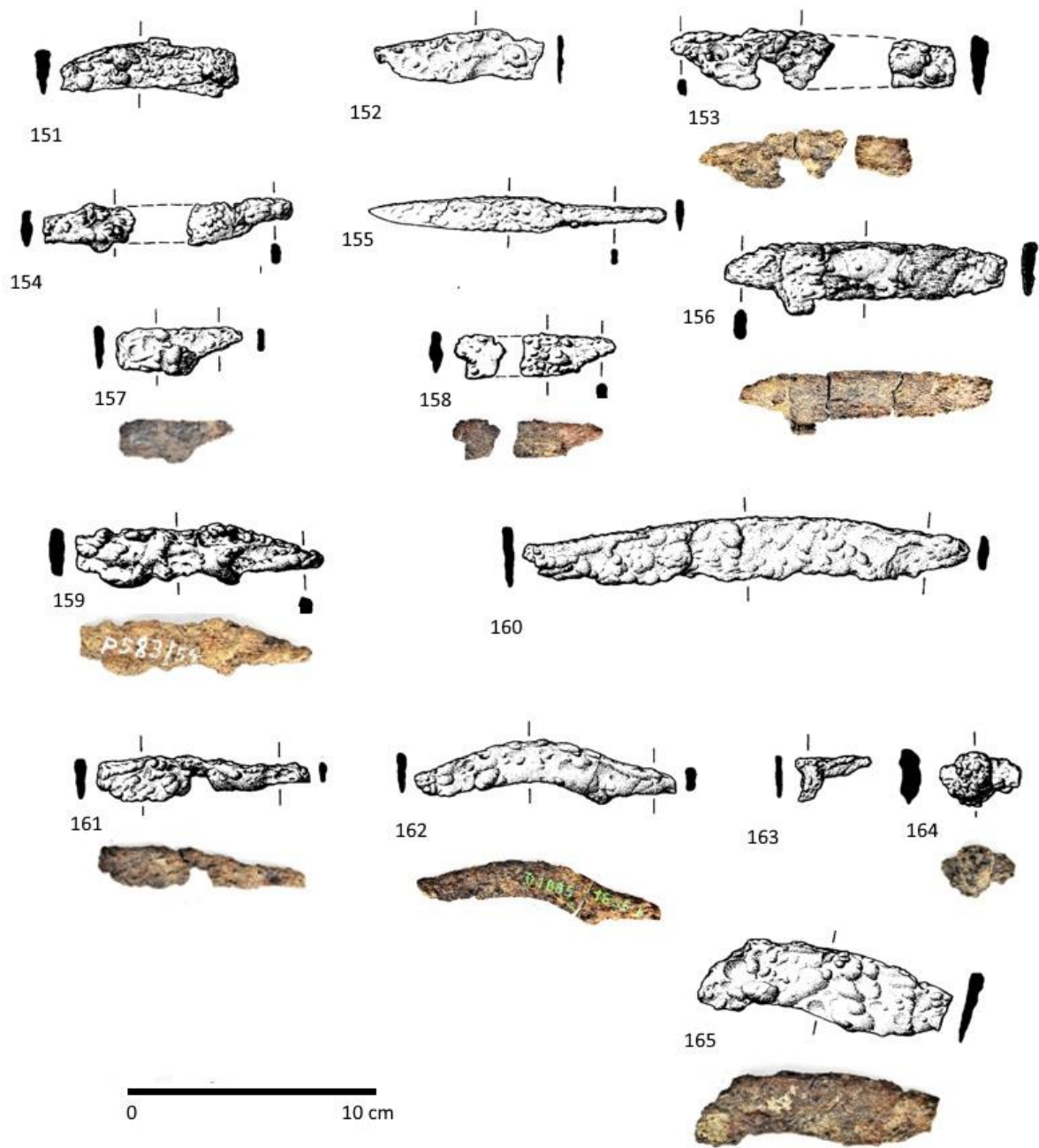
C: Pustiměř – „Pod grefty“, okr. Vyškov

Tab. 8, KPS: Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov

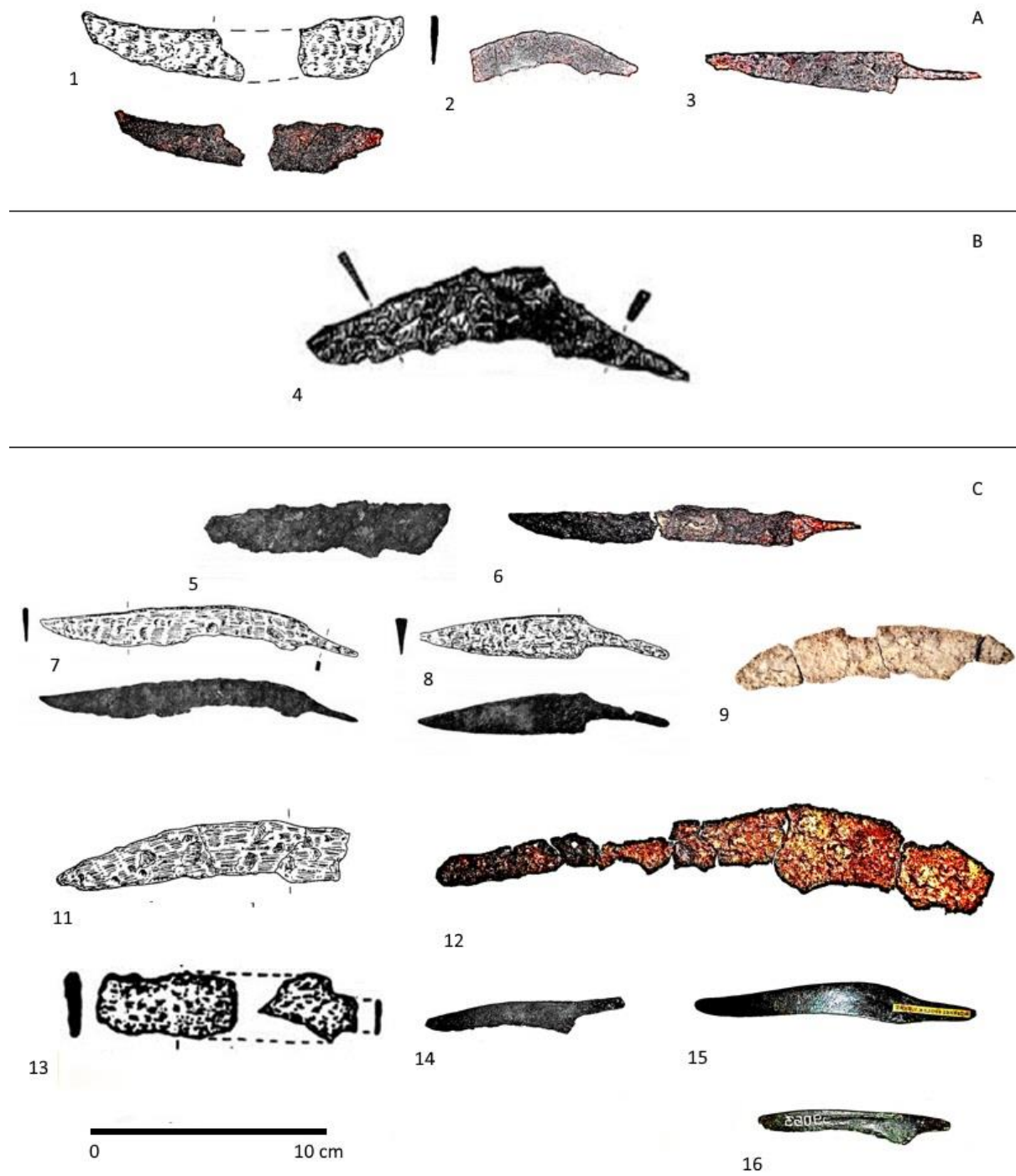

Tab. 9, KPS: Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov

Tab. 10, KPS: Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov

Horákovská skupina

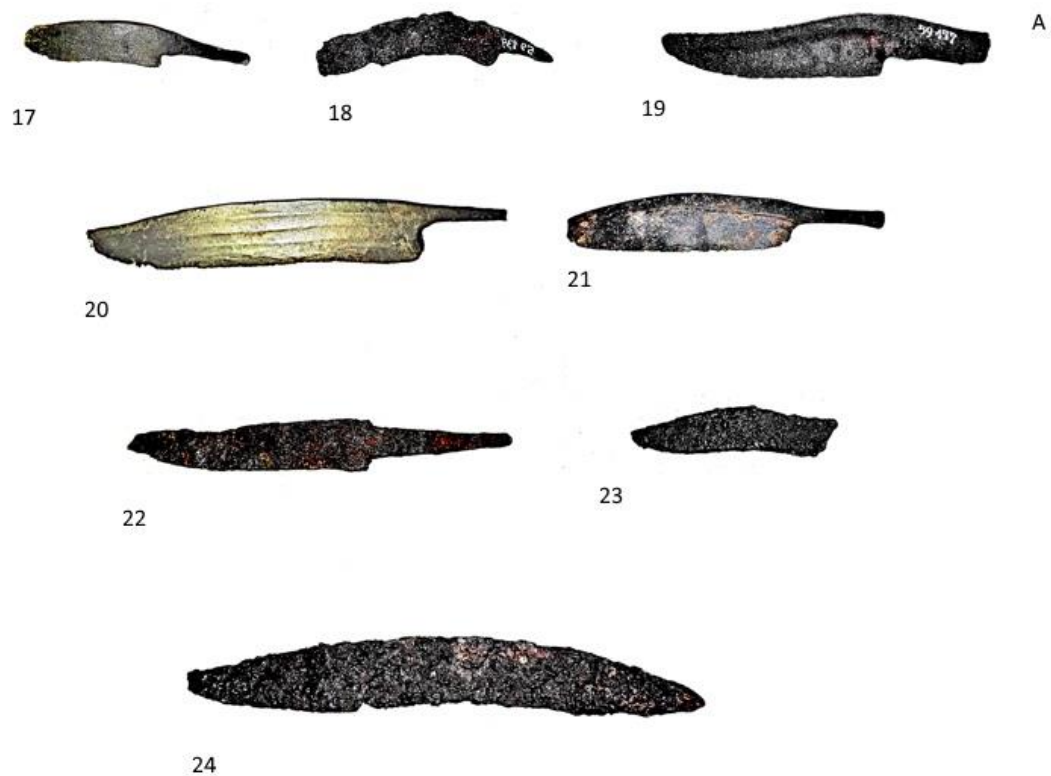

Tab. 11, KHS:

A: Bošovice – „U dvou závor“, okr. Vyškov,

B: Bratčice – „Melčanská“, okr. Brno-venkov,

C: Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město a Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město

A

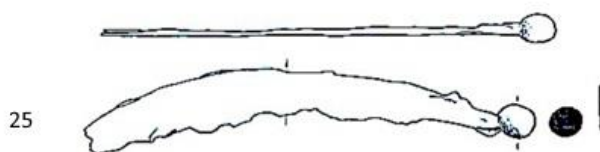

22

23

24

25

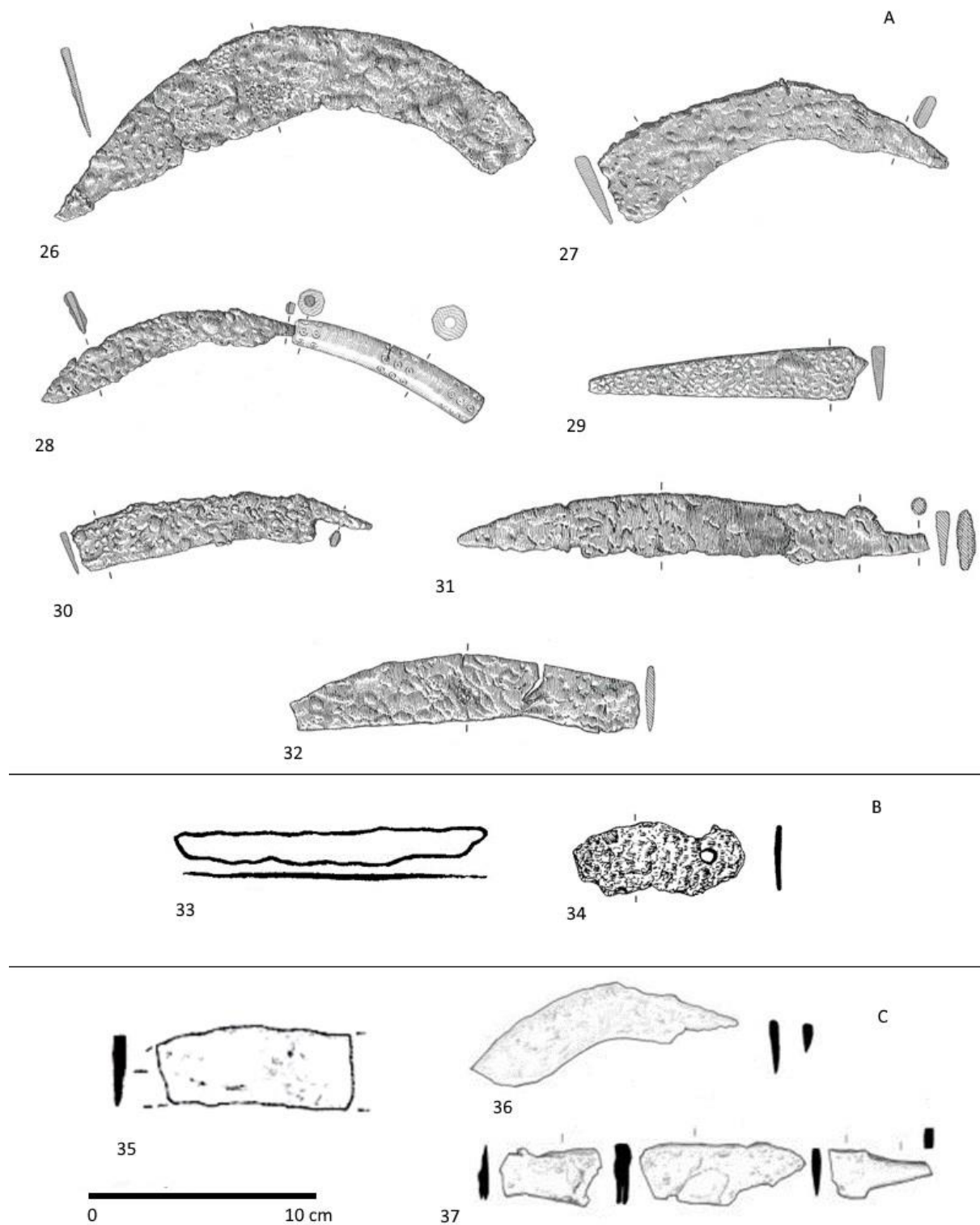
B

Tab. 12, KHS:

A: Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město,

B: Bučovice-Marefy – „Člupy“, okr. Vyškov

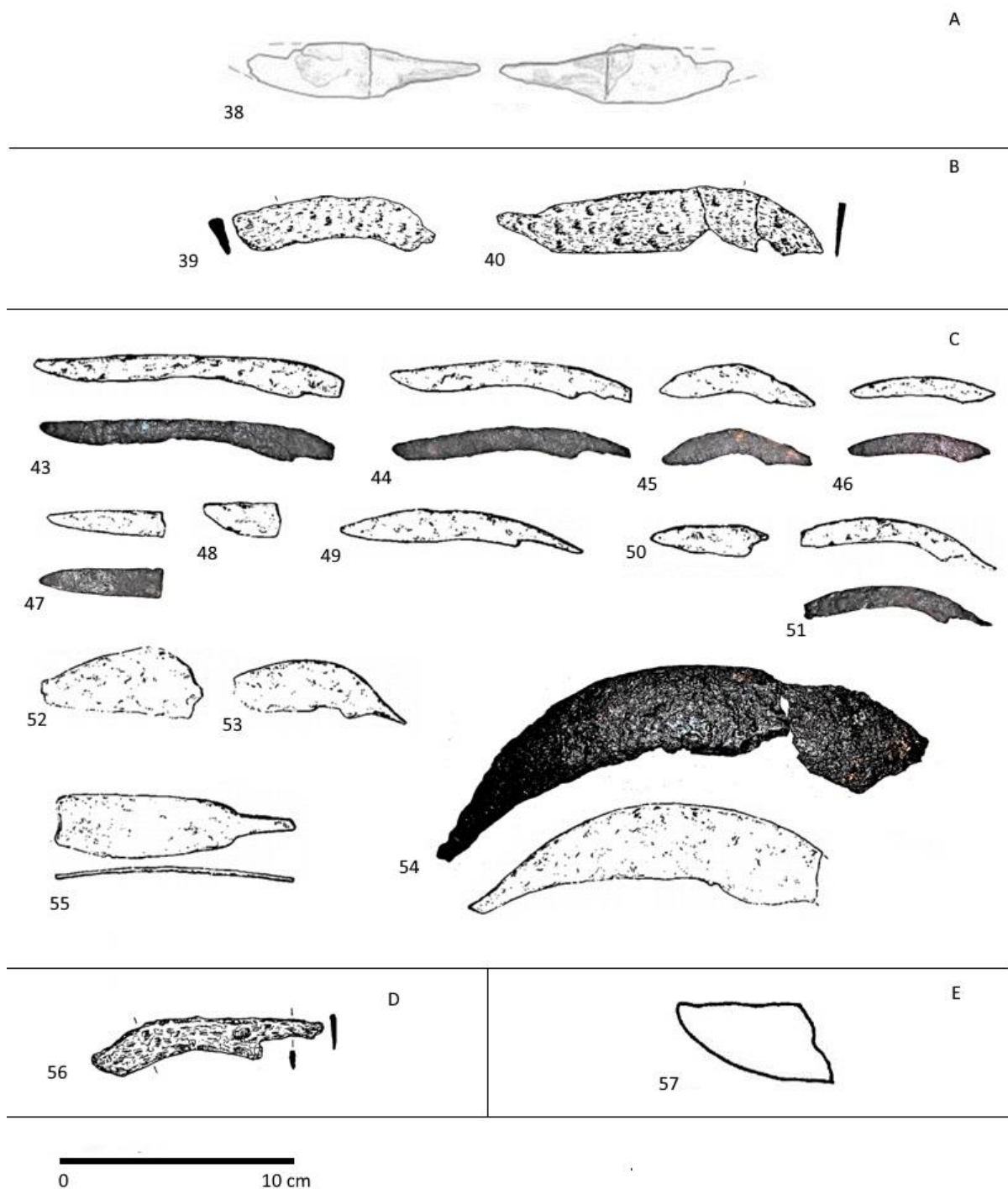

Tab. 13, KHS:

A: Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko,

B: Horákov – „Nová seč“, okr. Brno-venkov,

C: Hrušovany u Brna – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov

Tab. 14, KHS:

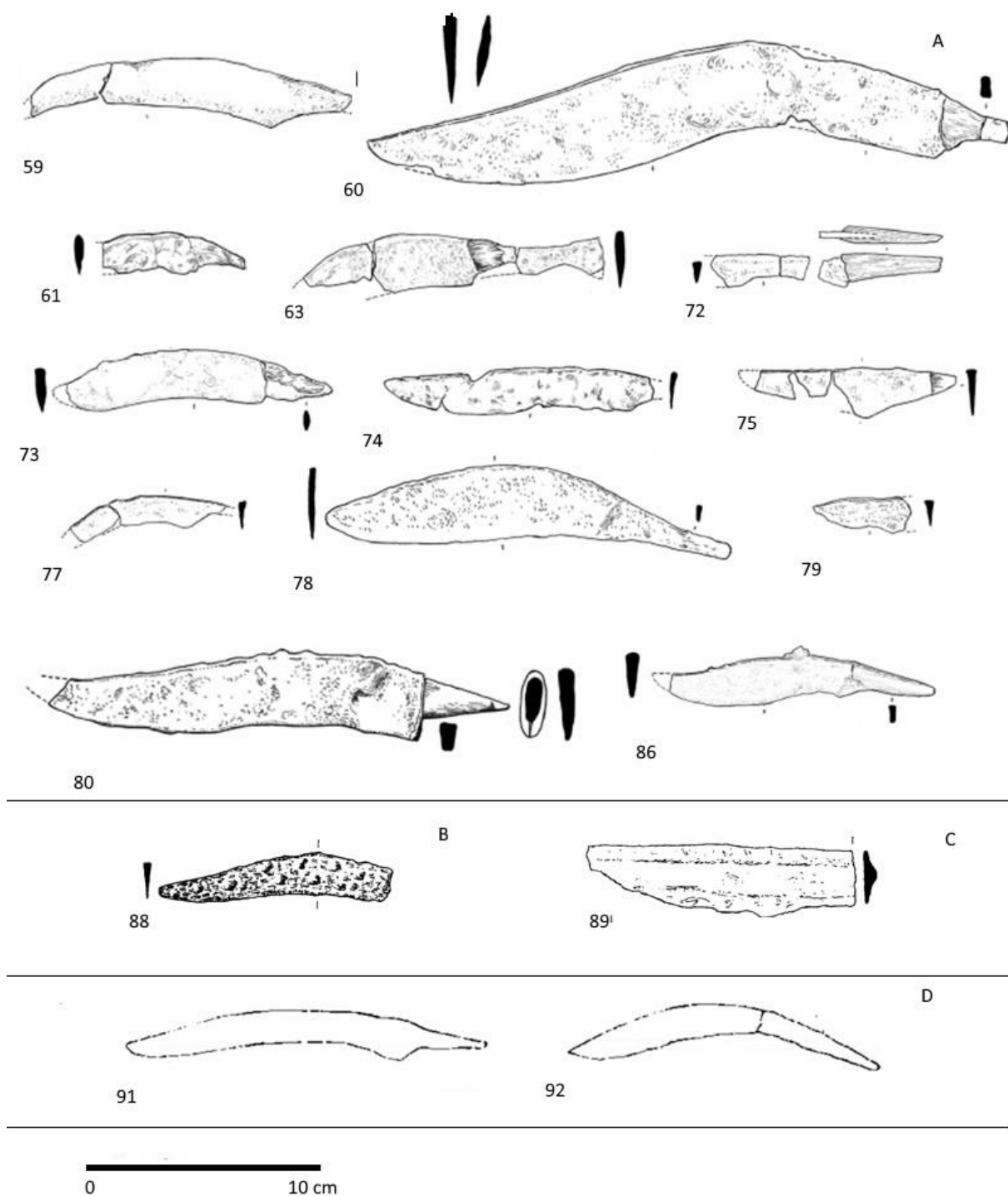
A: Hrušovany u Brna – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov,

B: Hvězdlice, okr. Vyškov,

C: Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč,

D: Jiříkovice – „Na Parvízu“, okr. Brno-venkov,

E: Klentnice – „Pavlovské vrchy“, okr. Břeclav

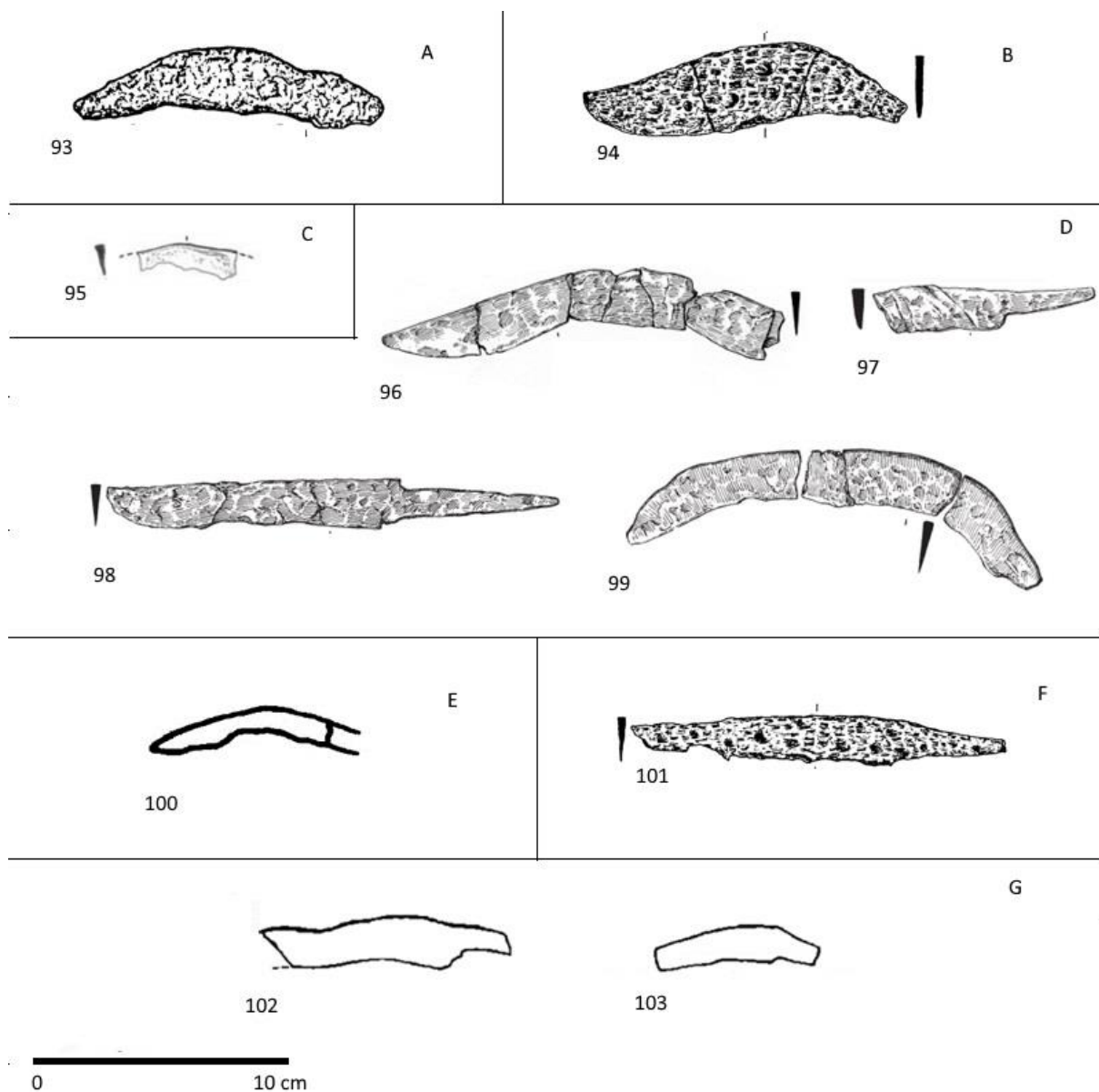
Tab. 15, KHS:

A: Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov a Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov,

B: Mohelno – „sv. Antoníček“, okr. Třebíč,

C: Mohelno – „sv. Antoníček“, okr. Třebíč,

D: Oslavany – „Náporky“, okr. Brno-venkov

Tab. 16, KHS:

A: Ořechov – okr. Brno-venkov,

B: Podolí – „Palouk“, okr. Brno-venkov,

C: Rajhrad – okr. Brno-venkov,

D: Slavkov u Brna – „Rauscher“, okr. Vyškov,

E: Suchohrdly – „Starý Zámek“, okr. Znojmo,

F: Suchohrdly – „Starý Zámek“, okr. Znojmo,

G: Suchohrdly – „Starý Zámek“, okr. Znojmo

Tab. 17, KHS:

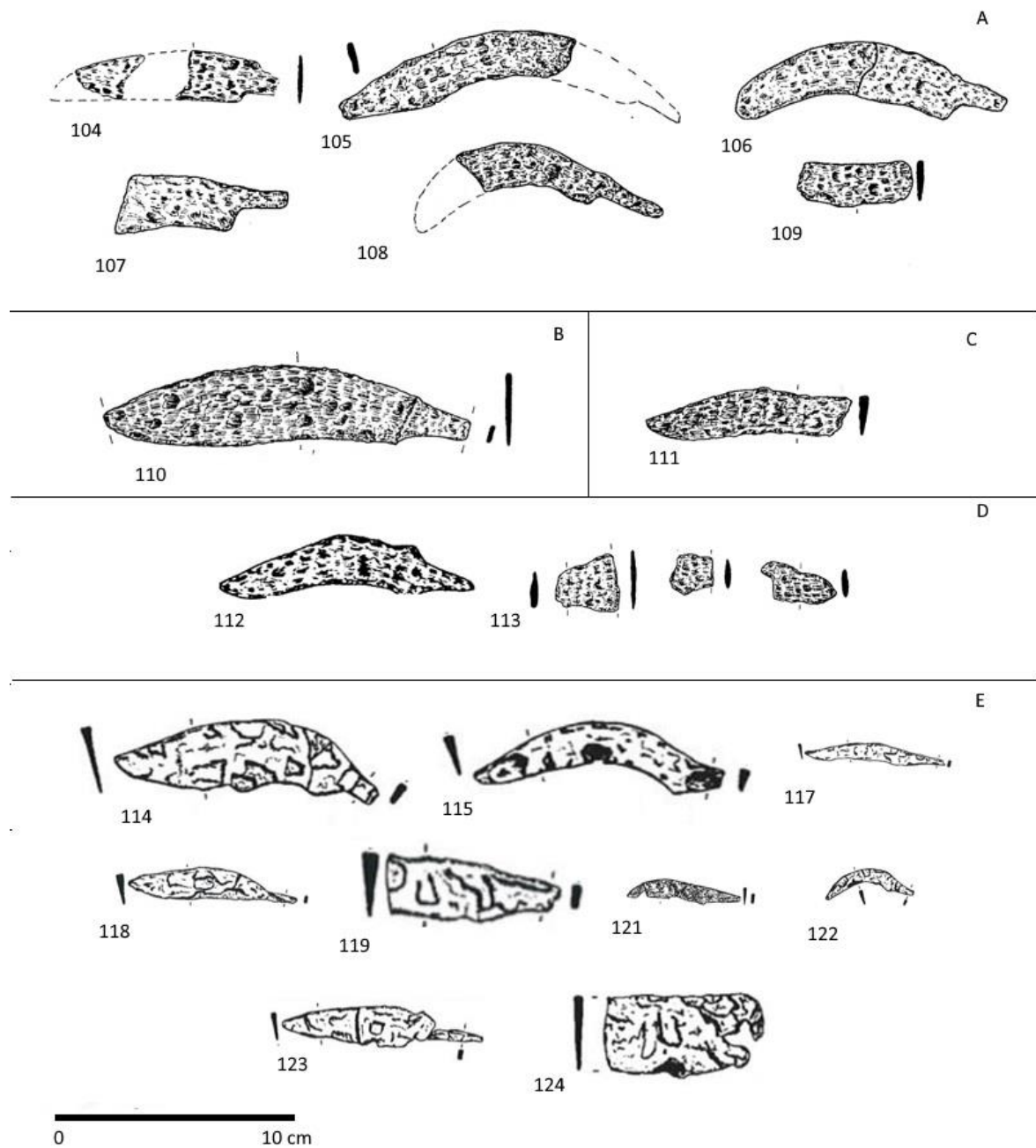
A: Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo,

B: Trstěnice – „Rybník“, okr. Znojmo,

C: Vedrovice – „Za kostelem“, okr. Znojmo,

D: Velké Hostěrádky – okr. Vyškov,

E: Vojkovicе – „Vojkovicke nivy“, okr. Brno-venkov

Tabulka přehledu nožů platěnické skupiny

Katalog	Lokalita	označení hrobu	skupina	materiál	typ/varianta	kontext	jedinec	uložení nože v kontextu	datace
1	Drahanovice – „Za Kapličkou“, okr. Olomouc	H2/2014	PS/BPS	železo	A2	žárový hrob		vázán na zvířecí ostatky	
2	Křenovice – „Trávníky“, okr. Přerov		PS/BPS	železo	A4	sídliště			Ha D
3	Mohelnice – „Cukrovar“, okr. Šumperk	H4	PS/BPS	železo	v2	hrob			
4	Mohelnice – „Cukrovar“, okr. Šumperk	H24	PS/BPS	železo	A2	hrob		v nádobě	
5	Křenovice – „Trávníky“, okr. Přerov		PS/BPS	železo	A1	sídliště			Ha D
6	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H2	PS/BPS	železo	v1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
7	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H6	PS/BPS	železo	X	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
8	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H7	PS/BPS	železo	fragment	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
9	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H29	PS/BPS	železo	A1	žárový hrob		na spálených ostatcích jedince	
10	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H35	PS/BPS	železo	A1	hrob		mezi nádobami	
11	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H63	PS/BPS	železo	A1	hrob		mezi nádobami	
12	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H65	PS/BPS	železo	fragment	žárový hrob	dospělý	u urny	
13	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H66	PS/BPS	železo	v2	žárový hrob	žena	na spálených ostatcích jedince	
14	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H81	PS/BPS	železo	fragment	hrob		mezi nádobami	
15	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H89	PS/BPS	železo	v1	hrob	dítě	mezi nádobami	
16	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H110	PS/BPS	železo	v2	hrob	dospělý	mezi nádobami	
17	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H110	PS/BPS	železo	v1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	

18	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H207	PS/BPS	železo	A2	hrob	muž	mezi nádobami	
19	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H219	PS/BPS	železo	A4	hrob	dospělý	mezi nádobami	
20	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H256	PS/BPS	železo	B1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
21	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H269	PS/BPS	železo	A5	hrob	muž	mezi nádobami	
22	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H275	PS/BPS	železo	A4	hrob	dospělý		
23	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H280	PS/BPS	železo	A1+	žárový hrob	dospělý	u urny	
24	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H299	PS/BPS	železo	A	žárový hrob	nedospělý	na spálených ostatcích jedince	Ha C2
25	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H300	PS/BPS	železo	A1	žárový hrob	dospělý	u urny	
26	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H311	PS/BPS	železo	A4	hrob	dospělý	mezi nádobami	
27	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H323	PS/BPS	železo	srp	hrob	žena	mezi nádobami	Ha C
28	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H540	PS/BPS	železo	X	hrob	nedospělý	mezi nádobami	
29	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H899	PS/BPS	železo	A1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
30	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H900	PS/BPS	železo	v1	hrob	nedospělý	mezi nádobami	
31	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H902	PS/BPS	železo	A2	žárový hrob	žena	u urny	
32	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H963	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
33	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H965	PS/BPS	železo	v2	hrob	dospělý	mezi nádobami	
34	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H966	PS/BPS	železo	A1	hrob	dítě	mezi nádobami	
35	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H969	PS/BPS	železo	v1	hrob		mezi nádobami	

36	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H971	PS/BPS	železo	v2	hrob	dospělý	mezi nádobami	
37	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H973	PS/BPS	železo	A5	hrob	nedospělý	mezi nádobami	
38	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H976	PS/BPS	železo	A	hrob	muž	vedle pazourkového nožíku a nádob	
39	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H979	PS/BPS	železo	A1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
40	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H980	PS/BPS	železo	A4	hrob	dospělý	v rohu jámy	
41	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H981	PS/BPS	železo	v2	žárový hrob		u urny	
42	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H983	PS/BPS	železo	X	hrob	dospělý	mezi nádobami	
43	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H989	PS/BPS	železo	A1	hrob	dospělý	v rohu jámy	
44	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H991	PS/BPS	železo	A	hrob	dospělý	mezi nádobami	
45	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H995	PS/BPS	železo	A5	hrob	žena	mezi nádobami	
46	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H998	PS/BPS	železo	A2/A5	žárový hrob	dítě	u urny	
47	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H998	PS/BPS	železo	A4	hrob	dítě	mezi nádobami	
48	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H999	PS/BPS	železo	A2	hrob	dospělý	uvnitř nádoby	
49	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H999	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
50	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1000	PS/BPS	železo	A2	hrob	dospělý	mezi nádobami	Ha D1
51	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1002	PS/BPS	železo/bronz	B1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
52	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1003	PS/BPS	železo	A3	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
53	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1005	PS/BPS	železo	A4+	hrob	dospělý	mezi nádobami	

54	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1005	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
55	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1006	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
56	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1007	PS/BPS	železo	A2	hrob	dospělý	mezi nádobami	
57	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1021	PS/BPS	železo	A2	žárový hrob	žena	na spálených ostatcích jedince	
58	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1022/1	PS/BPS	železo	A1+	hrob	muž	uvnitř nádoby	Ha C
59	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1022/2	PS/BPS	železo	A1	hrob	muž	uvnitř nádoby	Ha C
60	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1023	PS/BPS	železo	A2/A5	hrob	dospělý	mezi nádobami	
61	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1032	PS/BPS	železo	A2	hrob	dospělý		
62	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1037	PS/BPS	železo	v1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
63	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1061	PS/BPS	železo	A4	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
64	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1067	PS/BPS	železo	v2	hrob	dospělý	mezi nádobami	
65	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1070	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý		
66	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1071	PS/BPS	železo	A1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
67	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1080	PS/BPS	železo	A5	hrob	dospělý	mezi nádobami	
68	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1083	PS/BPS	železo	A1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
69	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1087	PS/BPS	železo	A1+	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
70	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1088	PS/BPS	železo	v2	hrob	muž	mezi nádobami	

71	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1092	PS/BPS	železo	A4	hrob	dospělý	v rohu jámy	
72	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1093	PS/BPS	bronz	v1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
73	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1100	PS/BPS	železo	A4	žárový hrob		u urny	Ha C2
74	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1103	PS/BPS	železo	A1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
75	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1105	PS/BPS	železo	A1	hrob	dítě	mezi nádobami	
76	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1109	PS/BPS	železo	X	hrob	dospělý	mezi nádobami	
77	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1114	PS/BPS	železo	C2	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	
78	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1119	PS/BPS	železo	B1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	Ha D1
79	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1126	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý		
80	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1127	PS/BPS	železo	A1	hrob		mezi nádobami	
81	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1144	PS/BPS	železo	A2	hrob	muž	mezi nádobami	Ha D1- D2
82	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1144	PS/BPS	železo	v1	hrob	muž	mezi nádobami	Ha D1- D2
83	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1145	PS/BPS	železo	A2	hrob	muž	mezi nádobami	Ha D1- D2b
84	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1146	PS/BPS	železo	A4	hrob	muž	mezi nádobami	Ha D1- D2
85	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1147	PS/BPS	železo	A1	hrob	muž	mezi nádobami	Ha D1
86	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1181	PS/BPS	železo	v1	hrob	dospělý	mezi nádobami	

87	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1182	PS/BPS	železo	A4	žárový hrob	dospělý	u urny	
88	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1183	PS/BPS	železo	A1	hrob	dospělý	mezi nádobami	
89	Moravičany – „Dílečky“, okr. Šumperk	H1247	PS/BPS	železo	A1	žárový hrob	dospělý	na spálených ostatcích jedince	Ha D3
90	Podivice – „Na valech“ 1, okr. Vyškov		PS/BPS	železo	A2	sídlíště		povrchový sběr	Ha C1a
91	Podivice – „Na valech“ 2, okr. Vyškov		PS/BPS	železo	A1+	sídlíště		povrchový sběr	Ha C1a
92	Podivice – „Na valech“ 3, okr. Vyškov		PS/BPS	železo	A4	sídlíště		povrchový sběr	Ha C1a
93	Podivice – „Na valech“ 4, okr. Vyškov		PS/BPS	železo	srp	sídlíště		povrchový sběr	Ha C1a
94	Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov	H1/2016	PS/BPS	železo	A2	žárový hrob		mezi nádobami	
95	Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov	H2/2016	PS/BPS	železo	A5	žárový hrob		uvnitř nádoby	
96	Prostějov-Domamyslice – „V Loučkách, ul. Olšová“, okr. Prostějov	H4/2016	PS/BPS	železo	A1	žárový hrob		mezi nádobami	
97	Pustiměř – „Pod grefty“, okr. Vyškov	H2/84	PS/BPS	železo	A1	žárový hrob	více jedinců	mezi nádobami	Ha C2-D1
98	Pustiměř – „Pod grefty“, okr. Vyškov	H4/84	PS/BPS	železo	A2	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
99	Pustiměř – „Pod grefty“, okr. Vyškov	H1/85	PS/BPS	železo	v1	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C2-D1
100	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H2/1926	PS/BPS	železo	v1	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C2b
101	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H13/1926	PS/BPS	železo	v1	hrob			

102	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H14/1926	PS/BPS	železo	A2	hrob			
103	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H24/1934	PS/BPS	železo	A5	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
104	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H26/1934	PS/BPS	železo	A4	hrob			Ha C2
105	Seloutky Kašina – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H1/2012	PS/BPS	železo	B5	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
106	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H1/2012	PS/BPS	železo	B1	hrob			
107	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H4d/2012	PS/BPS	železo	A5	hrob		uvnitř nádoby	
108	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H6/2012	PS/BPS	železo	A2	hrob		uprostřed hrobu	
109	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H8/2012	PS/BPS	železo	A3	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
110	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H10/2012	PS/BPS	železo	A1+	žárový hrob		v urně	Ha C2
111	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H10/2012	PS/BPS	železo	A5	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C2
112	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H10/2012	PS/BPS	železo	A4	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C2
113	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H1/2017	PS/BPS	železo	v4	hrob		mezi nádobami	
114	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H2/2017	PS/BPS	železo	v2	hrob		mezi nádobami	
115	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H3/2017	PS/BPS	železo	A1	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
116	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H4/2017	PS/BPS	železo	A2	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
117	Seloutky – „Na Šťastných“, okr. Prostějov	H4/2017	PS/BPS	železo	A1	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
118	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH19	PS/BPS	železo	A2	žárový hrob		v urně	
119	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH27	PS/BPS	železo	fragment	hrob/kenotaf		mezi nádobami	

120	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH27	PS/BPS	železo	fragment	hrob/kenotaf		mezi nádobami	
121	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH31	PS/BPS	železo	A1	kostrový hrob	dítě	na kostře	
122	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH37	PS/BPS	železo	fragment	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
123	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH46	PS/BPS	bronz	A4	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
124	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH47	PS/BPS	železo	A2	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
125	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH61	PS/BPS	železo	v3/břitva	žárový hrob		v urně	
126	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH71	PS/BPS	železo	A5	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
127	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH74	PS/BPS	železo	v2	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
128	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH78	PS/BPS	železo	v2	hrob		mezi nádobami	
129	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH81	PS/BPS	železo	A1	hrob		vázán na zvířecí ostatky	
130	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH84	PS/BPS	železo	A1	hrob		mezi nádobami	
131	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	PH86	PS/BPS	železo	A1+	hrob		mezi nádobami	
132	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H94, 2ks	PS/BPS	železo	fragment	hrob		mezi nádobami	
133	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H99	PS/BPS	železo		hrob		mezi nádobami	
134	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H103	PS/BPS	železo		hrob			
135	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H106, 2ks	PS/BPS	železo		žárový hrob	více jedinců	u urn	
136	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H113	PS/BPS	železo		žárový hrob		v urně	
137	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H114	PS/BPS	železo		hrob	více dětí	vázán na zvířecí ostatky	

138	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H118	PS/BPS	železo		hrob	více dětí	vázán na zvířecí ostatky	
139	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H119	PS/BPS	železo		žárový hrob		v urně	
140	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H129	PS/BPS	železo		hrob	dospělý	vázán na zvířecí ostatky	
141	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H136	PS/BPS	železo		hrob/kenotaf		mezi nádobami	
142	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H143	PS/BPS	železo		hrob			
143	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H148	PS/BPS	železo		hrob	více jedinců	vázán na zvířecí ostatky	
144	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H153	PS/BPS	železo		hrob	dospělý	vázán na zvířecí ostatky	
145	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H165	PS/BPS	železo		hrob		vázán na zvířecí ostatky	
146	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H168	PS/BPS	železo		hrob		mezi nádobami	
147	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H171	PS/BPS	železo		hrob		v nádobě	
148	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	v1	hrob			
149	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	fragment	hrob			
150	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	v2	hrob			
151	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	v2	hrob			
152	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	v1	hrob			
153	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
154	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
155	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			

156	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
157	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
158	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
159	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
160	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A4	hrob			
161	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A1	hrob			
162	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A5	hrob			
163	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A	hrob			
164	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	fragment	hrob			
165	Slatinky – „Nivky“, okr. Prostějov	H?	PS/BPS	železo	A5	hrob			

Tabulka nožů horákovské skupiny

katalog	lokality	označení hrobu	skupina	materiál	typ/varianta	kontext	jedinec	uložení nože v kontextu	datace
1	Bošovice – „U dvou závor“, okr. Vyškov	H2	HS/BHS	železo	A3	hrob			Ha C2

2	Bošovice mohyly – „U dvou závor“, okr. Vyškov		HS/BHS	železo	A2	hrob			
3	Bošovice mohyly – „U dvou závor“, okr. Vyškov		HS/BHS	železo	A1	hrob		u pánevní kosti	
4	Bratčice – „Melčanská“, okr. Brno-venkov	H1	HS/BHS	železo	X	birituální hrob	muž	u pánevní kosti	Ha D1
5	Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město	H1	HS/BHS	železo	v1	hrob			
6	Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město	H1	HS/BHS	železo	A1	hrob			
7	Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město	H2	HS/BHS	železo	A4	hrob			
8	Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město	H2	HS/BHS	železo	A1	hrob			
9	Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město	H3	HS/BHS	železo	A2	hrob		v urně	
10	Brno-Holásky – „U Tuřan“, okr. Brno-město	H4	HS/BHS	železo	X	žárový hrob		mezi nádobami	
11	Brno-Holásky 1959 – „U Tuřan“, okr. Brno-město		HS/BHS	železo	A2	hrob		mezi nádobami	
12	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	H140	HS/BHS	železo	machaira	hrob	žena		Ha C1a
13	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	H169	HS/BHS	železo	A1	hrob	muž		Ha C1a
14	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	A1	sídliště			
15	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	A4	sídliště			
16	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	A1	sídliště			
17	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	A1	sídliště			
18	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	železo	A5	sídliště			
19	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	B4	sídliště			

20	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	železo	A1	sídliště			
21	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	A1	sídliště			
22	Brno-Obřany – „V Širokých“, okr. Brno-město	nezařazeno	HS/BHS	bronz	A1	sídliště			
23	Brno-Zábrdovice – okr. Brno-město		HS/BHS	železo	v5				
24	Brno-Židenice – „Kasárna“, okr. Brno-město	H1 nebo H2	HS/BHS	železo	B4	hrob			
25	Bučovice-Marefy – „Člupy“, okr. Vyškov	H45	HS/BHS	železo	D2	hrob			
26	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	srp	svatyně		jeskyní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3
27	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	A2/srp	svatyně		jeskyní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3
28	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	A2	svatyně		jeskyní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3
29	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	A1	svatyně		jeskyní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3
30	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	A2	svatyně		jeskyní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3
31	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	A1	svatyně		jeskyní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3

32	Habrůvka – „Býčí skála“, okr. Blansko		PS a HS/BPS a BHS	železo	v2	svatyně		jeskynní svatyně s pohřebištěm	Ha D1b/D3
33	Horákov – „Nová seč“, okr. Brno-venkov	H10	HS/BHS	železo	B1	hrob			
34	Horákov – „Nová seč“, okr. Brno-venkov	H12	HS/BHS	železo	B	hrob			
35	Hrušovany u Brna – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov	H1	HS/BHS	železo	v2	kostrový hrob			Ha C2
36	Hrušovany u Brna – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov	H2	HS/BHS	železo	A5	birituální hrob		nalezen samostatně	Ha C2
37	Hrušovany u Brna – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov	H2	HS/BHS	železo	A1	birituální hrob		u pasu	Ha C2
38	Hrušovany u Brna – „U Tří mostů“, okr. Brno-venkov	H2	HS/BHS	železo	A1	birituální hrob		u pasu	Ha C2
39	Hvězdlice, okr. Vyškov		HS/BHS	železo	A2	žárový hrob			
40	Hvězdlice, okr. Vyškov		HS/BHS	železo	A4	žárový hrob		vázán na zvířecí ostatky	
41	Hustopeče – „Šibenky“, okr. Břeclav		HS/BHS	železo	X	kostrový hrob		vázán na zvířecí ostatky	
42	Ivančice-Němčice – „Na komani“, okr. Brno-venkov		HS/BHS	železo	X	hrob		povrchový sběr	
43	Jaroměřice nad Rokytou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
44	Jaroměřice nad Rokytou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
45	Jaroměřice nad Rokytou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
46	Jaroměřice nad Rokytou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
47	Jaroměřice nad Rokytou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	v1	sídliště			

48	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
49	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
50	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
51	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
52	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	v2	sídliště			
53	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
54	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	srp/kosák	sídliště			
55	Jaroměřice nad Rokytnou, okr. Třebíč	neroztříděno	HS/BHS	železo	A2	sídliště			
56	Jiříkovice – „Na Parvízu“, okr. Brno-venkov	H1	HS/BHS	železo	A5	kostrový hrob		u pravé ruky	
57	Klentnice – „Pavlovské vrchy“, okr. Břeclav	H62	HS/BHS	železo	v1	hrob			
58	Medlice – okr. Znojmo		HS/BHS	železo	X	hrob			
59	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H11/1997	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob			Ha C2
60	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H40/1997	HS/BHS	železo	A5	žárový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C1b
61	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H801	HS/BHS	železo	X	žárový hrob	více jedinců	v nádobě	Ha C2
62	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H809	HS/BHS	železo	X	kostrový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C1b
63	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H818	HS/BHS	železo	B2	kostrový hrob		mezi nádobami	Ha C2

64	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H822	HS/BHS	železo	X	kostrový hrob			Ha C1b
65	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H824	HS/BHS	železo	A4	hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C1b
66	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H827	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob		mezi nádobami	Ha D1
67	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H832	HS/BHS	železo	fragment	žárový hrob		mezi nádobami	Ha C1
68	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H832	HS/BHS	železo	fragment	žárový hrob		na spálených ostatcích jedince	Ha C1
69	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H834	HS/BHS	železo	A	žárový hrob		mezi nádobami	Ha C1b
70	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H835	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob		mezi nádobami	Ha C2-D1
71	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H838	HS/BHS	železo	X	žárový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C1b
72	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H840	HS/BHS	železo	A1	kostrový hrob		u levého ramena	Ha C2
73	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H878	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob		v nádobě	Ha C2-D1
74	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H895	HS/BHS	železo	A1	žárový hrob		na spálených ostatcích jedince	Ha C1a
75	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H1802	HS/BHS	železo	B1	žárový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1-D2
76	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H1803	HS/BHS	železo	B1	kostrový hrob		u pánevní kosti	Ha D1-D2
77	Modřice – „Sádky“, okr. Brno-venkov	H1865	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1

78	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H1/1995	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha C1b-C2
79	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3/1995	HS/BHS	železo	v1	kostrový hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1-D2
80	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H2/1997	HS/BHS	železo	A4	žárový hrob			Ha C1b
81	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3802	HS/BHS	železo	X	žárový hrob		JJZ část	Ha D1-D2
82	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3807	HS/BHS	železo	X	birituální hrob		vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
83	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3814	HS/BHS	železo	X	birituální hrob	-	u urny, vázán na zvířecí ostatky	Ha C1b-C2
84	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3816	HS/BHS	železo	A2	birituální hrob	-	vázán na zvířecí ostatky	Ha D1-D2
85	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3816	HS/BHS	železo	A4	birituální hrob	-	u urny, vázán na zvířecí ostatky	Ha D1-D2
86	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3846	HS/BHS	železo	A4	kostrový hrob	-	vázán na zvířecí ostatky	Ha C2
87	Modřice – „Rybníky“, okr. Brno-venkov	H3848	HS/BHS	železo	A1	kostrový hrob	-	u pravé ruky	Ha C2
88	Mohelno – „sv. Antoníček“, okr. Třebíč		HS/BHS	železo	v4	hrob	žena		Ha D1
89	Morašice – „U mohyly“, okr. Znojmo	H1	HS/BHS	železo	v1	birituální hrob	-		Ha C2
90	Neslovice-Zbýšov, okr. Brno-venkov	-	HS/BHS	železo	X	sídlíště	-		
91	Oslavany – „Náporky“, okr. Brno-venkov	-	HS/BHS	železo	A2	sídlíště	-		Ha D
92	Oslavany – „Náporky“, okr. Brno-venkov	-	HS/BHS	železo	A2	sídlíště	-		Ha D

93	Ořechov – okr. Brno-venkov	H1	HS/BHS	železo	A2	hrob	muž		Ha C2-D1
94	Podolí – „Palouk“, okr. Brno-venkov		HS/BHS	železo	A4	hrob	žena s dítětem		
95	Rajhrad – okr. Brno-venkov	H1	HS/BHS	železo	v2	žárový hrob	ženy	mezi nádobami	Ha C1b-C2
96	Slavkov u Brna – „Rauscher“, okr. Vyškov	H1	HS/BHS	železo	v2	kostrový hrob	-	vázán na zvířecí ostatky	
97	Slavkov u Brna – „Rauscher“, okr. Vyškov	H2	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob	-	mezi nádobami	
98	Slavkov u Brna – „Rauscher“, okr. Vyškov	H3	HS/BHS	železo	A1	žárový hrob	-	na spálených ostatcích jedince	
99	Slavkov u Brna – „Rauscher“, okr. Vyškov	H4	HS/BHS	železo	srp	kostrový hrob		v nádobě	
100	Suchohrdly – „Starý Zámek“, okr. Znojmo	H1	HS/BHS	železo	v2	hrob			
101	Šarátice – „Pískovna za hřbitovem“, okr. Vyškov		HS/BHS	železo	A1	hrob			
102	Štěpánovice – okr. Třebíč		HS/BHS	železo	A4	sídlíště			Ha D
103	Štěpánovice – okr. Třebíč		HS/BHS	železo	A2	sídlíště			Ha D
104	Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo	H1	HS/BHS	železo	A1	hrob			
105	Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo	H5	HS/BHS	železo	A2	hrob			
106	Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo	H5	HS/BHS	železo	A2	hrob			
107	Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo	H5	HS/BHS	železo	A1	hrob			
108	Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo	H6	HS/BHS	železo	A2	hrob			

109	Těšetice – „Vinohrady“, okr. Znojmo	H6	HS/BHS	železo	v3	hrob			
110	Trstěnice – „Rybník“, okr. Znojmo	H1	HS/BHS	železo	A4	hrob			
111	Vedrovice – „Za kostelem“, okr. Znojmo	H2	HS/BHS	železo	v2	hrob			
112	Velké Hostěrádky – okr. Vyškov	H10	HS/BHS	železo	A5+	hrob			
113	Velké Hostěrádky – okr. Vyškov	H12	HS/BHS	železo	fragment	hrob			
114	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H5	HS/BHS	železo	A4/5	žárový hrob	více jedinců	v nádobě	Ha C2
115	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H5	HS/BHS	železo	A2	žárový hrob	více jedinců	mezi nádobami	Ha C2
116	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H7	HS/BHS	železo	A3	birituální hrob	muž	mezi nádobami	Ha C2-D1
117	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H62	HS/BHS	železo	A2	žárový hrob	více jedinců	mezi nádobami	Ha C2
118	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H67	HS/BHS	železo	A1	žárový hrob	více jedinců		Ha C2
119	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H109	HS/BHS	železo	A1	hrob	muž	v nádobě	Ha D1
120	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H110	HS/BHS	železo	X	hrob	žena	mezi nádobami	Ha D1
121	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H111	HS/BHS	železo	A2	hrob	žena	vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
122	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H117	HS/BHS	železo	A2	kostrový hrob	žena	u pravé ruky	Ha D2
123	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H119	HS/BHS	železo	A1	kostrový hrob	žena	vázán na zvířecí ostatky	Ha D1
124	Vojkovice – „Vojkovické nivy“, okr. Brno-venkov	H124	HS/BHS	železo	B1	žárový hrob		v nádobě	Ha C2

